

325.19
211000
83

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์
เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มสร้าง
เสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ปริญญาพันธ์

ของ

มยุรี อุทัยวัฒนา

1 311 2537

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา

เมษายน 2536

ลิขสิทธิ์ เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

127577

คณะกรรมการควบคุมและกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญาโทฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกศึกษาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(ผศ. ทวีสิทธิ์ ลิทธิกร)

..... กรรมการ

(อ. ดร.กาญจนา รุ่งตรานนท์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(ผศ. ทวีสิทธิ์ ลิทธิกร)

..... กรรมการ

(อ. ดร.กาญจนา รุ่งตรานนท์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รศ. สุจินต์ ปริษามารณ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาโทฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกศึกษาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ .. 27 .. เดือน .. เมษายน .. พ.ศ. 2536

ประกาศขอบคุณ

ปริญญาบัณฑิตฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความสามารถอย่างยิ่งจากท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทวีสิทธิ์ สิทธิกร อาจารย์ ดร. กาญจนา รุ่งตรานนท์ ประธานและกรรมการควบคุมปริญญาบัณฑิต และ รองศาสตราจารย์ สุจินต์ ปรีชามารท กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่ได้ให้ความแนะนำช่วยเหลือชี้แนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สุจินต์ ปรีชามารท รองศาสตราจารย์ สุนทร จันทตรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มยุรี ภูงามทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุรเดช สารานุกิจต์ และอาจารย์ ณรงค์ นาคเจริญ ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้บริหารโรงเรียนต่าง ๆ รวมทั้งคณะครู อาจารย์ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการวิจัยนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ ตลอดจนญาติพี่น้อง และเพื่อน ๆ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนในการทำวิจัยด้วยดีเสมอมา และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

คุณความดีของปริญญาบัณฑิตฉบับนี้ขอมอบเป็น เครื่องบูชาพระคุณแต่ คุณพ่อ คุณแม่ และครู อาจารย์ทุกท่าน ที่เคยอบรมสั่งสอนผู้วิจัยตลอดมา

มยุรี อุทัยวัฒนา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
คานา	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	7
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	8
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	12
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	12
การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	59
การวิจัยในต่างประเทศ	59
การวิจัยในประเทศ	60
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	70
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	72
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	72
ประชากร	72
กลุ่มตัวอย่าง	72
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	75
ลักษณะของเครื่องมือ	75

บทที่	หน้า
เกณฑ์การให้คะแนน	76
การหาคุณภาพของเครื่องมือ	78
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	78
วิธีจัดการหาค่ากับข้อมูล	79
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	81
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า	86
ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล	86
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	86
การวิเคราะห์ข้อมูล	86
ผลการศึกษาค้นคว้า	88
5 บทย่อ สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	122
บทย่อ	122
ความมุ่งหมายในการค้นคว้า	122
วิธีดำเนินการวิจัย	122
การวิเคราะห์ข้อมูล	123
สรุปผลการค้นคว้า	124
อภิปรายผล	125
ข้อเสนอแนะ	133
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	134

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	135
ภาคผนวก	142
ประวัติย่อของผู้วิจัย	174

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	การวิเคราะห์เปรียบเทียบหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กับ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	23
2	อัตราเวลาเรียนหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	36
3	โครงสร้างเนื้อหาวิชาสุขศึกษาในหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสุขศึกษา ตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521	39
4	การเปรียบเทียบความหมายของ "สุขศึกษา"	46
5	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2535 จำแนกตามอำเภอและเพศ	74
6	จำนวนและคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน	88
7	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายด้านและสรุปรวมทั้งหมดของ ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับหลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามรายด้าน	90
8	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ จำแนกตามรายด้าน	91

9	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสุขศึกษา เรื่องอวัยวะที่สำคัญของร่างกาย จำแนกตามรายด้าน	92
10	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสุขศึกษา เรื่องโภชนาการ จำแนกตามรายด้าน	93
11	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสุขศึกษา เรื่องบุคลิกภาพ จำแนกตามรายด้าน	94
12	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสุขศึกษา เรื่องมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามรายด้าน	95
13	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสุขศึกษา เรื่องการประชุมพยาบาล จำแนกตามรายด้าน	96
14	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสุขศึกษา เรื่องสิ่งแวดล้อม จำแนกตามรายด้าน	97
15	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสุขศึกษา เรื่องสุขภาพของบุคคลในวัยต่าง ๆ จำแนกตามรายด้าน	98

ตาราง	หน้า
16 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสุศึกษา เรื่องการสาธารณสุข จําแนกตามรายด้าน	99
17 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน จําแนกตามกิจกรรมการเรียนการสอน	100
18 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับการประเมินผล จําแนกตามการประเมินผล	103
19 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับการบริหารและการบริการหลักสูตร จําแนกตามการบริหารและการบริการหลักสูตร	105
20 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต (สุศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	108
21 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนชายและ ผู้บริหารโรงเรียนหญิง เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	110
22 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีการศึกษาสูง และวุฒิการศึกษาต่ำเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	112

23	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ ในการสอนต่างกัน เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	114
24	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูชายและครูหญิงเกี่ยวกับหลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	116
25	การวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูง และวุฒิการศึกษาต่ำเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	118
26	การวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ในการสอนต่างกัน เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	120

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 โครงสร้างหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521	38

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และสุขภาพที่ดี เป็นพื้นฐานที่จะช่วยให้ การศึกษาสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เพราะการศึกษานำมาซึ่งความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และ สติปัญญา ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เด็กนักเรียนเป็นประชากรที่มีคุณภาพของชาติ จำเป็นต้องเป็นผู้ มีสุขภาพอนามัยดีควบคู่ไปกับการได้รับการศึกษา อันเหมาะสมตามวัย (กองอนามัยโรงเรียน. 2534) การจะปลูกฝังให้นักเรียนมีสุขภาพดี และสามารถนำไปปฏิบัติตนด้านสุขภาพได้อย่างถูกต้อง ควรเริ่มที่วัยเด็ก ดังที่นักปรัชญาอริสโตเติล และพลาโต กล่าวไว้ว่า "ก่อนที่จะให้การศึกษาในด้านอื่นนั้น สมควรจะให้เด็กมีสุขภาพดีเสียก่อน" (สุชาติ โสภนประยูร. 2525 : 7)

จากการศึกษาภาวะสุขภาพของนักเรียนในประเทศไทยของกองอนามัยโรงเรียนในปีการ ศึกษา 2533 - 2534 พบว่า มีนักเรียนที่น้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 14.6 ภาคใต้ ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ เป็นภาคที่มีอัตราการตรวจพบสูงกว่าอัตราการตรวจพบของ ประเทศ นักเรียนสายตามืดปกติ ร้อยละ 2.3 กรุงเทพมหานคร และภาคกลางเป็นพื้นที่ที่มีนักเรียน สายตามืดปกติในอัตราสูงกว่าอัตราการตรวจพบของประเทศ อัตราการตรวจพบโรคและความผิดปกติ ร้อยละ 76.4 โรคที่พบบ่อยเป็นอันดับ 1,2,3 ของประเทศ คือ หินปูน (ร้อยละ 47.2) หินมีหินปูน (ร้อยละ 26.2) และน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ (ร้อยละ 14.6) อัตราการตรวจพบโรคท่อนอนพยาธิใน นักเรียน ร้อยละ 13.8 ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตรวจพบโรคท่อนอนพยาธิในอัตราที่สูง กว่าอัตราการตรวจพบของประเทศ อัตราการตรวจพบนักเรียนที่มีค่าความเข้มข้นของโลหิตต่ำกว่า ร้อยละ 36 คือร้อยละ 14.8 กรุงเทพมหานคร ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นพื้นที่ที่ ตรวจพบนักเรียนมีค่าความเข้มข้นของโลหิตต่ำกว่าร้อยละ 36 สูงกว่าอัตราการตรวจพบของประเทศ

ผลจากการศึกษาภาวะสุขภาพดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่มักจะประสบกับ ปัญหาสุขภาพที่ป้องกันได้ และในปัจจุบันปัญหาสุขภาพยังเกิดขึ้นและมากขึ้น ทั้งนี้เพราะว่าความ เป็นอยู่ของนักเรียนยังไม่ถูกหลักอนามัย อันเป็นผลจากสาเหตุสำคัญประการหนึ่งคือ การขาดความรู้ ในเรื่องสุขภาพที่ถูกต้อง การป้องกันปัญหาสุขภาพอนามัยเราสามารถกระทำได้ในเด็กและเยาวชน โดยการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก และวิชาที่มีความสำคัญเกี่ยวกับสุขภาพคือ วิชาสุขศึกษา เพราะการ เรียนสุขศึกษาเป็นการเตรียมตัวเด็กให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข และ สุขชาติ โสภณประยูร (2526 : 8-9) ได้กล่าวถึงสุขศึกษา หรือการสุขศึกษา ออกเป็น 3 รูปแบบ คือ สุขศึกษาในโรงเรียน (School Health Education) สุขศึกษาในชุมชน (Community Health Education) และ สุขศึกษาในสถานพยาบาล (Clinical Health Education) ในการให้สุขศึกษาทุกรูปแบบมีความ มุ่งหมายที่สำคัญที่สุดคือ ต้องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพ ทั้งในด้านความรู้ เจตคติ และการ ปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับสุขภาพทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม การให้สุขศึกษาในโรงเรียนจะช่วย ให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ หรือได้รับประสบการณ์ที่ถูกต้องจากครูด้วยเหตุผลดังกล่าวคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ จึงได้กำหนดความมุ่งหมายของแผนการศึกษาชาติ พุทธศักราช 2520 เกี่ยวกับ สุขภาพของเด็กไว้เรียนว่า "ให้มีบุคคลิกภาพที่ดี มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ" (สุชาติ โสภณประยูร. 2526 : 107)

นอกจากนี้รัฐบาลยังได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา การพัฒนาสุขศึกษาของนักเรียน และการปรับปรุงงานส่งเสริมสุขภาพเด็กและเยาวชนโดยได้จัดทำโครงการสุขศึกษาขึ้น โดยที่ สอดคล้องกับแผนพัฒนาสาธารณสุขแห่งชาติ ระยะที่ 5 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) โดยกำหนดองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ ในการดำเนินงาน สุขศึกษาสายการศึกษา ได้แก่

1. การส่งเสริมบุคลากรสุขศึกษาในโรงเรียน
2. หลักสูตรและการเรียนการสอนสุขศึกษาในโรงเรียน
3. การบริการสุขภาพ

4. การปรับปรุงสิ่งแวดล้อม

องค์ประกอบทั้ง 4 ประการนี้ ถ้าสามารถจัดให้สอดคล้องและสัมพันธ์กัน โดยมีการพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพ และพอเพียง และมีหลักสูตรการเรียนการสอนที่ตรงกับสภาพปัญหาของนักเรียน มีการจัดบริการสุขภาพที่จำเป็นและพอเพียง ตลอดจนได้ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้ออำนวยซึ่งกันและกันแล้ว เป็นที่เชื่อมั่นว่าวิธีการดังกล่าวจะสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ทั้งในด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติไปในแนวทางที่ต้องการได้ อันเป็นการส่งเสริมสุขภาพให้ไปสู่เป้าหมายของการมีสุขภาพอนามัยดี (ชาลิต พุทธวงศ์. 2528 : 100-101)

การดำเนินงานสุขภาพที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยแก้ปัญหาของประชาชนได้เป็นอย่างดี เพราะปัญหาสุขภาพเป็นปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งของชีวิต ซึ่งแปรเปลี่ยนตาม เพศ วัย และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (ปัญญา สมบูรณ์ศิลป์. 2525 : 64 - 65) ส่วนในแง่ของการศึกษาก็ว่า สุขภาพเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จขององคกร และพัฒนาการทุกด้านในตัวบุคคล ถ้าผู้เรียนเป็นผู้ที่มีสุขภาพดี การศึกษาก็ย่อมประสบผลสำเร็จ และปรับตัวอยู่ในสังคมได้ดี การสร้างเสริมทางด้านสุขภาพและปลูกฝังพฤติกรรมสุขภาพอนามัยในกลุ่มประชากรวัยเรียนนั้น เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของโรงเรียน เพื่อให้บรรลุผลตามความมุ่งหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ได้กำหนดให้โรงเรียนดำเนินการตามโครงการสุขภาพในโรงเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 อย่างด้วยกันคือ การจัดโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ การจัดบริการสุขภาพ และการสอนสุขภาพ โครงการสุขภาพในโรงเรียน จึงเป็นโครงการที่สำคัญมากที่โรงเรียนจัดให้แก่เด็ก การที่โรงเรียนจะช่วยส่งเสริมการมีสุขภาพดี ทั้งร่างกาย จิตใจ และสังคมให้แก่เด็กวัยเรียน เพื่อให้ตรงตามหลักการการศึกษาที่ถูกต้องนั้น จะต้องดำเนินการทั้ง 3 ด้านนี้ไปพร้อมๆ กัน เพื่อที่จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ จึงเป็นประโยชน์คุ้มค่า เพราะกิจกรรมทั้ง 3 อย่างนี้ มีลักษณะสัมพันธ์และช่วยเหลือ เกื้อกูลซึ่งกันและกันอยู่โดยตลอด (ณรงค์ นาคเจริญ. 2527 : 2-3)

องค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านสุขภาพได้นั้น ต้องอาศัยหลักสูตร เพราะหลักสูตรเป็นวิถีทางที่จะช่วยทำให้การเรียนการสอนมุ่งสู่จุดหมายปลายทาง ประมวลวิชา

และกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนที่นักเรียนจะได้ศึกษาและปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสบการณ์แก่ตนเอง และให้เกิดการเรียนรู้ทางด้านสุขภาพมีความรู้ ความเข้าใจ และเกิดสุขปฏิบัติ ตลอดจนสามารถ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพทั้งทางด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง หลักสูตรจึง เปรียบเสมือนเค้าโครง หรือโครงสร้างในการปฏิบัติงานทางการศึกษา หลักสูตรสุขศึกษาจึงต้อง ครอบคลุมเอาโครงการสุขภาพในโรงเรียนหรือ โปรแกรมสุขภาพในโรงเรียน เข้าไว้ทั้งหมด (สุชาติ โสภประยูร. 2526 : 92)

ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 วิชาสุขศึกษาได้จัดรวมอยู่ในกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต ซึ่งประกอบด้วย วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษาเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้เหมาะสมที่จะ ใช้แก้ปัญหาปัจจุบัน และอนาคตของบุคคลและสังคมโรงเรียนประถมศึกษาเป็นสถาบันทางสังคมที่มีเด็ก และเยาวชนมารวมกันอยู่เป็นส่วนใหญ่ จำเป็นจะต้องจัดให้มีสุขศึกษาในโรงเรียน หรือโปรแกรม สุขภาพในโรงเรียน เพื่อสนองเจตนารมณ์ของหลักสูตร วิชาสุขศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธ ศักราช 2521 นั้นมุ่งหวังให้นักเรียนมีความเข้าใจพื้นฐาน การปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องเกี่ยวกับสุขภาพ อนามัยทางร่างกายและจิตใจทั้งส่วนบุคคล และชุมชน ดังนั้น จึงปฏิเสธไม่ได้เลยว่า โรงเรียนกับ หลักสูตรเป็นของคู่กัน โรงเรียนเป็นฐานที่ดีที่สุด เพราะโรงเรียนมีศักยภาพมากในการที่จะพัฒนา งาน ด้านต่าง ๆ ตัวแปรที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาหลักสูตรให้สัมพันธ์กับเป็นหลักสูตรที่แท้จริงคือ ผู้บริหารโรงเรียน และครู ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรมากที่สุดในโรงเรียน ที่จะสามารถช่วยพัฒนาการศึกษาและ การเรียนการสอนให้เกิดผลดีที่สุด

กระทรวงศึกษาธิการได้ใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เป็นระยะเวลากว่า 10 ปี ปรากฏว่า เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้นมาก เช่น วิชาสุขศึกษาระดับประถมศึกษาเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ยังประสบความล้มเหลวอยู่มาก เพราะโรงเรียนประถมศึกษาที่มีครูที่มีสุขศึกษาน้อย และครูที่สอน สุขศึกษาไม่มีประสบการณ์ทางการสอนสุขศึกษา การสอนสุขศึกษาในระดับประถมศึกษาโดยทั่วไป ใช้วิธีการสอนแบบเก่า คือ บอกให้นักเรียนจด และให้นักเรียนท่องจำ แทนที่จะใช้วิธีสอนหลาย ๆ แบบ และครูส่วนใหญ่ขาดความสนใจต่อการเรียนการสอนวิชานี้ จึงทำให้นักเรียนขาดความสนใจ

เขื่อนาย และไม่เห็นความสำคัญในเรื่องสุขภาพทั้งของตนเอง และส่วนรวมเป็นที่น่าเสียดาย เพราะ วิชาสุขศึกษาเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตร และมีความสำคัญไม่แพ้วิชาอื่นฯ กลับไม่ได้รับความสนใจ เอาใจใส่ ปรับปรุงแก้ไขที่ดีขึ้น เหตุผลที่วิชาสุขศึกษาถูกทอดทิ้งไปนั้น นอกจากบรรดานักการศึกษาโดยทั่วไปขาดความสนใจต่อวิชาแล้ว เรายังขาดผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งตำราในด้าน การเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาอีกเป็นจำนวนมาก จากการศึกษาของ ฉวีวรรณ ๖ ทวพร (2524 : 59-61) ได้ศึกษาเรื่อง การสำรวจการเรียนการสอนสุขศึกษาในโรงเรียนของโครงการศึกษา สายการศึกษา พบว่า ^{๖๖}โรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในโครงการศึกษาสายการศึกษา มีการจัดการสอนสุขศึกษาตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรปานกลาง มีการปรับปรุงเนื้อหาวิชาบางส่วนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ใช้วิธีการสอนหรือคู่มือครูวิชาสุขศึกษาของจังหวัดหรือเขต นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนปานกลาง และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้พอสมควร หนังสือ ตำรา คู่มือ เอกสารสำหรับอ่านเพิ่มเติม หรืออ่านประกอบวิชาสุขศึกษายังมีน้อย อุปกรณ์การสอนสุขศึกษามีไม่เพียงพอ นอกจากนี้ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2532 : 268 - 270) ได้วิจัยสังเคราะห์ กระบวนการหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 พบว่า

1. ด้านโครงสร้างและเนื้อหา โครงสร้างและเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีการบูรณาการเพียงบางส่วนและบางชั้นเท่านั้น บางส่วนยังไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ภัย และอัตราเวลาเรียน
2. ด้านการใช้หลักสูตร
  - 2.1 การบริหารหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียน ยังไม่สามารถจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียนได้อย่างครบถ้วน รวมทั้งไม่สามารถจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนได้ครบถ้วนและเพียงพอ
  - 2.2 การสอน การจัดการเรียนการสอน ส่วนมากยังเน้นเนื้อหามากกว่ากระบวนการ และครูเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน
  - 2.3 ผลการใช้หลักสูตร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านความรู้และทักษะพื้นฐานยัง

ไม่เป็นที่น่าพอใจ นักเรียนยังไม่มี ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและการอาชีพ

3. ด้านองค์ประกอบที่สนับสนุนการใช้หลักสูตร การวัดผลและประเมินผล ครูใช้เทคนิควิธีการวัดผลไม่ตรงกับลักษณะจุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้มีมากเกินไป มีหนังสือเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตน้อย ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521^๗

ในการพัฒนาการศึกษาของชาติจำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน แต่ที่สำคัญที่สุด และเป็นหัวใจของการศึกษาคือ หลักสูตร ซึ่งต้องปรับปรุง แก้ไข เปลี่ยนแปลงพัฒนาอย่างเป็นกระบวนการต่อเนื่องเพื่อให้เหมาะสม สอดคล้องและทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 เป็นต้นมา

จังหวัดบุรีรัมย์เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่นักเรียนประสบกับปัญหาสุขภาพมาก จากการตรวจสุขภาพนักเรียน ปีการศึกษา 2535 พบว่า โรคหรือกลุ่มอาการต่าง ๆ ที่พบมากเป็นอันดับ 1, 2 และ 3 คือ โรคเหา ร้อยละ 21.47 โรคเหงือกและฟัน ร้อยละ 18.32 และโรคผิวหนัง ร้อยละ 4.14 ตามลำดับ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์รับสนองนโยบายการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา จากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีกลุ่มโรงเรียน 119 กลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด 837 โรงเรียน มีครู 10,301 คน จำนวนนักเรียน 191,450 คน สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนนักเรียน 27,900 คน จำนวนห้องเรียน 1,221 ห้อง การจัดการครูเข้าสอน 1,235 คน นอกจากนี้ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2534 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ร้อยละ 62.49 (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์.

2535 : 18 - 82)

จากการศึกษาข้อมูลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ นอกจากนี้จากการสอบถามผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน พบว่า มีปัญหาขาดแคลนแหล่ง

ค้นคว้าวิทยากรต่างๆ ครูไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนจากเดิม บุคลากรได้รับการอบรมไม่ครบทุกคน^(๖)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยซึ่งเป็นข้าราชการครูประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ มีความสนใจที่จะศึกษาว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครู ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งหลักสูตรถึงแม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ตาม แต่ในการสอนวิชาสุขศึกษาก็ยังมุ่งเน้นต้องการให้นักเรียนมีสุขภาพดี สามารถป้องกันตนเองได้จากโรคภัยไข้เจ็บ ดังนั้น ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะได้ทราบข้อเท็จจริงว่า หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีข้อบกพร่องอย่างไร มีความเหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียนเพียงใด และประสบปัญหาอะไรบ้าง เพื่อจะได้นำมาเอาไปเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป และเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้ได้นักเรียนที่มีคุณภาพตามจุดหมายของการศึกษา และเป็นประโยชน์ในการวางแผนการศึกษาของชาติต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามตัวแปร เพศ วิชาการศึกษา และประสบการณ์ในการสอนของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตร ได้ทราบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู เพื่อนำผลการวิจัยไปช่วยในการปรับปรุงหลักสูตรและปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ใช้เป็นแนวทางในการจัดอบรมสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรแก่ผู้บริหารโรงเรียนและครูได้อย่างถูกต้อง เพื่อปรับปรุงคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนและครู ในฐานะเป็นผู้ใช้หลักสูตร ให้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาของชาติต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา มุทศศิกราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2535 จำนวน 14 อำเภอ 5 กิ่งอำเภอ จำนวนผู้บริหารโรงเรียน 1,092 คน เป็นผู้บริหารโรงเรียนชาย 1,031 คน และผู้บริหารโรงเรียนหญิง จำนวน 61 คน จำนวนครูผู้สอนในโรงเรียน 1,235 คน เป็นครูชาย 729 คน และครูหญิง 506 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 293 คน เป็นผู้บริหารโรงเรียนชาย 270 คน ผู้บริหาร โรงเรียนหญิง 23 คน และครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 302 คน เป็นครูชาย 161 คน และครูหญิง 141 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

(๕) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวนตาม

1. เพศ ได้แก่
  - 1.1 ชาย
  - 1.2 หญิง
2. วุฒิกการศึกษา แบ่งเป็น
  - 2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี
  - 2.2 ปริญญาตรี
  - 2.3 สูงกว่าปริญญาตรี
3. ประสบการณ์ในการสอน แบ่งเป็น
  - 3.1 น้อยกว่า 5 ปี
  - 3.2 5 - 10 ปี
  - 3.3 มากกว่า 10 ปี

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร หมายถึง ทิศนะ ความรู้สึก และแนวคิดต่าง ๆ ของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม การเรียนการสอน การประเมินผล การบริหารและการบริการหลักสูตร
  - 1.1 ความคิดเห็นในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ หมายถึง ทิศนะ ความรู้สึก และแนวคิดต่าง ๆ ของผู้บริหารและครูที่มีต่อจุดประสงค์การเรียนรู้กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
  - 1.2 ความคิดเห็นในด้านเนื้อหา หมายถึง ทิศนะ ความรู้สึก และแนวคิดต่าง ๆ ของผู้บริหารและครูที่มีต่อเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย ภาวะที่สาคัญของร่างกาย โภชนาการ บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ การปฐมพยาบาล สิ่งเสียดิต สุขภาพของบุคคลในวัยต่างๆ การสาธารณสุข
  - 1.3 ความคิดเห็นในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง ทิศนะ ความรู้สึก และแนวคิดต่าง ๆ ของผู้บริหารและครูที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอน และการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
  - 1.4 ความคิดเห็นในด้านการประเมินผล หมายถึง ทิศนะ ความรู้สึก และแนวคิดต่าง ๆ ของผู้บริหารและครูที่มีต่อการปฏิบัติการวัดผล การตัดสินผลการเรียนการสอน แล้วนำมาประเมินว่าผ่านจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
  - 1.5 ความคิดเห็นในด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร หมายถึง ทิศนะ ความรู้สึก และแนวคิดต่าง ๆ ของผู้บริหารและครูที่มีต่อเอกสารที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการจัดทำขึ้น ตลอดจนการวางแผน แนะนำช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่จะส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อม ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หมายถึง มวลประสบการณ์ที่กำหนดไว้ในกลุ่มที่ 2 ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่บูรณาการเอาเนื้อหาวิชาสุขศึกษา วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษาเข้าไว้ด้วยกัน โดยจัดเป็นหน่วย เช่น หน่วยสิ่งที่มีชีวิต ชีวิตในบ้าน เป็นต้น

3. หลักสูตรวิชาสุขศึกษา หมายถึง มวลประสบการณ์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. ข้าราชการครู หมายถึง บุคคลซึ่งรับราชการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

4.1 ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ข้าราชการครูที่ดำรงตำแหน่งครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียน ตลอดจนผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ หรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้บริหาร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

4.2 ครู หมายถึง ข้าราชการครู ซึ่งทำหน้าที่เป็นครูผู้สอนสุขศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

5. วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดในวิชาชั้นครู จำนวนออกเป็น 3 ระดับ

6. ประสบการณ์ในการสอน หมายถึง ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่การสอน โดยนับรวมปีการศึกษา 2535 ด้วย ซึ่งจำนวนออกเป็น 3 ระดับ

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าที่กล่าวถึง ความหมายของหลักสูตร ความสำคัญของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร การเปรียบเทียบหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กับ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โครงสร้างเนื้อหาวิชาสู่ศึกษา หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เนื้อหาวิชาสู่ศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พุทธศักราช 2521 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสู่ศึกษา และการเรียนการสอนสู่ศึกษา บทบาทของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ตลอดจนการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า ซึ่งมีรายละเอียดตามลำดับ ดังต่อไปนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

ความหมายของหลักสูตร

চারং ภัวศวี (2532 : 6) กล่าวว่า หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรม และประมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

กาญจนา คุณารักษ์ (2527 : 3) ได้กล่าวสรุปความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. รายวิชาหรือรายการเนื้อหาที่สอนในโรงเรียน
2. ประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน
3. กิจกรรมการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์
4. สิ่งที่โรงเรียน ผู้ปกครอง และสังคมคาดหวังหรือมุ่งหวังที่จะให้ผู้เรียนได้รับหรือมี

คุณสมบัติในสิ่งนั้น ๆ

5. พาหนะที่จะนำผู้เรียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของการศึกษา
6. สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทางการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
7. กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู นักเรียน และสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้
8. แผนหรือแนวทาง หรือโครงการ หรือข้อกำหนดในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
9. เอกสาร (หนังสือหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรอื่น ๆ เช่น แผนการสอน

คู่มือครู แบบเรียน

10. วิชาความรู้สาขาหนึ่งที่ว่าด้วยทฤษฎี หลักการ และแนวปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตร
 สุมิตร คุณากร (2523 : 2) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง โครงการในการศึกษาเพื่อ
 พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะสอดคล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษาที่
 กำหนดไว้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2521 : 3) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียน
 จัดให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่โรงเรียนปรารถนา และ
 หลักสูตรที่ดีนั้นควรจะต้องเป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียน อันสอดคล้อง
 กับความต้องการของชีวิตที่เหมาะสมที่สุด ได้แก่

1. สภาพทางเศรษฐกิจ
2. การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมทางการศึกษา
3. การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม
4. สภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้
5. สภาพทางการเมือง การปกครอง
6. สภาพทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยม และคุณธรรม

วิญญู สาธร (2516 : 25) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง บรรดาประสบการณ์ หรือ
 ความพร้อมทั้งปวงที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองไปในทิศ
 ทิศที่โรงเรียนปรารถนา

บรมสมร อยู่สถาพร (2533 : 3) กล่าวว่า หลักสูตรในระดับประถมศึกษา หมายถึง โครงการ การศึกษาที่จัดขึ้นสำหรับนักเรียนประถมศึกษา โดยมุ่งสร้างนักเรียนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ คุณธรรม และจริยธรรม มีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อสังคม และให้มีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตตาม สภาพของสังคมในขณะนั้น ๆ

สัจด์ อุทรานันท์ (2532 : 16) ได้กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง ลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตร คือ สิ่งที่สร้างขึ้นในลักษณะของรายวิชา ซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหาสาระที่ได้ จัดเรียงลำดับความยากง่ายหรือเป็นขั้นตอนอย่างดีแล้ว
2. หลักสูตรประกอบด้วย ประสบการณ์ทางการเรียน ซึ่งวางแผนไว้ล่วงหน้า เพื่อมุ่งหวัง จะให้ได้ก็ได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในบทที่ต้องการ
3. หลักสูตรเป็นสิ่งที่สังคมสร้างขึ้น สำหรับให้ประสบการณ์ทางการศึกษานักเรียนใน ทรงเรียน
4. หลักสูตรประกอบด้วยประสบการณ์ทั้งหมดของผู้เรียน ซึ่งเขาได้ทำได้รับรู้ และได้ ตอบสนองต่อการแนะนำของทรงเรียน

สำหรับ นரசุข มุณีวันตร์ (2534 : 4) ได้กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง ประมวลกิจกรรม และประสบการณ์ทั้งหลายที่มีอยู่ในและนอกหลักสูตรซึ่งทรงเรียนจัดขึ้น โดยมีการวางแผนเป็นการ ล่วงหน้า เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทุกด้าน ต้องการให้นักเรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไป ในทางที่ต้องการ

บันลือ พลฤกษ์วัน (2525 : 87) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง กิจกรรมและประสบการณ์ ที่ทางทรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน แต่ละระดับขึ้นตามระยะเวลาที่กำหนดแยกเป็นส่วนประกอบดังนี้

1. เนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้แต่ละชั้น แต่ละวิชา และระดับการเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง
2. กิจกรรมและประสบการณ์ที่ทางทรงเรียนหรือครูผู้สอนได้จัดขึ้น อันเกิดจากการเรียน เนื้อหาวิชา อันมุ่งให้ผู้เรียนได้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และอื่น ๆ

3. การดำเนินชีวิตในโรงเรียน ซึ่งหลักสูตรมิได้กำหนดไว้ แต่ทางโรงเรียนกำหนดระเบียบวิธีการที่จะอยู่ร่วมกัน เช่น งานประจำ การส่งเสริมให้มีกิจนิสัย สุขนิสัยที่ดีงาม ความร่วมมือ แนวประพฤตินิสัยที่จะอยู่ร่วมกัน สิ่งเหล่านี้โรงเรียนจัดเอง

ทาบ (Taba. 1962 : 10) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง วิธีการเตรียมเยาวชนให้มีส่วนร่วมในฐานะที่เป็นสมาชิกที่สามารถสร้างผลผลิตให้แก่สังคมของเขาและ กู๊ด (Good. 1973 : 157) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ คือ

1. หลักสูตร คือ เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษา เช่น หลักสูตรสังคมศึกษา หลักสูตรศิลปะ เป็นต้น
2. หลักสูตร คือ แผนผังทั่วไปของเนื้อหา หรือสิ่งที่เฉพาะที่สอน ซึ่งทางโรงเรียนจัดทำแก่เด็ก เพื่อให้ความรู้ขึ้นหรือได้รับประสบการณ์บัตร เพื่อให้สามารถเข้าเรียนต่อในวิชาอื่นต่อไป
3. หลักสูตร คือ กลุ่มวิชาและประสบการณ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งนักเรียนได้เล่าเรียนภายใต้การแนะนำของโรงเรียนและสถาบัน ส่วน ราวแกน และ เซฟเฟิร์ด (สัจจ อุตธานันท์. 2532 : 11 ; อ้างอิงมาจาก Ragan and Shepherd. 1977 : 192) ได้กล่าวว่า หลักสูตรประกอบด้วย ประสบการณ์ทุกชนิดของเด็กที่โรงเรียนรับผิดชอบ ความหมายนี้รวมไปถึงรายวิชาที่เปิดสอน เอกสารที่ระบุรายละเอียดในหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอนที่เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) และประสบการณ์ของแต่ละคน

จากทัศนะของบุคคลดังกล่าว สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ทุกชนิดที่ทางโรงเรียนจัดให้กับผู้เรียนทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทุกด้านในตัวผู้เรียน ต้องการให้นักเรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมาบนทางที่ต้องการ โดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ

ความสำคัญของหลักสูตร

การศึกษาของไทย ถือว่า หลักสูตรเป็นเรื่องสำคัญ เพราะหลักสูตรจะกำหนดทิศทางของ การศึกษาไทย ในการที่จะให้ความรู้ถ่ายทอดวัฒนธรรมและสร้างเสริมพัฒนาการปลูกฝังเจตคติ ค่านิยม และเสริมสร้างความเจริญเติบโตให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปในทุก ๆ ด้าน

สันต์ ชรัมภ์บำรุง (2527 : 9 - 10) กล่าวถึง ความสำคัญของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ บรูซ นินท์พิทยา (2524 : 199-200) ไว้ดังนี้

1. เป็นเอกสารทางราชการหรือเป็นบัญญัติของรัฐบาล เพื่อให้บุคคลที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับ การศึกษาปฏิบัติ ไม่ว่าเป็นสถาบันการศึกษาของรัฐบาลหรือเอกชน หลักสูตรเปรียบเสมือน "คำสั่ง" หรือข้อบังคับของทางราชการชนิดหนึ่ง

2. เป็นเกณฑ์มาตรฐานของการศึกษา เพื่อควบคุมการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษา ระดับต่างๆ รวมทั้งเป็นเกณฑ์มาตรฐานอย่างหนึ่ง ในการที่จะจัดสรรงบประมาณ บุคลากร อาคาร สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาของรัฐบาลให้แก่โรงเรียน

3. เป็นแผนการดำเนินงานของนักบริหารการศึกษาที่จะต้องอำนวยความสะดวกการติดตาม ประเมินผล ให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาล

4. เป็นแผนการปฏิบัติงานหรือเครื่องชี้ทางในการปฏิบัติงานของครู เพราะหลักสูตรจะ เสนอแนะจุดมุ่งหมาย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผล การเรียนการสอน ซึ่งครู ควรจะปฏิบัติตามอย่างจริงจัง

5. เป็นเครื่องมือของรัฐในอันที่จะพัฒนาคน และพัฒนากำลังคน ซึ่งจะ เป็นตัวจักรสำคัญใน การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของแผนของรัฐบาล

6. เป็นเครื่องชี้ถึงความเจริญของชาติ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน เพราะถ้าประเทศชาติเรามีหลักสูตรที่เหมาะสมทันสมัยและมีประสิทธิภาพ เราก็จะได้คนที่มีคุณภาพ เหมือนประเทศอื่นในโลก

หลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา เป็นแม่แบบที่เป็นตัวชี้ไปสู่ความสำเร็จและเป็นตัว

กำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (চারং চিত্রী. 2532 : 9 - 10) หลักสูตรที่ดีจึงต้องสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนลักษณะความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต (แรมสมร อยู่สลาพร. 2533 : 4)

องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตรจะช่วยให้เห็นโครงสร้างของหลักสูตรที่ระบบประกอบไปด้วยส่วนสำคัญอะไรบ้าง มีแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างไรบ้าง องค์ประกอบของหลักสูตรได้มีนิกการศึกษาหลายท่านได้ให้ทัศนะในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน เช่น

กมล สุดประเสริฐ (2517 : 32) กล่าวว่า หลักสูตรควรมีองค์ประกอบดังนี้

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. กิจกรรมการเรียนการสอน
3. งานประเมินผล

สมน อมรวิวัฒน์ (2514 : 6-7) ได้ให้ความสนใจเห็นว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแต่ละระดับ
2. การกำหนดวันเรียน เวลาเรียน และอัตราเวลาเรียน
3. สิ่งเชยหัวข้อวิชาในแต่ละหมวด และประสบการณ์ทั้งหมด
4. กิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน รวมทั้งการประเมินผล
5. กิจกรรมของโรงเรียนที่มุ่งส่งเสริมพัฒนา และประสบการณ์ของนักเรียน
6. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

อุมิตร คุณานกร (2523 : 8) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ 5 ประการ คือ

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะ
2. เนื้อหาสาระ และจำนวนชั่วโมงในแต่ละวิชา

3. กระบวนการเรียนการสอน
4. โครงการประเมินผล การสอนตามหลักสูตร
5. การปรับปรุงหลักสูตร

চারং বিশ্বী (2532 : 8) กล่าวว่่า หลักสูตรมีองค์ประกอบที่สาคัญอย่างน้อย 6 อย่างคือ

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
2. จุดประสงค์การเรียนการสอน
3. เนื้อหาสาระ และประสบการณ์
4. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน
5. วัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอน
6. การประเมินผล

สัจจ อุตรานันท์ (2532 : 235-241) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของหลักสูตรไว้ว่า

ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

1. ส่วนประกอบที่จำเป็นสำหรับหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย

- 1.1 จุดมุ่งหมาย ซึ่งแยกออกเป็น

1.1.1 จุดมุ่งหมายทั่วไป จะแสดงถึงจุดมุ่งหมายและเจตนารมณ์โดยทั่วไปว่า หลักสูตรนั้นๆ มีความประสงค์ต้องการให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็น เช่นใด

1.1.2 จุดมุ่งหมายเฉพาะ คือ จุดมุ่งหมายที่กล่าวไว้ในส่วนที่เป็นจุดมุ่งหมายของกลุ่มวิชา หรือรายวิชาต่างๆ ที่มีอยู่ในหลักสูตร

1.2 เนื้อหาและประสบการณ์เรียนรู้ จะเป็นสื่อกลาง (Means) ที่จะพาผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งแบ่งออกได้ 5 ประเภทคือ

- 1.2.1 ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา
- 1.2.2 ความคิดรวบยอดและหลักการ
- 1.2.3 การแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์

1.2.4 เจตคติและค่านิยม

1.2.5 ทักษะทางกาย

1.3 การประเมินผล จะเป็นการเสนอแนะแนวทางการดำเนินการวัดและประเมิน

ผลที่มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับหลักสูตรนั้น ๆ

2. ส่วนประกอบอื่นที่น่าจะบรรจุไว้ในหลักสูตร ประกอบด้วย

2.1 เหตุผล และความจำเป็นของหลักสูตร

2.2 การเสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

2.3 การเสนอแนะ การใช้สื่อการเรียนการสอน

2.4 การเสนอแนะ เกี่ยวกับการช่วยเหลือ และส่งเสริมผู้เรียน

ทาบ (Taba. 1962 : 424-425) กล่าวว่า หลักสูตรควรมีองค์ประกอบ 4 อย่าง คือ

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะวิชา
2. เนื้อหาวิชา จำนวนชั่วโมงสำหรับสอนแต่ละวิชา
3. กระบวนการเรียนการสอน
4. โครงการประเมินผลการสอนตามหลักสูตร

นอกจากนี้ ฟูแชมป์ (Beauchamp. 1975 : 108) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตร

ในแง่ของระบบ คือ

1. ระบบเนื้อหา
2. ระบบการเรียนการสอน
3. ระบบของการประเมินผล

จากการที่ได้มีผู้ให้นิยามขององค์ประกอบหลักสูตรหลายท่าน สามารถสรุปได้ว่า ส่วนมาก

มีความเห็นตรงกันในเรื่อง ความมุ่งหมาย เนื้อหา การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินผลหลักสูตร จะมีแตกต่างกันบ้างในเรื่องอื่นๆ เช่น วิทยวิธี กิจกรรม ด้านการเรียนการสอน หลักสูตร จะต้อง มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้คือ ความมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาวิชา และประสบการณ์วิธีการเรียน

การสอน วัสดุอุปกรณ์ การสอน การวัดผล และประเมินผล

การพัฒนาหลักสูตร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525 : 10) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรคือ การพัฒนาระบบโครงสร้างของการจัดโปรแกรม การกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การปรับปรุงตำราแบบเรียน คู่มือครู และสื่อการสอนต่างๆ ตลอดจนการวัดผลและประเมินผล การใช้หลักสูตร การปรับปรุงแก้ไข และการให้การอบรมครูผู้ใช้หลักสูตรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาหลักสูตร และการสอนรวมทั้งการบริหาร และบริการหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ ไทเลอร์ (Tyler. 1970 : 17) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การพัฒนาแผนสำหรับโปรแกรมการศึกษา ซึ่งรวมถึงการกำหนดและเลือกกำหนดและเลือกจุดมุ่งหมายของการศึกษา ประสพการณ์การเรียนรู้ การประเมินโปรแกรมการศึกษา นอกจากนี้ เซลเลอร์ และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander. 1974 : 7) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การกระทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือการจัดทำหลักสูตรใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่เลย รวมทั้งการผลิตเอกสารต่างๆ สำหรับผู้เรียน

สรุปได้ว่าการพัฒนาหลักสูตร มีความหมายใน 2 ลักษณะดังกล่าว คือ หมายถึงการสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐาน เป็นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบโครงสร้างของหลักสูตรที่แตกต่างกันไปตามเดิม และการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้สมบูรณ์และเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้า การปรับปรุงหลักสูตรเป็นการเปลี่ยนแปลงในส่วนย่อยบางส่วนของหลักสูตร และยังคงสภาพเดิมของหลักสูตรอย่างชัดเจนอยู่ (พรสุช ทุนนิรันดร์. 2534 : 11)

การเปรียบเทียบหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กับหลักสูตรประถมศึกษา

พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2520 ได้มีพระบรมราชโองการประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวงการศึกษาของชาติอย่างมากโดยเฉพาะการจัดระบบชั้นเรียนและหลักสูตร พร้อมกันนี้ในวันที่ 19 กันยายน 2520 กระทรวงศึกษาธิการก็ได้เปลี่ยนระบบการจัดชั้นเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ คือ เปลี่ยนจากระบบ 4-3-3-2 มาเป็น 6-3-3 พร้อมกับเปลี่ยนหลักสูตร ปีละ 1 ชั้น

วันที่ 3 ตุลาคม 2521 กระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งให้ใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษาทั่วราชอาณาจักร โดยเริ่มตั้งแต่ปีการศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และในปีการศึกษาต่อ ๆ ไป เพิ่มขึ้นปีละ 1 ชั้น แล้วทยอยดำเนินการเป็นลำดับ จนสามารถนำใช้หลักสูตรประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ทั่วประเทศ ในปีพุทธศักราช 2526 (กรมวิชาการ หลักสูตรใหม่ เอกสารแนะนำหลักสูตรประถมศึกษา 2521 (ฉบับปรับปรุง). 2521: 1)

เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนแปลงไปมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้นและอย่างรวดเร็ว หลักสูตรจึงเปรียบเสมือนข้อกำหนดที่เป็นแม่บทเกี่ยวกับการเรียนการสอนสำหรับใช้ร่วมกันทั่วประเทศจำเป็นต้องปรับปรุงให้ทันกับความเจริญก้าวหน้าดังกล่าว กรมวิชาการ (2534: 1-4) ได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรทั้งหลักสูตรจุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหา เวลาเรียนแนวทางดำเนินการจัดการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผล

เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2532 กระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งให้ใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เพื่อให้โรงเรียนและสถานศึกษาได้นำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดย

ปีการศึกษา 2534 ให้ใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ส่วนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 - 6 ให้ใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เหมือนเดิม

ปีการศึกษา 2535 ให้นำใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 ส่วนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6 ให้นำใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เหมือนเดิม

ปีการศึกษา 2536 ให้นำใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ส่วนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ให้นำใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เหมือนเดิม

ปีการศึกษา 2537 ให้นำใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ส่วนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ให้นำใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เหมือนเดิม

ปีการศึกษา 2538 ให้นำใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 5 ส่วนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้นำใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เหมือนเดิม

ปีการศึกษา 2539 ให้นำใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ครบทุกชั้นเรียน (กรมวิชาการ อนุมัติหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533), 2534)

ตาราง 1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กับ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

การศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐาน ทั้งคงสภาพอ่านออก เขียนได้ และคิดคำนวณได้ เพื่อจะได้ประกอบอาชีพตามความถนัดและความสามารถ และดำรงตน เป็นพลเมืองดีในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

หลักการ

หลักสูตรศึกษามีหลักการดังนี้

1. เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน
2. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนนำประสบการณ์

การที่ได้จากการเรียนไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต

3. เป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างเอกภาพของชาติ

โดยมีเป้าหมายหลักร่วมกัน แต่สิ่งที่ต้องกันมีโอกาสนี้

จัดหลักสูตรบางส่วนให้เหมาะสมกับสภาพความ

ต้องการได้

หลักการ

ได้ปรับปรุงภาษาและข้อความบางตอน

ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้

1. เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อปวงชน

2. เหมือนเดิม

3. เหมือนเดิม

ตาราง 1 (ต่อ)

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

คุณสมบัติ

ทำให้เห็นจุดเน้นชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น

- ขั้นพื้นฐาน หมายถึง ให้ความรู้พื้นฐาน ทักษะพื้นฐาน และบุคลิกพื้นฐาน
- เนื้อปวงชน หมายถึง มุ่งหวังให้นักเรียนทุกคนทั้งประเทศได้เข้าเรียน

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรประถมศึกษาฯ มีจุดหมายให้เกิดผลแก่

ผู้เรียน ดังนี้

1. คุณสมบัติที่ต้องการเน้น มี 7 ข้อ ได้แก่1.1 พึ่งตนเองได้ มีความเสียสละ

เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่เห็นแก่ตัว

1.2 มีวินัยในตนเอง มุ่งมั่นในการทำงาน

ให้สำเร็จ

1.3 ขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์ ประหยัด

และอดทน

1.4 รู้จักคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจอย่างจุดมุ่งหมาย

เนื่องจากจุดหมายของหลักสูตรเดิมมี

มาก จึงได้จัดกลุ่มใหม่ให้ชัดเจนขึ้น แบ่งจุด

หมายเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกกล่าวให้เห็นภาพ

รวมอย่างกว้างๆ ส่วนหลังจะเป็นจุดหมายรวม

เฉพาะที่จะปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ ซึ่ง

ของเดิมมี 31 ข้อ แต่ได้ปรับใหม่เหลือ 8 ข้อ

ดังนี้ การศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษา

ขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้การศึกษาขั้นพื้นฐานที่

มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้

พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาท

ตาราง 1 (ต่อ)

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

มีเหตุผล

1.5 มีทัศนคติต่อคำวิจารณ์และความแตกต่างระหว่างบุคคลหมู่เหล่า

1.6 มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้จักยกย่องผู้อื่น

1.7 รู้จักทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

โดยรู้จักเป็นผู้ให้ ผู้รับ ผู้นำ ผู้ตามที่ดี

2. ความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต

มี 11 ข้อ ได้แก่

2.1 มีสุขนิสัยทั้งส่วนตัวและส่วนรวม มีสุขภาพดีทั้งทางกายและจิตใจ

2.2 รู้กฎหมายที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน

2.3 มีความรู้และทักษะในการหา การใช้ และการออมทรัพย์

2.4 เข้าใจความหมายของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อชีวิตประจำวัน

2.5 มีความรู้และทักษะในการจัดการและทำงานรวมกลุ่มกันโดยถือหลักสหกรณ์

2.6 มีความรู้และทักษะในการทำงานทั้ง

และหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบ

การปกครองแบบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้

และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ทนต่อการ

เปลี่ยนแปลง มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ทำงานเป็นและครองชีวิตอย่างสงบสุข

ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ จะต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. มีทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้คงสภาพอ่านออกเขียนได้ และคำนวณเป็น

2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง ธรรมชาติแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงของสังคม

3. สามารถปฏิบัติตนในการรักษาสุขภาพอนามัยของตนเองและครอบครัว

4. สามารถวิเคราะห์สาเหตุและเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและ

ครอบครัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตาราง 1 (ต่อ)

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ในฐานะผู้ผลิต และผู้บริโภค

5. มีความภูมิใจในความเป็นไทย มี

2.7 มีนิสัยและรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้

นิสัยไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบผู้อื่นและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

เพิ่มเติมอยู่เสมอ

2.8 มีความรู้และทักษะทางภาษาและ

6. มีนิสัยรักการอ่านและใฝ่หาความรู้ อยู่เสมอ

คณิตศาสตร์

2.9 มีความรู้และทักษะในทาง

7. มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการ

วิทยาศาสตร์

ทำงาน มีนิสัยรักการทำงาน และสามารถ

2.10 มีความสามารถในการยิงชีพผสม

ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

กลมกลืนต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

8. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ

2.11 รู้จักชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ

สภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในบ้าน และชุมชน สามารถปฏิบัติตนตามบทบาทและ

3. ชีวิตที่สงบสุข มี 6 ข้อ ได้แก่

หน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของบ้านและชุมชน

3.1 รู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับการ

ตลอดจนอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ศิลปะ

เปลี่ยนแปลงของสังคม สิ่งแวดล้อม และวิทยาการ

วัฒนธรรมในชุมชนรอบ ๆ บ้าน

ใหม่ ๆ

3.2 เข้าใจและศรัทธาในศาสนาที่ตนนับถือ

และนำหลักธรรมมาใช้ในการชีวิตประจำวัน

3.3 รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และมี

ประสิทธิภาพ

ตาราง 1 (ต่อ)

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

3.4 มีความคิดริเริ่มที่เป็นประโยชน์แก่ตน

เองและส่วนรวม

3.5 มีอิสระในการคิด แต่พร้อมที่จะยอมรับ

ความคิดของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล

3.6 รู้จักแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี

4. สมาชิกที่ดีของชุมชนและชาติ มี 7 ข้อ

4.1 เชื่อนำนระบอบประชาธิปไตย ที่มี

พระมหากษัตริย์เป็นประมุข

4.2 รู้คุณค่า ชื่นชม และรักษาศิลปะ

วัฒนธรรมของชาติ

4.3 สำนึกในหน้าที่และสิทธิของตน

4.4 รู้ความสำคัญของครอบครัว สังคม และ

ท้องถิ่นของตน

4.5 รู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศใน

ภูมิภาคและโลก และมีความเข้าใจอันดีต่อกัน

4.6 สามารถฝึกกำลังสติปัญญา กำลังกาย

กำลังทรัพย์กับสมาชิกอื่นๆ เพื่อความเจริญและความ

มั่นคงของประเทศ

ตาราง 1 (ต่อ)

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

4.7 วัสดุค่าในความเป็นไทย และภูมิเ้าที่

เกิดในพื้นที่ดินไทย

คุณประโยชน์ที่ได้รับ

ทำให้เห็นจุดเน้นปลายทางของหลักสูตรระดับประถมศึกษาชัดเจน โดยมุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาตน และรู้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม จึงกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนไว้ดังนี้

1. พัฒนาดน

1.1 มีความรู้พื้นฐาน อ่านออกเขียนได้ คำนวณได้ เข้าใจ ชรามชาติ

1.2 มีสุขภาพกายใจสมบูรณ์ ภารจรักษาอนามัยส่วนตน

1.3 แก้ปัญหาเป็น วิเคราะห์เหตุผล และเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาของตนเอง และครอบครัวได้

1.4 เสียสละ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น

1.5 มุ่งพัฒนา รักษาการอ่าน และแสวงหาความรู้อยู่เสมอ

ตาราง 1 (ต่อ)

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

---

2. ใฝ่หาอาชีพ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
รักการทำงานและทำงานเป็น

3. ใฝ่หาสังคม : รู้เข้าใจสภาพและ
ปฏิบัติหน้าที่ของตนต่อ : การเปลี่ยนแปลง
บ้าน ชุมชน ประเทศ : ของสังคมที่บ้าน
และโลก : สามารถปฏิบัติตน
: ตามบทบาทหน้าที่ใน
: ฐานะเป็นสมาชิกที่ดี
: ของบ้านตลอดจน
: อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
: ศิลปะ วัฒนธรรมใน
: ชุมชนรอบๆ บ้าน

(กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : 2535 หน้า 2.)

ตาราง 1 (ต่อ)

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

โครงสร้างและเนื้อหา

มวลประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียน
รูมี 5 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มทักษะ ที่เป็นเครื่องมือของการ
เรียนรู้ ประกอบด้วยภาษาไทย และคณิตศาสตร์

กลุ่มที่ 2 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
ว่าด้วยกระบวนการแก้ปัญหาและความต้องการของ
มนุษย์ในด้านต่างๆ เพื่อความดำรงอยู่และการ
ดำเนินชีวิตที่ดี

กลุ่มที่ 3 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ว่าด้วย
กิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาและสร้างนิสัย

กลุ่มที่ 4 กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ว่า
ด้วยประสบการณ์ทั่วไปในการทำงานและความรู้
พื้นฐานในการประกอบอาชีพ

กลุ่มที่ 5 กลุ่มประสบการณ์พิเศษ ว่าด้วย
ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน และวิชา
อาชีพที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิต เพื่อให้โรงเรียน
เลือกสอนอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นชั้นประถมศึกษา

โครงสร้างและเนื้อหา

โครงสร้างยังแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม
ประสบการณ์เหมือนเดิม สำหรับกลุ่มประสบ
การณ์พิเศษ ให้หมายถึง กิจกรรมตามความ
สนใจของผู้เรียนโดย

1. ให้โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้าง
ความรู้และทักษะในกลุ่มประสบการณ์ทั้ง 4
(กลุ่มทักษะภาษาไทยและคณิตศาสตร์ สร้าง
เสริมประสบการณ์ชีวิต สร้างเสริมลักษณะ
นิสัยและการทำงานและพื้นฐานอาชีพ) ก่อน
ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้มีชั่วโมงการสอนซ่อม
เสริมหรือเสริมให้เก่งขึ้น หรือ

2. การจัดกิจกรรมอื่นตามความสนใจ
เช่น ภาษาอังกฤษ และวิชาอาชีพ หรือ

3. เลือกจัดหลายๆ กิจกรรมก็ได้
กลุ่มประสบการณ์พิเศษนี้จะไม่นำมาเป็นเกณฑ์
การตัดสินผลการเรียน แต่เป็นการวัดผลและ
และประเมินผลเพื่อดูความก้าวหน้าจากการ

ตาราง 1 (ต่อ)

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ปีที่ 5 - 6

การจัดมวลประสภการให้เรียนนั้นให้จัด
ยึดหยุ่นตามพัฒนาการของเด็กและตามความเหมาะสม
ของท้องถิ่น เป็นสำคัญ หลักสูตรจัดแบ่งเป็น
3 ช่วง ๆ ละ 2 ปี คือ ป.1 - 2 ป.3 - 4
และ ป.3 - 6 ซึ่งเนื้อหาที่นั้นอาจจะพัฒนาเปลี่ยนแปลงได้

การทำงานกิจกรรมสำหรับมวลประสภการที่

จัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มี 5 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มทักษะ เหมือนเดิม

กลุ่มที่ 2 กลุ่มสร้างเสริมประสภการ

ชีวิต เหมือนเดิม

กลุ่มที่ 3 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

เหมือนเดิม

กลุ่มที่ 4 กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

เหมือนเดิม

กลุ่มที่ 5 กลุ่มประสภการพิเศษ ว่าด้วย

กิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียน

คณประโยชน์ที่ได้รับ

กลุ่มประสภการพิเศษนี้ เป็นการเปิด
โอกาสให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร
และสื่อการเรียนการสอน ตลอดจนงาน
เขียนหลักสูตร บทเรียน หนังสือเรียนของตน
เองได้

ตาราง 1 (ต่อ)

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

เวลาเรียน

ตลอดหลักสูตรใช้เวลาเรียนประมาณ 6 ปี
แต่ละปีการศึกษาควรมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 40
สัปดาห์ ในหนึ่งสัปดาห์ต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า
25 ชั่วโมง ทั้งนี้เมื่อรวมแล้วไม่น้อยกว่า 200 วัน
และไม่ต่ำกว่า 1,000 ชั่วโมง สำหรับชั้น ป.1-4
และไม่ต่ำกว่า 1,200 ชั่วโมง สำหรับ ป.5-6

อัตราเวลาเรียนของมวลประสบการณ์ทั้ง 5
กลุ่มนั้น แต่ละระดับชั้นกำหนดไว้โดยประมาณ ดังนี้

1. กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ชั้น
ชั้น ป.1-2 ประมาณร้อยละ 50 ป.3-4 ร้อยละ
35 และ ป.5-6 ร้อยละ 21 ของเวลาเรียน
ทั้งหมด

2. กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้น
ป.1-2 ประมาณร้อยละ 15 ป.3-4 ร้อยละ 20
และ ป.5-6 ร้อยละ 21 ของเวลาเรียนทั้งหมด

3. กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยชั้น ป.1-3
ประมาณร้อยละ 25 ป.3-4 ร้อยละ 25 และ

เวลาเรียน

เวลาเรียนของแต่ละช่วงชั้นของกลุ่ม
ประสบการณ์ต่างๆ คงเดิม แต่การแสดงไว้
เป็นร้อยละของเวลาเรียนทั้งหมด ผู้สอนไม่
เห็นชัดเจน จึงได้ปรับปรุงให้เห็นเป็นรายคาบ
ดังนี้

ตลอดหลักสูตรประถมศึกษาใช้เวลา
ประมาณ 6 ปี แต่ละปีการศึกษาควรมีเวลา
เรียนไม่น้อยกว่า 40 สัปดาห์ ในหนึ่งสัปดาห์
ต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 25 ชั่วโมง หรือ
75 คาบ ซึ่งกำหนดให้คาบละ 20 นาที ทั้งนี้
แล้วต้องไม่น้อยกว่า 200 วัน และไม่ต่ำกว่า
1,000 ชั่วโมง และสำหรับชั้น ป.5-6 นั้นให้
เพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมตามความสนใจ
ของผู้เรียนในกลุ่มประสบการณ์พิเศษอีก ไม่น่า
กว่า 200 ชั่วโมง

อัตราเวลาเรียนของมวลประสบการณ์
ทั้ง 5 กลุ่ม ในแต่ละระดับชั้นกำหนดไว้โดย

ตาราง 1 (ต่อ)

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ป.5-6 ร้อยละ 17 ของเวลาเรียนทั้งหมด

ประมาณ ดังนี้

แนวดำเนินการ

หลักสูตรเดิมไม่มี

แนวดำเนินการ

ส่วนหนึ่งเป็นส่วนที่เพิ่มขึ้นใหม่จากหลักสูตรเดิม เพื่อให้เห็นแนวทางของการที่จะจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาให้ประสบความสำเร็จ จึงกำหนดแนวทางดำเนินการ ไว้ ดังนี้

1. จัดการเรียนการสอนให้ยึดหยุ่นตามเหตุการณ์ และสภาพท้องถิ่น โดยให้ท้องถิ่นพัฒนาหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนใน ส่วนที่เกี่ยวกับท้องถิ่น ตามความเหมาะสม
2. จัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้สอดคล้องกับ ความสนใจ และสภาพชีวิตจริงของผู้เรียน และให้โอกาสเท่าเทียมกันในการพัฒนาตนเองตาม ความสามารถ
3. จัดการเรียนการสอนให้มีความ

ตาราง 1 (ต่อ)

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

สัมพันธ์เชื่อมโยง หรือบูรณาการทั้งภายใน
กลุ่มประสบการณ์และระหว่างกลุ่มประสบการณ์
ให้มากที่สุด

4. จัดการเรียนรู้การสอนโดยเน้น

กระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมี
เหตุผล และสร้างสรรค์และกระบวนการกลุ่ม

5. จัดการเรียนรู้การสอนโดยให้ผู้เรียน

ได้ปฏิบัติจริงให้มากที่สุด

6. จัดให้มีการศึกษา ติดตามและแก้ไข

ข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

7. ให้สอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรม

และค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียน
การสอนและกิจกรรมต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ

8. ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ใน

จุดหมาย ต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น
ซื่อสัตย์ อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ฯลฯ
ควบคู่ไปด้วย

9. จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศ

ตาราง 1 (ต่อ)

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ภาคที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ และการปฏิบัติ
จริงของผู้เรียน

คุณสมบัติที่ได้รับ

ทำให้สถานศึกษามีแนวทางปฏิบัติที่จะจัด
การศึกษาให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร

ประเมินผล

ให้โรงเรียนมีหน้าที่ประเมินตัดสินและอนุมัติ
ผลการเรียน ชั้น ป.1-5 ส่วน ป.6 เป็นหน้าที่
ของคณะกรรมการประเมินผลระดับอำเภอ
ประเมินผล ระดับอำเภอ

ที่มา : กาญจนา อุดารักษ์. หลักสูตรและการ

พัฒนา. กรุงเทพฯ : 2527 หน้า 434-
445.

ประเมินผล

ให้โรงเรียนมีหน้าที่ประเมินผลตัดสิน
และอนุมัติผลการเรียนทุกชั้น

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตร
ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).

กรุงเทพฯ : 2535 หน้า 1-4.

ตาราง 2 อัตราเวลาเรียนหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

มวลประสบการณ์	อัตราเวลาเรียนโดยประมาณ								
	ป.1-2			ป.3-4			ป.5-6		
	ร้อยละ	คาบ/ ปี	คาบ/ สัปดาห์	ร้อยละ	คาบ/ ปี	คาบ/ สัปดาห์	ร้อยละ	คาบ/ ปี	คาบ/ สัปดาห์
กลุ่มทักษะที่เป็น									
เครื่องมือการ									
เรียนรู้	50	1,500	37.50	35	1,050	26.25	25	750	18.75
กลุ่มสร้างเสริม									
ประสบการณ์ชีวิต	15	450	11.25	20	600	15.00	25	750	18.75
กลุ่มสร้างเสริม									
ลักษณะนิสัย	25	750	18.75	25	750	18.75	20	600	15.00
กลุ่มการงาน									
และพื้นฐานอาชีพ	10	300	7.50	20	600	15.00	30	900	22.50
รวม	100	3,000	75.00	100	3,000	75.00	100	1,000	75.00
กลุ่มประสบการณ์									
พิเศษ	-	-	-	-	-	-	-	600	15.00

ที่มา : นரசุข ชุมนิรันดร. การพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : 2534 หน้า 54.

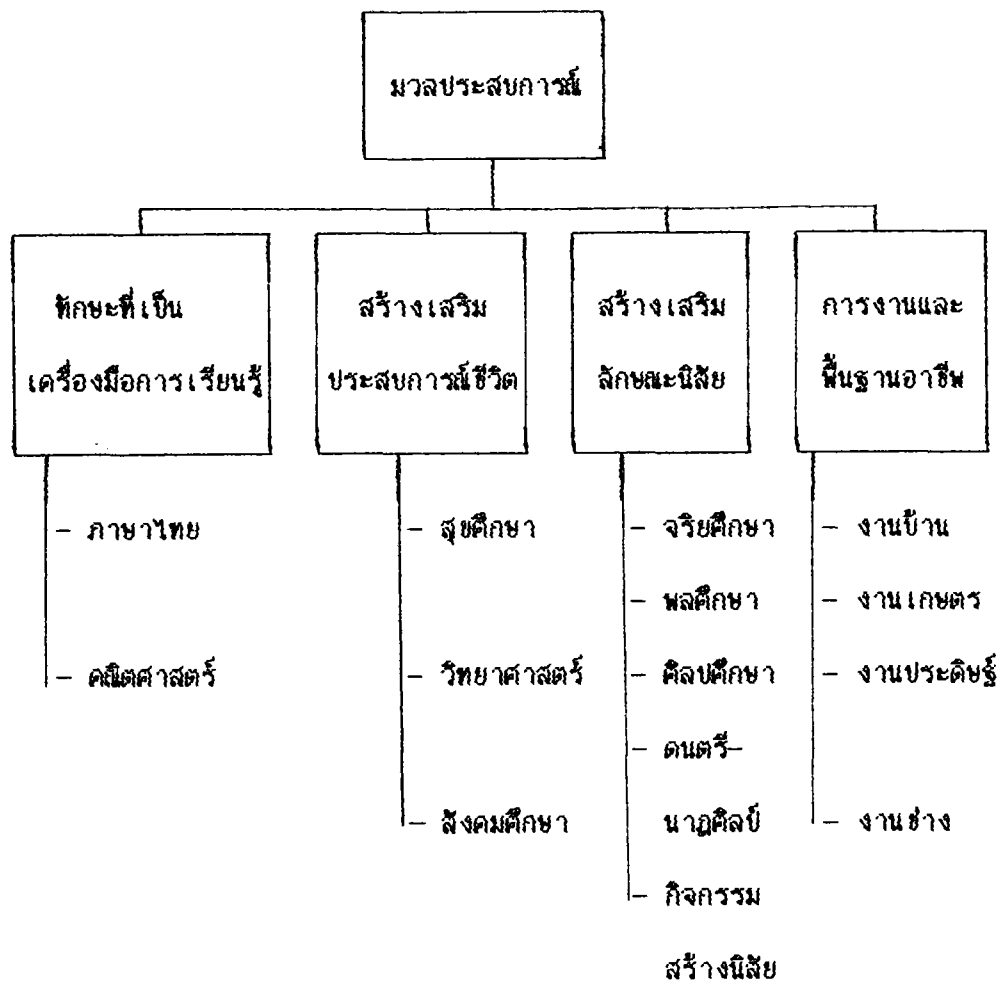
หมายเหตุ เวลาเรียนคาบละ 20 นาที คิดเป็นชั่วโมงละ 3 คาบ

ผลประโยชน์ที่ได้รับ สะดวกต่อการนำหลักสูตรไปใช้

ในการปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ไปใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้มุ่งเน้นเรื่อง การส่งเสริมให้ผู้บริหาร ทรองเรียน และครูอาจารย์ ช่วยกันจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงและความ ต้องการด้านเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันและอนาคต และโดยเฉพาะให้สอดคล้องกับชีวิตจริงของ ผู้เรียนมากที่สุด และการที่จะจัดการศึกษาให้สอดคล้องและเกื้อกูลต่อการพัฒนาชีวิต อาชีพ เศรษฐกิจ และสังคมในท้องถิ่นได้ จะต้องดำเนินการคือ การจัดทำ และพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้เด็กเรียน ได้เรียนรู้ชีวิตจริงของตนเอง จัดกระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรง ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น ได้แก่ วิทยากร สถานที่ประกอบการ ทรัพยากรธรรมชาติ เข้ามามีส่วนร่วมช่วย เหลือ การจัดการเรียนการสอนอย่างใกล้ชิด พะยอม แก้วกาเนิด (2533 : 33-34) กล่าวไว้ว่า ความมุ่งหวังสำคัญของหลักสูตร ฉบับปรับปรุง ก็คือ ส่งเสริมให้โรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ตามความต้องการของท้องถิ่นและจัดทำหลักสูตรระดับท้องถิ่นขึ้นไปได้

โครงสร้างเนื้อหาวิชาสู่ศึกษา หลักสูตรประถมศึกษา 2521

โครงสร้างของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ไม่ได้แยกเป็นรายวิชา แต่จัดรวม เนื้อหาเข้าด้วยกัน เป็นกลุ่มประสบการณ์ มวลประสบการณ์ที่จัดขึ้น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ มี 5 กลุ่ม ดังนี้ (ทวีสิทธิ์ ลิทธิกร. 2531 : 273)

ภาพประกอบ 1 โครงสร้างหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

ที่มา : ทวีสิทธิ์ ลิทธิกร. หลักและการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : 2531

หน้า 273.

หลักสูตรวิชาสุขศึกษาจัดอยู่ในกลุ่มสร้างเสริมประสพการณืชีวิต ซึ่งประกอบด้วยวิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา กลุ่มประสพการณืนี้ เป็นวิชาที่ว่าด้วยกระบวนการแก้ปัญหาของชีวิตและสังคม กล่าวถึง ปัญหาและความต้องการของมนุษย์ในด้านต่างๆ เพื่อความดำรงอยู่ และการดำเนินชีวิตที่ดี ประสพ การณืที่จัดในกลุ่มนี้ เกี่ยวข้องกับปัญหาและความต้องการของคนไทยทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ทาง

ด้านอนามัย ประชากร การเมือง การปกครอง สังคม ศาสนา วัฒนธรรม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี
สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ การติดต่อสื่อสาร ฯลฯ

ตาราง 3 โครงสร้างเนื้อหาวิชาสุขศึกษา ในหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในส่วนที่
เกี่ยวกับสุขศึกษา ตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521

หัวข้อเรื่อง	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	รวม
1. สุขภาพส่วนบุคคล	100	42	46	28	47	30	293
2. โภชนาการ	30	16	33	35	-	15	109
3. สวัสดิศึกษา	90	22	29	6	15	-	162
4. การปฐมพยาบาล	-	-	11	26	-	15	52
5. ทรดติดต่อ	20	25	39	14	8	-	136
6. ทรดไม่ติดต่อ	-	-	-	4	4	-	8
7. การสุขาภิบาล	30	30	-	24	-	-	84
8. บริการสาธารณสุข	-	-	5	-	-	19	24
9. สุขภาพจิต	-	-	-	-	14	9	23
10. สิ่งเสพติดให้โทษ	-	-	12	28	-	12	42
11. ความรู้เรื่องเพศ	-	-	-	-	-	4	4
12. สุขภาพผู้บริโภคร	-	-	-	28	12	-	40
รวม (คาบ)	260	135	175	173	100	104	947

ที่มา : พรสุข ชุมนิรันดร์. การพัฒนาหลักสูตรสุขศึกษา. กรุงเทพฯ : 2534 หน้า 93-94.

หมายเหตุ

(1) ในแต่ละระดับอาจจัดสอนลับเปลี่ยนคาบเวลากันได้ (คาบละ 20 นาที)

(2) การวิเคราะห์ที่อาศัยแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นป.1 - 6 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

(3) หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 เป็นหลักสูตรแบบบูรณาการ จึงยากในการแยกเนื้อหาออกจากกัน จำนวนคาบของเนื้อหาที่วิเคราะห์ไว้นี้ จึงเป็นเพียงแต่ค่าโดยประมาณ

จากตารางจะเห็นได้ว่า รูปแบบของการจัดเนื้อหาวิชาสุขศึกษาในหลักสูตรสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เป็นการจัดลำดับเนื้อหาวิชาสุขศึกษาโดยใช้แผนแบบวงกลมประยุกต์ หัวข้อเรื่องที่สำคัญและต้องการให้นักเรียนได้เรียนอย่างต่อเนื่อง เช่น สุขภาพส่วนบุคคล จะจัดเนื้อหาให้เรียนทุกชั้นปีตั้งแต่ ป.1 - ป.6 โดยเน้นในเรื่องต่างๆ แต่ละหัวข้อมากน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละชั้นปี หัวข้อเรื่องที่มีการสอนแบบต่อเนื่อง ในอันดับต่อมาคือ สวัสดิภาพและโรคติดต่อ ถึงแม้จำนวนคาบที่สอนจะลดน้อยลงกว่าสุขภาพส่วนบุคคล แต่ก็มีการสอนเนื้อหาเหล่านี้ให้เรียนตั้งแต่ป.1-ป.5 ส่วนในบางหัวข้อได้มีการจัดลำดับเนื้อหาวิชาสุขศึกษา โดยให้นักเรียนได้เรียนเรื่องที่เป็นปัญหาหลักในระยะเวลาอันสั้น และมีการเน้นปัญหาสุขภาพแตกต่างกันออกไปแต่ละปี ลักษณะการสอนเป็นการสอนย้ายทุก 1 ปี หรือ 3 ปี หากวิเคราะห์ดูจากตารางดังกล่าว จะเห็นว่า หัวข้อเรื่องปฐมพยาบาล และสิ่งเสพติดให้โทษ จะเริ่มสอนเมื่อนักเรียนอยู่ชั้น ป.3 เพราะนักเรียนจะมีความพร้อมที่จะเรียนมากกว่าในชั้นอื่น ๆ เรียนย้ายอยู่ 2 ปี แล้วหยุดไป 1 ปี คือ เรียนชั้น ป.3 ป.4 และ ป.6 เป็นต้น

เนื้อหาวิชาสุขศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย

ความคิดรวบยอด/หลักการ

มนุษย์จะมีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี มีชีวิตจิตใจที่สมบูรณ์และอยู่รอดปลอดภัยได้จำเป็นต้องรู้จักเลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่าครบ ได้สัดส่วน เหมาะสมกับวัย ถูกหลักอนามัย ปฏิบัติตนให้ถูกต้องในการพักผ่อนและนันทนาการ สามารถป้องกันและบำรุงรักษาอวัยวะได้ถูกต้อง นอกจากนี้ ยัง

ต้องรู้จักใช้บริการสาธารณสุข และปฐมพยาบาล เมื่อเกิดอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วย รู้จักหลีกเลี่ยงสิ่งเสนาหิตาที่โทษทั้งหลายตลอดจน เป็นผู้มึมนุชยสัมพันธ์ที่ดี

จุดประสงค์ทั่วไป

1. เพื่อสร้างเสริมอุปนิสัยในการดูแลรักษา และป้องกันอันตรายที่จะเกิดแก่อวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย
2. เพื่อสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจ และเจตคติที่ถูกต้องในเรื่องการรับประทานอาหาร และปฏิบัติตนถูกต้องเหมาะสม เป็นกิจนิสัย
3. เพื่อสร้างเสริมบุคลิกภาพที่ดี
4. เพื่อสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักมนุษยสัมพันธ์ และนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

5. เพื่อสร้างเสริมเจตคติที่ดีในเรื่องการปฐมพยาบาล รู้จักป้องกันหลีกเลี่ยงอุบัติเหตุ และนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น
6. เพื่อสร้างเสริมให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับผลร้ายของสิ่งเสนาหิต และหลีกเลี่ยงสิ่งเสนาหิต

7. เพื่อสร้างเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องสาธารณสุข

เนื้อหา

หน่วยย่อยที่ 1 ตัวเรา

1. อวัยวะที่สำคัญของร่างกาย
2. โภชนาการ
3. บุคลิกภาพ
4. มนุษยสัมพันธ์
5. การปฐมพยาบาล
6. สิ่งเสนาหิต

7. สุขภาพของบุคคลในวัยต่างๆ

8. การสาธารณสุข

อัตราเวลาเรียนเนื้อหาวิชาสุขศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรประถมศึกษา

พุทธศักราช 2521 ได้กำหนดอัตราเวลาเรียน ไว้ดังนี้

1. อวัยวะที่สำคัญของร่างกาย	จำนวน	18 คาบ
2. โภชนาการ	จำนวน	15 คาบ
3. บุคลิกภาพ	จำนวน	22 คาบ
4. มนุษยสัมพันธ์	จำนวน	9 คาบ
5. การปฐมพยาบาล	จำนวน	15 คาบ
6. สิ่งเสพติด	จำนวน	12 คาบ
7. สุขภาพของบุคคลในวัยต่างๆ	จำนวน	9 คาบ
8. การสาธารณสุข	จำนวน	15 คาบ

คิดเป็นคาบเวลา คาบเวลาละ 20 นาที จะมีการเรียนการสอนในวิชาสุขศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวมทั้งสิ้น 115 คาบ (กรมวิชาการ. 2532 : 15)

ความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาสุขศึกษา มีดังนี้

1. ความมุ่งหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 มีจุดมุ่งหมายรวมทั้งหมด 9 ข้อ ในข้อที่ 6 ได้กล่าวเกี่ยวกับสุขศึกษา ระบุไว้ว่า "ให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีสุขภาพและอนามัยสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ (สุชาติ โสมประยูร. 2526 : 107)

2. นโยบายของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 6 (2530 - 2534) มีนโยบายรวมทั้งหมด 8 ข้อ ในข้อที่ 4 คุณภาพการศึกษา ได้กล่าวเกี่ยวกับวิชาสุขศึกษาไว้ว่า "เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และทักษะ พร้อมทั้งความเจริญของงานทางคุณธรรม จริยธรรม และสุขภาพอนามัย

3. นโยบายของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (2535 - 2539) มีนโยบายและ

มาตรการในการพัฒนาการศึกษาทั้งหมด 10 ข้อ ในนโยบายข้อที่ 1 การศึกษาเพื่อพัฒนาบุคคล ได้กล่าวเกี่ยวกับวิชาสุขศึกษาไว้ว่า "มีการพัฒนาค่านิยมถูกต้อง ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ตลอดจนมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์" โดยเน้นการสร้างความสำเร็จ และได้มีพฤติกรรมที่ถูกต้องเกี่ยวกับโภชนาการ การกีฬา การออกกำลังกาย การพักผ่อน การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีความเหมาะสมตามเพศและวัย และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น มีสุขนิสัยที่ถูกต้อง รวมทั้งการจัดสิ่งแวดล้อมความสะอาด และกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและช่วยเหลืออนามัยให้มีสุขภาพและสมรรถภาพที่ดี (แผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 7 (2535 - 2539))

4. ความมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษา มุทศักราช 2521 และหลักสูตรประถมศึกษา มุทศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มีจุดมุ่งหมาย (หลักสูตรปัจจุบัน) ทั้งหมด 31 ข้อ (หลักสูตรปรับปรุง) ทั้งหมด 8 ข้อ มีข้อ 1 ที่เกี่ยวข้องกับวิชาสุขศึกษา กล่าวไว้ว่า "มีสุขนิสัยส่วนตัว และส่วนรวม มีสุขภาพดีทั้งทางกายและจิตใจ" (หลักสูตรปัจจุบัน) และ "สามารถปฏิบัติตนในการรักษาสุขภาพอนามัยของตนและครอบครัว" (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2533)

5. วัตถุประสงค์ทั่วไปของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีวัตถุประสงค์รวมทั้งหมด 8 ข้อ ในข้อที่ 1, 2, 7 ได้กล่าวเกี่ยวกับวิชาสุขศึกษาไว้ว่า "ให้มีความเข้าใจพื้นฐานและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทางร่างกายและจิตใจทั้งส่วนบุคคลและชุมชน" "ให้มีความรู้พื้นฐานและความสามารถที่จะดำรงชีวิตได้" "ให้รู้จักหลีกเลี่ยงภัยจากสิ่งเสียดสี" ตามลำดับ (สุชาติ โสภประมุข. 2526 : 96)

6. จุดประสงค์ของหลักสูตรสุขศึกษา คือ การใช้ความรู้ เพื่อให้เด็กเรียนเกิดประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งมีอิทธิพลต่อเจตคติ และการปฏิบัติตนทางด้านสุขภาพ (พรสุข ชุมนิรันดร์. 2534 : 10)

7. ความมุ่งหมายสูงสุดของการสอนสุขศึกษา คือ ต้องการให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพไปในทางที่ถูกต้อง จากการจัดสนใจด้วยตนเอง (พรสุข ชุมนิรันดร์. 2534 : 105)

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสุขศึกษาและการเรียนการสอนสุขศึกษา

ความหมายของสุขศึกษา (Health Education) และหลักสูตรสุขศึกษา (Health Education Curriculum)

สุขศึกษา (Health Education) นักสุขศึกษา แพทย์ และผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า "สุขศึกษา" ไว้ดังนี้ (พรสุข หุ่นรินทร์. 2534 : 3 - 5)

คาร์ล อี วิลกูส (Carl E. Willgoose) ให้นิยามว่า สุขศึกษา คือ ผลรวมของประสบการณ์ต่างๆ ที่ช่วยให้คนเปลี่ยนแปลงเจตคติ และมีการปฏิบัติตนที่ดีทางสุขภาพ

รูท อี กราท์ (Ruth E. Grout) ให้นิยามว่า สุขศึกษา คือ การแปรเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ โดยอาศัยขบวนการทางการศึกษา เพื่อให้เกิดพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องในที่สุดได้

โทมัส ดี วูด (Thomas D. Wood) ให้นิยามว่า สุขศึกษา คือ ผลรวมของประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน และสถานที่ต่างๆ มีอิทธิพลต่อสุขปฏิบัติ เจตคติทางสุขภาพ และความรู้เกี่ยวกับเรื่องสุขภาพส่วนบุคคล สุขภาพชุมชน และสุขภาพของคนต่างเชื้อชาติ

คณะกรรมการร่วมในผู้คิดค้นทางด้านสุขศึกษา (The Joint Committee on Health Education Terminology) ให้นิยามว่า สุขศึกษา เป็นขบวนการในการเลือกตัดสินใจของบุคคล โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ ตลอดจนองค์ประกอบทางด้านสติปัญญา จิตวิทยา และสังคม เป็นพื้นฐานเพื่อการตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำในเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพ การตัดสินใจนี้จะมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่และสุขภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน ขบวนการนี้ปฏิบัติตามหลักการทางด้านวิทยาศาสตร์ เพื่อให้บุคลากรทางสาธารณสุข ประชาชน รวมทั้งเด็กและเยาวชนได้เกิดการเรียนรู้ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพ

พรสุข หุ่นรินทร์ (2534 : 3-4) กล่าวว่า สุขศึกษา คือ การเลือกตัดสินใจของบุคคล โดยใช้ความรู้ทางสุขภาพเป็นพื้นฐาน เพื่อการตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำในเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพ ยกตัวอย่างเช่น การสอนเพื่อไม่ให้นักเรียนสูบบุหรี่ ครูจะไม่บอกว่า เธออย่าสูบบุหรี่นะ แต่ครูจะ

สอนโดยการอธิบายถึงคุณและโทษของการสูบบุหรี่และให้นักเรียนตัดสินใจเลือกเอาเองว่าจะสูบบุหรี่หรือไม่สูบบุหรี่

ปัญหา สมบูรณ์ศิลป์ (2523 : 175) ให้ความหมายของสุขศึกษา คือ กระบวนการจัดประสบการณ์ด้านการเรียน เพื่อให้สามารถเปลี่ยนแปลงความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติของนักเรียนไปในทางที่เป็นประโยชน์แก่สุขภาพส่วนบุคคลและชุมชน

สมาคมแพทย์แห่งสหรัฐอเมริกาและสมาคมการศึกษาแห่งชาติของสหรัฐอเมริกาได้ให้ความหมายของสุขศึกษา โดยแสดงการเปรียบเทียบให้เห็นอย่างชัดเจนว่า สุขศึกษาคืออะไรและสุขศึกษาไม่ใช่อะไร (Read and Greene. 1975 : 6 - 7)

ตาราง 4 การเปรียบเทียบความหมายของ "สุขศึกษา"

สุขศึกษาคือ	สุขศึกษาไม่ใช่
1. สุขศึกษาคือการศึกษาเพื่อสุขภาพส่วนบุคคล และชุมชน	1. สุขศึกษาไม่ใช่การเรียนเกี่ยวกับเรื่อง ส่วนประกอบของอวัยวะต่างๆ ในร่างกาย (การเรียนวิชากายวิภาคและสรีรวิทยา เป็นเพียงพื้นฐาน เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ แนวความคิดเกี่ยวกับสุขภาพ
2. สุขศึกษาเป็นสาขาวิชาหนึ่ง มีพื้นฐานมาจาก ชีววิทยา สังคมวิทยา จิตวิทยา จิตวิทยาการศึกษา พฤติกรรมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์สุขภาพ เนื้อหา วิชาของสุขศึกษาเป็นหลักวิชาการ มีจุดประสงค์ ของการเรียน เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพ ของนักเรียนได้ถูกต้อง	2. สุขศึกษาไม่ใช่วิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ แต่เป็น วิทยาศาสตร์ประยุกต์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ ความเข้าใจในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพ ของคน และสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง
3. สุขศึกษาคือ องค์แห่งความรู้ประกอบด้วย ความจริง หลักการ และแนวความคิดเกี่ยวกับเรื่อง สุขภาพและและคุณภาพชีวิต	3. สุขศึกษาไม่ใช่ผลึกวิชา สิ่งสำคัญ คือ สุขศึกษาและผลึกวิชาได้แยกเป็นคนละสาขา วิชาอย่างชัดเจน ถึงแม้ทั้งสองสาขาวิชาจะมี เป้าหมายเหมือนกัน คือ ทำให้นักเรียนมี สุขภาพดี แต่เนื้อหาวิชาและการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนของวิชาสุขศึกษาและ ผลึกวิชา มีความแตกต่างกันอย่างเห็นเด่นชัด

ที่มา : พรสุข ชุมนิรันดร์. การพัฒนาหลักสูตรสุขศึกษา. กรุงเทพฯ : 2534 หน้า 4-5.

จากการเปรียบเทียบดังกล่าวข้างบน สรุปได้ว่า สุขศึกษาเป็นวิทยาศาสตร์ประยุกต์สาขาหนึ่ง ซึ่งว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งทีค้นพบทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพกับการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สุขศึกษาจะช่วยเชื่อมโยงช่องว่างระหว่างสิ่งที่รู้กับการนำเอาไปปฏิบัติ สุขศึกษาจึงเป็นทั้งวิทยาศาสตร์และศิลปะที่เกี่ยวข้องกับการมีชีวิตอยู่อย่างมีความสุข คือเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์นั่นเอง ลักษณะของวิชาสุขศึกษาเกี่ยวข้องกับงานวิจัย และการนำข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และทางการแพทย์มาใช้ เพื่อการให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ โดยเน้นด้านการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ (prevention) และการส่งเสริม (promotion) สุขภาพแก่ประชาชน

หลักสูตรสุขศึกษา (Health Education Curriculum) คือการจัดประสบการณ์กิจกรรมการเรียนการสอน เนื้อหาวิชาสุขศึกษา และสถานการณ์ต่างๆ โดยมีการวางแผนล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เด็กเรียนมีสุขภาพดี (พรสุข ชุณิวันตร์. 2534 : 9 ; อ้างอิงมาจาก Pash and Pigg. 1979 : 165) จุดประสงค์ของหลักสูตรสุขศึกษาคือ การนำความรู้เหล่านี้ เพื่อให้เด็กเรียนเกิดประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อเจตคติและการปฏิบัติตนทางด้านสุขภาพ และหัวใจสำคัญคือ หลักสูตรสุขศึกษา ต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบที่มีความต่อเนื่อง มีแผนที่ได้เขียนเป็นลายลักษณ์อักษรและสามารถนำมาปฏิบัติได้ โดยรวมโครงการสุขภาพในโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสุขศึกษา (พรสุข ชุณิวันตร์. 2534 : 10)

ปรัชญาหลักสูตรสุขศึกษา สามารถแยกได้ 3 ประการ คือ

1. ความจำเป็นทางสุขภาพที่เด็กจะต้องเกี่ยวข้องกับ
2. การเตรียมการสำหรับชีวิตในอนาคต
3. การเตรียมการสำหรับประสบการณ์การศึกษาในอนาคต (ชวลิต นุทรวงศ์. 2528 :

70 - 71)

องค์ประกอบของหลักสูตรสุขศึกษา มี 4 ประการคือ

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสุขศึกษา
2. เนื้อหาวิชาสุขศึกษา

3. กิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้
4. การวัดและประเมินผล (พรสุช ทุนนิรันดร์. 2534 : 19-20)

การพัฒนาหลักสูตรศึกษามี 8 ประการคือ

1. การเรียนรู้เกิดจากแรงกระตุ้นตามธรรมชาติ
2. ตัวอย่างที่ดีช่วยส่งเสริมสนับสนุนพฤติกรรมสุภาพที่ถูกต้อง
3. เด็กก่อนวัยเรียนจะเรียนรู้และจดจำได้ดี
4. ทฤษฎีการเรียนรู้ของทราวน์ไคค์ นำมาประยุกต์ใช้ในการสอนสุศึกษาได้
5. สิ่งแวดล้อมที่ดีสำหรับการเรียนรู้
6. การเสริมแรงทำให้เกิดการเรียนรู้
7. การรับรู้มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้
8. ผู้เรียนอาจจะไม่ได้นำความรู้เรื่องสุภาพมาประยุกต์ใช้ทันที และอาจจะไม่เปลี่ยน

พฤติกรรมสุภาพโดยทันที (พรสุช ทุนนิรันดร์. 2534 : 15 ; อ้างอิงมาจาก Rash and Pigg. 1979 : 78-82)

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสุศึกษา มีรูปแบบ 7 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
- ขั้นที่ 2 การกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรสุศึกษา
- ขั้นที่ 3 การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้
- ขั้นที่ 4 การกำหนดมาตรการวัด และประเมินผล
- ขั้นที่ 5 การนำหลักสูตรสุศึกษาไปใช้
- ขั้นที่ 6 การประเมินผลหลักสูตรสุศึกษา
- ขั้นที่ 7 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสุศึกษา (พรสุช ทุนนิรันดร์. 2534 : 44 - 45)

ธรรมชาติพื้นฐานและโครงสร้างเนื้อหาวิชาสุขศึกษา มี 4 ด้าน คือ

1. การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกลักษณะ
2. การบริการสุขภาพ
3. การสอนสุขศึกษา
4. วิชาอื่นที่มีเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับสุขภาพ (พรสุช ชูนิรันดร์. 2534 : 28)

การนำหลักสูตรสุขศึกษาไปใช้ (Health Education Curriculum Implementation)

หมายถึง การกระทำที่ทำให้วิชาสุขศึกษาได้สอนตามหลักสูตรที่ได้กำหนดขึ้น โดยมีการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้การใช้แหล่งข้อมูลและอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ตลอดจนมีการวัดและประเมินผลการเรียนวิชาสุขศึกษา การใช้หลักสูตรในโรงเรียนจะประสบผล สำเร็จหรือไม่นั้น ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างด้วยกัน ได้แก่ (พรสุช ชูนิรันดร์. 2534 : 100-103)

1. ผู้บริหาร
2. ครูสุขศึกษา
3. โรงเรียน
4. หลักสูตรสุขศึกษา
5. นักเรียน

สำหรับลำดับขั้นในการนำหลักสูตรไปใช้ มี 4 ประการ คือ

1. การบริหาร
2. การนิเทศติดตามผล
3. การเรียนการสอน
4. การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

ส่วนการนำหลักสูตรสุขศึกษาไปใช้ ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ประการคือ

1. การแปลงหลักสูตรสุขศึกษาไปสู่การสอน
2. การจัดปัจจัยและสภาพต่างๆ ภายในโรงเรียน เพื่อเอื้อต่อการใช้หลักสูตรสุขศึกษา

3. การสอนสุขศึกษา

สุชาติ โสภประยูร (2526 : 113-114) ได้กล่าวถึง แนวทางในการใช้

หลักสูตรสุขศึกษา มีข้อเสนอแนะที่ควรควรถือเป็นแนวทางปฏิบัติ มี 7 ประการ ดังต่อไปนี้

1. ควรศึกษาหลักสูตรและวัสดุหลักสูตรต่างๆ ให้เข้าใจอย่างละเอียดถี่ถ้วน
2. พึงเข้าใจว่า แบบเรียนหรือหนังสือเรียน รวมทั้งหนังสืออ่านเพิ่มเติมต่างๆ นั้นเป็นเพียงส่วนประกอบในการจัดการเรียนการสอน ครูจำเป็นต้องสร้างบทเรียนขึ้นมาสำหรับใช้สอนเด็ก
3. ควรจัดกิจกรรมหลายๆ อย่างให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของแต่ละบทเรียน
4. ควรใช้สื่อการสอนหรืออุปกรณ์การสอนที่มีคุณค่าและให้มากเพียงพอ
5. พยายามชี้แหล่งวิชาการในชุมชนเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาให้มากที่สุด
6. พยายามจัดเนื้อหาสาระของบทเรียนให้ยึดหยุ่นได้อย่างเหมาะสม และเป็นประโยชน์แก่ชีวิตประจำวันของนักเรียนมากที่สุด ให้นักเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้แก้ปัญหาสุขภาพทั้งของส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างแท้จริง
7. พึงระลึกอยู่เสมอว่า หลักสูตรใหม่ระดับประถมศึกษา 'เน้นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นหัวใจสำคัญของหลักสูตร ตรงกับความประสงค์ของสุขศึกษาที่ต้องการให้นักเรียนมีพฤติกรรมสุขภาพที่ดีทั้งทางด้านความรู้ ทศนคติ และการปฏิบัติ

การเรียนการสอนสุขศึกษา

ทวีสิทธิ์ ลิทธิกร (2531 : 314-315) ได้กล่าวว่า ปรัชญาการสอนสุขศึกษาควรจะทำให้สอดคล้องกับปรัชญาทางการศึกษา ในด้านต่างๆ ของโรงเรียนนั้นๆ ไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. การสอนสุขศึกษา ควรจัดให้สอดคล้องหรือผสมผสาน เข้าไปในหลักสูตรการเรียนของทุก ๆ วิชา รวมทั้งกิจกรรมนอกหลักสูตร หรือเสริมหลักสูตรอื่นๆ ด้วย
2. แผนการสอนสุขศึกษาในโรงเรียน ควรจะมีความสัมพันธ์และมีความรับผิดชอบร่วมกัน

ระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชน

3. การสอนสุขศึกษาควรมุ่งที่จะปรับปรุงส่งเสริมสุขภาพในด้านสังคม จิตใจ และอารมณ์ให้มากที่สุด กับสุขภาพทางด้านร่างกาย
4. ในการสอนสุขศึกษา ควรเน้นถึงแนวความคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาตัวบุคคลให้มากที่สุด กับความรับผิดชอบต่างๆ ซึ่งบุคคลพึงมีต่อสังคมในเรา
5. การสอนสุขศึกษาที่ได้ผลสมบูรณ์ จะต้องมีการจัดสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะและจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนเหมาะสม เพราะสิ่งเหล่านี้มีความสัมพันธ์และเป็นแรงกระตุ้นอันสำคัญต่อการสอนสุขศึกษา
6. การสอนสุขศึกษาในโรงเรียน ควรจัดให้เหมาะสม และสัมพันธ์กับสภาพความต้องการของเด็กและสังคม ซึ่งโรงเรียนนั้นๆ ตั้งอยู่ด้วย

ทวีสิทธิ์ สิทธิกร (2531 : 264-317) ได้กล่าวว่า การสอนสุขศึกษาเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ที่มุ่งหวังให้นักเรียนมีสุขภาพดี มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้เสนอแนวคิดรวบยอดในการสอนสุขศึกษา ไว้ 5 ประการดังนี้

1. การสอนสุขศึกษาเป็นขบวนการต่อเนื่อง และสัมพันธ์กัน
2. การสอนสุขศึกษาจะต้องเน้นถึงเรื่องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพให้ครบทุก ๆ ด้าน
3. ครูผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ
4. การสอนสุขศึกษาควรจะต้องเน้นเกี่ยวกับประสบการณ์ของชีวิตจริงในปัจจุบัน ซึ่งมีความหมายต่อตัวนักเรียน
5. กิจกรรมในห้องเรียนบางอย่างควรควรละเว้นหรือหาไปใช้น้อยที่สุด นอกจากจะทำให้ประโยชน์น้อยแล้ว บางครั้งอาจให้โทษอีกด้วย เช่น การประกวดสุขภาพในห้องเรียน การยกตัวอย่างเด็กฝึกการในห้องเรียนประกอบการสอน เป็นต้น

พรสุข พุณนิรันดร์ (2534 : 105) ได้กล่าวถึง แนวคิดเกี่ยวกับการสอนสุขศึกษาไว้ 4

ประการ ดังนี้

1. การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ
2. การจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน
3. การสอนสุขศึกษา
4. งานที่ยากที่สุดในการสอนสุขศึกษา คือ การสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ด้านเจตคติ

เกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ

นอกจากนี้ สุชาติ โสภประยูร ได้ให้ข้อคิดในการสอนสุขศึกษาไว้ 12 ประการ ดังนี้ (พรสุข พุณนิรันดร์. 2534 : 108-109)

1. ให้โอกาสผู้เรียนสอนกันเองบ้าง
2. ครูอย่าท้าวเป็นสั่งให้ผู้เรียนทำตามทุกอย่าง
3. ให้ความรู้ในแง่คิดแก่นักเรียนทั้งในด้านบวกและด้านลบ
4. ผู้เรียนเป็นสิ่งมีชีวิต และมีความรู้สึกนึกคิด
5. พยายามให้ผู้เรียนกระตือรือร้น และกล้าแสดงออก
6. พยายามให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนมากขึ้น
7. ผู้สอนอย่ามีคำตอบ แต่จงถามผู้เรียนบ้าง
8. จะต้องสอนเน้นการปฏิบัติมากกว่าเนื้อหาวิชา
9. อย่าสอนผู้เรียนเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในตำรา
10. อย่ามีวแต่จะให้ข้อเท็จจริงหรือเนื้อหาสาระ
11. จงระลึกเสมอว่า การสอนกระทำโดยผู้สอน แต่การเรียนรู้กระทำโดยนักเรียน
12. พยายามใช้สื่อการเรียนประกอบการสอนทุกๆ บทเรียนให้มาก

พรสุข พุณนิรันดร์ (2534 : 108) กล่าวถึงลักษณะการสอนสุขศึกษาสอดคล้อง กับ ทวีสิทธิ์

สิทธิกร (2531 : 320-321) ดังนี้

1. การสอนสุขศึกษาโดยตรง
2. การสอนสุขศึกษาแบบสหสัมพันธ์
3. การสอนแบบบูรณาการ
4. การสอนแบบอุบัติการณ์ หรือการสอนแบบบังเอิญ

บรูส และ เกย์ (พรสุข ทุนิรันดร์. 2534 : 110-111 ; อ้างอิงมาจาก Breuss and Gay. 1978 : 173-181) ได้เสนอแนะวิธีการสอนสุขศึกษาไว้ 26 วิธี ดังนี้

1. การระดมความคิด (Brainstorming)
2. การปรึกษาหารือ (Buzz Sessions)
3. กรณีศึกษา (Case Studies)
4. การทำงานเป็นคณะกรรมการ (Committee work)
5. การจัดโครงการริเริ่มสร้างสรรค์ (Creative projects)
6. การโต้เถียง (Debates)
7. การสาธิต (Demonstrations)
8. การแสดงละคร (Dramatiz actions)
9. การใช้อุปกรณ์เครื่องมือ (Equipment - centered methods)
10. การทดลอง (Experiments)
11. การศึกษาดูงานนอกสถานที่ (Field trips)
12. การอภิปรายปัญหา (Forum)
13. การอภิปรายกลุ่ม (Group discussions)
14. เกมทางสุขภาพ (Health games)
15. แบบทดสอบ (Inventories)
16. การบรรยาย (Lectures)
17. การอภิปรายซักถาม (Lecture - discussions)

18. การใช้วัสดุที่ศูนย์กลาง (Material - centered methods)
19. การเล่าเรื่อง (Open - ended stories)
20. การอภิปรายหมู่ (PaueI discussions)
21. การแก้ปัญหาด้วยตนเอง (Problem solving)
22. โปรแกรมการเรียนสำเร็จรูป (Programmed instruction)
23. การเชิญวิทยากร (Resource speakers)
24. การเขียนรายงาน (Student reports)
25. การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Symposiums)
26. การยอมรับค่านิยมทางสุภาพ (Value Clarification)

การประเมินหลักสูตรสุขศึกษา พรสุข รุ่นนิรันดร์ (2534 : 130) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรสุขศึกษาว่า ควรจะมีการปรับปรุงแก้ไขหรือใช้หลักสูตรเดิม นักการศึกษาจะต้องสามารถค้นหาคำตอบจากคำถามเหล่านี้คือ

1. ปัญหาสุภาพในปัจจุบันมีอะไรบ้าง
2. เนื้อหาวิชาสุขศึกษาในหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบันทันสมัยหรือไม่
3. แหล่งประโยชน์ทันสมัยหรือไม่
4. ความต้องการของสังคมมีทิศทางอย่างไร

นอกจากนี้ยังได้กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรสุขศึกษา คือ กระบวนการเปรียบเทียบระหว่างผลการใช้หลักสูตรสุขศึกษาที่วัดได้กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ว่าการปฏิบัติจริงนั้นได้ผลใกล้เคียงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

บทบาทของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร

การใช้หลักสูตรเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง เพราะเป็นการนำหลักสูตรไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การใช้หลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนด้านหลักสูตร นักการศึกษาได้ให้ทัศนะไว้หลายท่าน ดังนี้

เซเลอร์ และคนอื่นๆ (แรมสมร อยู่สลาพร. 2533 : 82 ; อ้างอิงมาจาก Saylor and others. 1981) ได้เสนอขั้นตอนในการวางแผนสร้างหลักสูตรไว้ 4 ประการดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมาย และจุดมุ่งหมาย (Goals and Objective)
2. การสร้างรูปแบบของหลักสูตร (Curriculum Design)
3. การใช้หลักสูตร (Curriculum Implementation)
4. การประเมินหลักสูตร (Curriculum Evaluation)

แรมสมร อยู่สลาพร (2533 : 82-85) ได้กล่าวถึง การใช้หลักสูตรจะบรรลุวัตถุประสงค์ผู้บริหาร และครูจะต้องดำเนินการในภาระหน้าที่ต่างๆ ดังนี้

1. ผู้บริหาร มีภาระหน้าที่ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้
  - 1.1 นำหลักสูตรแม่บทมาจัดทำประมวลการสอน หรือโครงการสอน
  - 1.2 สร้างแผนการสอนให้ครอบคลุมด้านเนื้อหา วัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนการสอน อุปกรณ์การสอน การวัดและประเมินผล
  - 1.3 สร้างหนังสือแบบเรียนและคู่มือครู
  - 1.4 การจัดชั้นเรียน
  - 1.5 การจัดครูเข้าสอน
  - 1.6 การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน
  - 1.7 การจัดตารางสอน

1. ครู คือ ผู้ใช้หลักสูตรโดยตรง ครูทุกคนควรมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรที่ตนจะต้องนำมาใช้ ครูควรจะได้รับการศึกษาฝึกฝนให้มีความรู้ทางด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การ

วัดและประเมินผลการศึกษา ตลอดจนความรู้ด้านต่างๆ เกี่ยวกับตัวเด็กที่จะสอน ทั้งนี้เพื่อให้สามารถ
ใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้นนี้แล้ว ภาระหน้าที่ของครูในด้านการใช้หลักสูตร ยังมีหน้าที่
อื่น ๆ เช่น

1. ครูควรเอาใจใส่ติดตามเด็กแต่ละคนอย่างใกล้ชิด
2. ให้ความรัก ความเมตตา และชี้แนะทางการเรียนให้แก่เด็ก
3. มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายให้แก่เด็ก
4. หมั่นสนใจติดตามความเคลื่อนไหวในสังคม และหมั่นศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

อยู่เสมอ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525 : 141-148) ได้กล่าวถึงการใช้หลักสูตรว่า ในการนำหลักสูตรไป
ใช้ให้บรรลุเป้าหมาย ครูใหญ่จะต้องดำเนินการในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. การจัดเตรียมอบรมครูเพื่อใช้หลักสูตร
2. การจัดครูเข้าสอน
3. การจัดตารางสอน
4. การบริการวัสดุ หลักสูตร และสื่อการเรียน
5. การประชาสัมพันธ์หลักสูตร
6. การจัดสภาพแวดล้อม
7. การวัดผล และประเมินผลการใช้หลักสูตร

วิญญู ทรุณยะประกษา (2524 : 21-23) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารและครูมีบทบาทในการใช้
หลักสูตร ซึ่งรายละเอียดของการปฏิบัติมีดังนี้ คือ

1. ผู้บริหารโรงเรียน งานที่ควรปฏิบัติคือ ติดตามผล บริหารหลักสูตร บริการหลักสูตร
เสริมกำลังใจ ประชาสัมพันธ์ ฯลฯ วิธีปฏิบัติคือ

- 1.1 เยี่ยมห้องเรียน ติดตามดูว่า ครูมีวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนที่

จำเป็นพอควรหรือไม่ และติดต่อประสานงานกับแหล่งต่างๆ เพื่อให้ได้วัสดุ หลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนเท่านั้น

- 1.2 ส่งเสริมให้มีการใช้วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์
  - 1.3 สนใจศึกษาลักษณะปัญหาการเรียนการสอนที่ครูประสบและช่วยแก้ไขปัญหา
  - 1.4 จัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ของโรงเรียนให้มีสภาพที่เหมาะสมต่อการเรียนการสอนที่ดี เช่น จัดห้องสมุดให้อยู่ในสภาพที่ครูและนักเรียนจะได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้ ฯลฯ
  - 1.5 ส่งเสริมให้มีการสอนซ่อมเสริมตามความจำเป็น
  - 1.6 ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมนักเรียนที่จะช่วยให้การเรียนรู้ตามหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น
  - 1.7 จัดให้มีการเยี่ยมระหว่างชั้นเรียน โรงเรียนในกลุ่ม และ/หรือโรงเรียนอื่นๆ เพื่อให้เห็นตัวอย่างของการเรียนการสอนที่ดี และมีความกระตือรือร้นในการทำงานมากขึ้น
  - 1.8 เสริมกำลังใจครูด้วยการรับรู้ปัญหาของครู ยกย่องชมเชยในความพยายามของครูที่มีต่อการสอน อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ฯลฯ
  - 1.9 ถือว่างานหลักของครู คือ "สอน" ดังนั้น ครูที่พยายามสอนและสอนดี จึงควรได้รับพิจารณาความชอบเหนือกว่าครูที่วิ่งเต้นทางงานพิเศษ แต่ทิ้งงานสอน
  - 1.10 จัดให้มีการประชุมครูอย่างสม่ำเสมอ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในการที่จะใช้หลักสูตรใหม่ให้ได้ผล
  - 1.11 ชี้แจงเรื่องการเรียนการสอนและการประเมินผลตามหลักสูตรใหม่ ให้ครูผู้ปกครอง และชุมชนเข้าใจ เพื่อการร่วมมือที่ดี
2. ครูผู้สอน งานที่ปฏิบัติคือ ทำการสอนโดยศึกษาเด็ก ศึกษาหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครู ฯลฯ เตรียมการสอน จัดกิจกรรมการเรียน ฯลฯ และการประเมินผล วิธีปฏิบัติคือ
- 2.1 ทำความรู้จักเด็ก ศึกษาปัญหาเป็นรายบุคคล ฯลฯ ทำให้ความรู้อิสระ

แก่เด็ก

2.2 ทาความเข้าใจ จุดหมาย หลักการ และโครงสร้างของหลักสูตร

2.3 ศึกษาแผนการสอน คู่มือครู ให้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้งก่อนทำการสอน

2.4 เตรียมสื่อการเรียนที่จะใช้ในการสอนแต่ละครั้งก่อนการสอน

2.5 จัดเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้

- เด็กรู้จักคิด รู้จักหาเหตุผล รู้จักตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตนเองได้
- เด็กรู้จักคิด แก้ปัญหาโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เน้นกิจกรรมทางงานเป็นกลุ่ม และอภิปราย
- เด็กยอมรับความสามารถของผู้อื่น ความแตกต่างระหว่างบุคคล
- เด็กมีนิสัยรักการอ่าน และใช้เวลาว่างในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

2.6 ทาการสอนทุกครั้งอย่างมีจุดมุ่งหมาย ครูจะต้องรู้อยู่ตลอดเวลาว่า วิชาที่ตนกำลังสอนนั้น สอนโดยมีจุดประสงค์อะไร

2.7 ศึกษาวิธีการประเมินผลและรู้จักใช้เครื่องมือประเมินผลที่ถูกต้องตามลักษณะกิจกรรมการเรียน และมวลประสบการณ์ที่จัดทาให้เด็ก

2.8 จัดการสอนซ่อมเสริมให้แก่เด็กที่มีความจาเป็นต้องได้รับการซ่อมเสริม

จากความเห็นของบุคคลข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้ให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ตั้งไว้ ต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่าย โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน เป็นผู้บริหารหน่วยงานที่สำคัญที่สุด สำหรับการบริหารกำการศึกษาทั้งหมดคือ โรงเรียน เพราะโรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติเป็นผู้นำเอาหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตรทั้งหมด ซึ่งหน่วยงานระดับชาติวางเอาไว้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เกิดผลตามประสงค์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2520 : 174-176) ส่วนครูเป็นผู้ให้การศึกษากับนักเรียน ซึ่งเป็นผู้รับการศึกษา โรงเรียนจะขาดครูไม่ได้ใน लोकแห่งการศึกษา เราไม่สามารถหาอะไรมาทนครูได้ ถึงแม้ว่าจะมีเครื่องมือเครื่องใช้หรือเทคโนโลยีเพิ่มขึ้นอย่างมากมายก็ตาม (พนัส หันนาคินทร์. 2524 : 155)

การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยในต่างประเทศ

ชิม (Shim. 1964 : 5225-5226) ได้ศึกษาลักษณะ 4 อย่างทางครู คือ เกรดเฉลี่ย ผลการเรียน ปริญาบัตร วุฒิ และประสบการณ์การสอนของครูว่าจะส่งผลต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนภายใน 5 ปีหรือไม่ โดยศึกษาจากระเบียนสะสมของนักเรียนชั้นปีที่ 6 จำนวน 124 คน และศึกษาประวัติของครูที่เคยสอนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ชั้นที่ 1-5 แล้วทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวิชาเลขคณิต ภาษา และการอ่านของนักเรียนน พบว่า

1. นักเรียนที่เรียนกับครูที่ได้เกรดเฉลี่ยสูงกว่า 2.50 จะมีผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาสูงกว่า นักเรียนที่เรียนกับครูที่ได้เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.50
2. นักเรียนที่เรียนกับครูที่ไม่มีปริญญา จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ เรียนกับครูที่มีปริญญา
3. นักเรียนที่เรียนกับครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนกับครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 10 ปี

ลางเคนแบค (Langenbach. 1972 : 35-38) ได้ศึกษาเจตคติของครูที่มีต่อการไว้ และการวางแผนพัฒนาหลักสูตร พบว่า ครูที่มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรได้คะแนนสูงกว่า พวกที่ไม่มีส่วนร่วม ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการสอน มีอิทธิพลต่อเจตคติของครู นอกจากนี้ ยังพบว่า ครูที่มีประสบการณ์หรือมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรจะมีเจตคติต่อการไว้ และการวางแผนหลักสูตรมากกว่าครูที่ไม่มีประสบการณ์หรือมีส่วนร่วม ผลการวิจัยสอดคล้องกับ โยฮันเซน (Johansen. 1967 : 82) วิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลของการรับรู้ของครูกับการ ตัดสินใจไว้ และส่งเสริมหลักสูตรในท้องถิ่น พบว่า ครูที่มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร จะ เป็นผู้ที่สามารถส่งเสริม แนะนำหลักสูตรแบบปฏิบัติได้ดีกว่า ครูที่ไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา หลักสูตร

การวิจัยในประเทศ

สมพงษ์ จิตระดับ (2520 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหาร การศึกษา และครูประจำโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ต่อการใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 พบว่า ผู้บริหารการศึกษา และครูประจำการมีความคิดเห็นต่อแหล่งบริการวิชาการ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและวัสดุหลักสูตรกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันที่ระดับความมี นัยสำคัญ .05 ผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการมีความคิดเห็นบางส่วนต่อความพร้อมด้านสื่อ การเรียน การวัดผลและประเมินผลแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และความคิดเห็นอีก บางส่วนไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

แก้วตา คณะวารณ (2521 : 89-94) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของครูใหญ่ ประชากรกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 66 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แม้ว่าจะได้รับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา 2521 มาแล้ว ยังมีความเข้าใจหลักสูตรใหม่อยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจ โดยเฉพาะด้านความมุ่งหมายการสอนและ การประเมินผล

চারং ฐิติพ (2521 : 130-134) ได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น โดยส่งแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีเนื้อหา หลักสูตรประถมศึกษาที่กำลังทดลองใช้ทุกภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า เนื้อหาหลักสูตรที่จะนำไปใช้ได้ทันทีระดับชั้น ป.1 - ป.2 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ เรื่องชีวิตในบ้าน สำหรับเรื่องอื่นๆ นอกจากเรื่องดังกล่าวมาแล้ว ต้องนำมาปรับปรุงเสียก่อนจึงจะ ใช้ได้แต่ละภาค

เพ็ญศรี สีนคา (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2521 : 18 ; อ้างอิงมาจาก เพ็ญศรี สีนคา. ม.ป.ป.) ได้ศึกษาความเข้าใจของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับการ

ใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ระหว่างครูที่จำแนกตามประสบการณ์และวุฒิของครู พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนประถมศึกษาปีที่ 1 มาก มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เท่ากับร้อยละ 49.83 และครูที่มีประสบการณ์การสอนประถมศึกษาปีที่ 1 น้อย มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา 2521 เท่ากับร้อยละ 50.83 และครูที่มีวุฒิทางครุฑำ เข้าใจ 48.68

บุญนิตย์ ิวสุศักดิ์ (2522 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา ครูประจำการ และนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 พบว่า ผู้บริหารการศึกษา และครูประจำการมีความคิดเห็นส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ในด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินผล ผู้บริหารการศึกษา และครูประจำการมีความคิดเห็นส่วนใหญ่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ในด้านความเข้าใจและปัญหาการใช้หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร

สุกัญญา สุจริตจิตร (2522 : 143-153) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบุคลากรตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่าง ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด สังกัดเทศบาล และสังกัดการศึกษาเอกชน รวม 4 สังกัด 405 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดในจังหวัดนครราชสีมา มีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน กลุ่มบุคลากรตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในระดับน้อยมีเพียงครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพียงสังกัดเดียวเท่านั้นมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มบุคลากรตามหลักสูตรประถมศึกษา 2521 อยู่ในระดับปานกลาง

การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบุคลากรตามหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ของครูประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด ในจังหวัด

นครราชสีมาเกี่ยวกับด้านต่างๆ พบว่า ในด้านความคิดรวบยอดหรือหลักการครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนประถมศึกษาทุกสังกัดมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในด้านนี้ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 แต่จะมีปัญหาการเรียนการสอนในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียน สื่อการเรียน ด้านประเมินผล แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01

กิตติศักดิ์ เปรมสุข (2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการในการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตาก ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิทางวิชาชีพต่างกันมีปัญหาด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งบริหารโรงเรียนประถมศึกษาต่างกัน มีปัญหาด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ชลลดา แสงวัฒน์ (2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มทักษะของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดโรงเรียนราษฎร์ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีวุฒิ และประสบการณ์การสอนต่างกัน ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มทักษะไปใช้ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน คือ ด้านจุดประสงค์ เนื้อหา การเรียนการสอน การประเมินผล และการบริหารบริการหลักสูตร

ดารารัตน์ อุทัยพยัคฆ์ (2524 : 2-24) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี พบว่า ครูที่มีวุฒิ ประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ในทุกหมวด คือ หมวดจุดประสงค์ เนื้อหา ฯลฯ ของหลักสูตรประถมศึกษา

วิญญู ทรัพย์ประภา (2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 วิชาดนตรีและนาฏศิลป์ ของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

1. การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนดนตรี-นาฏศิลป์มีความ คิดเห็นว่า มีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อยทุกเรื่อง คือ ในเรื่องการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การปรับแผนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น การจัดทำกำหนดการสอน และการจัดทำ ตารางสอน

2. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนดนตรี-นาฏศิลป์ พบว่า การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนดนตรีและนาฏศิลป์มีความคิดแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดทำ กำหนดการสอน และการจัดทำตารางสอน แต่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในเรื่องการปรับแผนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ด้านการสอนของครูพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนดนตรีและนาฏศิลป์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ใน เรื่อง กิจกรรมเสริมหลักสูตร แต่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเรื่อง การเตรียมตัวของผู้สอนก่อนการสอน วิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดผลและประเมินผล

อุษา ธาประบุตร (2524 : 125-126) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ ใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของครูชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เฉพาะกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ดังนี้

1. ด้านจุดประสงค์ ครูมีความคิดเห็นว่าเป็นจุดประสงค์ส่วนมากสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรดี มีความชัดเจนพอควร จุดประสงค์ส่วนมากเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนมีความเหมาะสม กับวัยของเด็กและสภาพสังคม

2. ด้านเนื้อหา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เหมาะสมกับวุฒิภาวะและประสบการณ์เดิม

ของผู้เรียนพอสมควร และเหมาะสมกับชีวิตประจำวันและสภาพสังคมปัจจุบัน

3. ด้านการเรียนการสอน ครูเห็นว่า กิจกรรมที่กำหนดสอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา ความแตกต่างระหว่างบุคคล และยังไม่ส่งเสริมความรู้ เจตคติ ทัศนคติ และทักษะแก่เด็กได้มาก เรื่องอัตราเวลาเรียนเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นพอสมควร แต่เหมาะสมกับเนื้อหาไม่

4. ด้านการประเมินผล เกณฑ์ที่ใช้วัดเหมาะสมกับวัย และสอดคล้องกับจุดประสงค์พอ สมควร ด้านการกรอกแบบประเมินผลครูสามารถทำได้ แต่ยังไม่มีความลับสนในวิธีแบบประเมินผล (ข.02/2)

5. ด้านบริการเอกสารหลักสูตร มีปัญหาคือ หนังสืออ่านประกอบมีน้อย อาคารสถานที่ไม่พอประมาณ ห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

พิชราภรณ์ จิตรโต (2526 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของผู้บริหารโรงเรียนและครูประถมศึกษาปีที่ 4 ในปัญหาเกี่ยวกับ ตัวครูความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เอกสารประกอบหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียน การวัดผล และประเมินผลมีอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหา พบว่า ในกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนในเขตชั้นในและชั้นนอก และในกลุ่มผู้บริหารกับครูในเขต โรงเรียนชั้นในและชั้นนอกมีความแตกต่างกัน ส่วนการเปรียบเทียบประเด็นอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เฉลิมพร ลพอุทัย (2528 : 72) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครูโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับการจัดการ และการใช้หลักสูตรประถมศึกษา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครูโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดการและการใช้หลักสูตรประถมศึกษา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ประชากรได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ผู้บริหารโรงเรียน และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ใน

73 จังหวัด จำนวนทั้งสิ้น 2,193 คน พบว่า การจัดการและการใช้หลักสูตรประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 มีปัญหามากในเรื่องปริมาณของเนื้อหาหลักสูตรเสริมประสบการณ์ชีวิตมากเกินไป หนังสือเรียนมีเนื้อหาไม่เพียงพอ แผนการสอนไม่ระบุเนื้อหาให้ละเอียด จำนวนจุดประสงค์มีมากเกินไป บางจุดประสงค์ไม่มีเนื้อหาในการเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีค้นคว้าและรายงานนักเรียนไม่มีเอกสารค้นคว้า การจัดทำสื่อการเรียนให้ทันกับการสอนแต่ละครั้ง ขาดงบประมาณในการจัดทำ และซ่อมแซมสื่อการเรียน ขาดเครื่องมือในการใช้ในการทดลอง ขาดการจัดอบรมการสอนหลักสูตรเสริมประสบการณ์ชีวิตโดยเฉพาะ การจัดอบรมการสอนหลักสูตรเสริมประสบการณ์ชีวิตใช้ระยะเวลาสั้นไม่เพียงพอกับความต้องการของครู ขาดเอกสารเสริมประสบการณ์ชีวิตวิทยากรในห้องเรียนประสบปัญหา ขาดงบประมาณการจ้าง การจัดการศึกษาออกสถานที่ประสบปัญหา ขาดแหล่งวิทยากรในการค้นคว้า และงานงบประมาณในการจัดและการฝึกอบรมและการจัดประชุมสัมมนา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

จิราภรณ์ ศรีศุภการ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาและความต้องการในการจัดเนื้อหา หลักสูตรประถมศึกษากลุ่มสาระงานและพื้นฐานอาชีพ แขนงงานเลือกของจังหวัดลำพูน พบว่า เศรษฐกิจ และประสบการณ์ในการสอนของครู มีผลต่อความต้องการในการจัดเนื้อหาหลักสูตรกลุ่มสาระงานและพื้นฐานอาชีพ แขนงงานเลือกในจังหวัดลำพูนไม่แตกต่างกัน และอยู่ในระดับมากทุกด้านของงาน

กรมวิธานการ (2532 : 268-270) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สังเคราะห์กระบวนการหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โดยมีจุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อประเมินผลหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ใน 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านโครงสร้างหลักสูตร องค์ประกอบการใช้หลักสูตร และองค์ประกอบที่สนับสนุนการใช้หลักสูตร โดยใช้ข้อมูลประเภทเอกสารที่เป็นข้อความ ข้อคิดเห็น หรือบทความจากสิ่งตีพิมพ์เผยแพร่และจากหนังสือพิมพ์ที่พิมพ์ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2522 - 2531 ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในระดับการศึกษา และผลงานวิจัยทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่ทางการศึกษาไว้ในช่วงปี 2522 - 2531 ผลการ

วิจัยพบว่า

องค์ประกอบที่ 1 : โครงสร้างหลักสูตร

1.1 จุดมุ่งหมาย พบว่า หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กำหนดจุดมุ่งหมายไว้มากเกินไป ไม่ชัดเจนการจัดลำดับความสำคัญและจุดประสงค์การเรียนรู้บางข้อไม่สอดคล้องกันกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แต่ในทางปฏิบัติจุดมุ่งหมายจุดประสงค์สามารถนำไปปฏิบัติได้

1.2 โครงสร้างและเนื้อหา พบว่า โครงสร้างและเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีการบูรณาการเพียงบางส่วนและบางชั้นเท่านั้น

องค์ประกอบที่ 2 : การใช้หลักสูตร

2.1 การบริหารหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนยังไม่สามารถจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียนได้อย่างครบถ้วน ทั้งไม่สามารถจัดสิ่งแวดล้อมความสะดวกในการเรียนการสอนได้ครบถ้วนและเพียงพอ

2.2 การสอน พบว่า การจัดการเรียนการสอนส่วนมากยังเน้นเนื้อหามากกว่าขบวนการแล้วครูเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน

2.3 ผลการใช้หลักสูตร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในด้านความรู้และทักษะพื้นฐานยังไม่เป็นที่น่าพอใจ กล่าวคือ นักเรียนไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม สุขศึกษา และการอาชีพ

องค์ประกอบที่ 3 : องค์ประกอบที่สนับสนุน

3.1 การวัดผลและประเมินผล พบว่า มีระบบการประเมินผลที่เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง แต่ครูใช้เทคนิควิธีการวัดผลไม่ตรงกับลักษณะจุดประสงค์การเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้มีมากเกินไป

3.2 สมรรถภาพของครู พบว่า ครูมีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร และการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 แต่ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

ชนะเลิศ พายบิงแก้ว (2533 : บทความย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทรรศนะต่อหลักสูตรศิลปศึกษาประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของครูผู้สอนศิลปศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า

1. ครูผู้สอนศิลปศึกษาที่มีวุฒิศิลปศึกษากับไม่มีวุฒิศิลปศึกษามีทรรศนะต่อหลักสูตรศิลปศึกษาไม่แตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีทรรศนะต่อหลักสูตรศิลปศึกษาไม่แตกต่างกัน

วิระ เสาวโกมุท (2533 : บทความย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการบริหารหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรอยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนการบริหารหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิทางวิชาชีพต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านการบริหารหลักสูตร การบริหารหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ส่วนการดำเนินการเรียนการสอน ผู้บริหารมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ประสบการณ์ในการบริหารมีอิทธิพลที่ทำให้การนำหลักสูตรไปใช้ของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันไป

อุทวารวม มั่นใจ (2533 : 60-61) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครู ผู้บริหาร การศึกษา ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการการศึกษาพิเศษเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครู ผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการการศึกษาพิเศษเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการการศึกษาพิเศษเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ครู ผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการการ

ศึกษานิเทศจำนวน 91 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ANOVA ผลการวิจัยพบว่า

1. ครู ผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการการศึกษานิเทศ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) ดังนี้
  - 1.1 ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ พบว่า ทั้งครู ผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการการศึกษานิเทศ มีความเห็นด้วยต่อจุดประสงค์การเรียนรู้ในระดับปานกลาง
  - 1.2 ด้านเนื้อหา พบว่า ทั้งครู ผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการการศึกษานิเทศ มีความเห็นด้วยต่อเนื้อหาอยู่ในระดับปานกลาง
  - 1.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ทั้งครู ผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการการศึกษานิเทศ มีความเห็นด้วยต่อกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง
  - 1.4 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ทั้งครู ผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการการศึกษานิเทศ มีความเห็นด้วยต่อการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง
  - 1.5 ด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร พบว่า ทั้งครู ผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการการศึกษานิเทศ มีความเห็นด้วยต่อการบริหารและการบริการหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง
2. เมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครู ผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการการศึกษานิเทศเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) ดังนี้
  - 2.1 ด้านจุดประสงค์ พบว่า ครู ผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการการศึกษานิเทศ มีความเห็นด้วยต่อจุดประสงค์การเรียนรู้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
  - 2.2 ด้านเนื้อหา พบว่า ผู้บริหารการศึกษา มีความเห็นด้วยต่อเนื้อหาน้อยกว่านักวิชาการการศึกษานิเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนกลุ่มอื่นๆ มีความเห็นด้วยต่อเนื้อหา

ไม่แตกต่างกัน

2.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ครู ผู้บริหารการศึกษา ศิษยานิเทศก์ และนักวิชาการการศึกษานิสิต มีความเห็นด้วยต่อกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ทั้งครู ผู้บริหารการศึกษา ศิษยานิเทศก์ และนักวิชาการการศึกษานิสิต มีความเห็นด้วยต่อการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร พบว่า ทั้งครู ผู้บริหารการศึกษา ศิษยานิเทศก์ และนักวิชาการการศึกษานิสิต มีความเห็นด้วยต่อการบริหาร และการบริการหลักสูตรแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

กรมวิชาการ (2534 : 11) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประเมินสภาพการใช้หลักสูตรโรงเรียน ในโครงการร่วมพัฒนาหลักสูตร พบว่า โรงเรียนร้อยละ 30.76 สามารถจัดกิจกรรมงานเลือกที่สอดคล้องกับอาชีพในท้องถิ่นได้ โรงเรียนร้อยละ 15.38 จัดกิจกรรมงานเลือกที่หลากหลาย โดยยึดความพร้อมของโรงเรียนเป็นหลัก โรงเรียนร้อยละ 29.48 ไม่สามารถจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและอาชีพท้องถิ่นได้

จากการศึกษาเอกสารและการวิจัยดังกล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า ในระบบการศึกษาทุกระดับ หัวใจสำคัญในการจัดการศึกษา คือ หลักสูตร (Curriculum) และตัวจักรที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรในด้านการจัดการเรียนการสอน คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนบางคนอาจจะไม่สนใจว่าหลักสูตรที่ใช้อยู่เหมาะสมกับนักเรียนหรือไม่ และครูผู้สอนก็จะทำหน้าที่แต่เพียงการสอนตามที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น โดยเข้าใจว่าไม่จำเป็นต้องรู้ว่า หลักสูตรสร้างมาได้อย่างไร เหมาะสมกับวัยของเด็กหรือไม่ และจะมีส่วนแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างไร ดังนั้นผู้วิจัยหวังว่า ผลการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

และสามารถนำข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับจากการวิจัยไปใช้ เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร ตลอดทั้ง เป็นแนวทางให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จัดอบรมหรือสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับ การใช้หลักสูตรแก่ผู้บริหารและครูได้อย่างถูกต้อง บังเกิดผลดีและเป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในปีการศึกษา 2539 ซึ่งจะนำหลักสูตรฉบับปรับปรุงมาใช้ครบทุกชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้แนวคิดในการตั้งสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารโรงเรียนชายและผู้บริหารโรงเรียนหญิงโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกัน
3. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาสูงมีความคิดเห็น เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำ
4. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความคิดเห็น เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกัน
5. ครูชายและครูหญิงโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกัน

6. ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาสูงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำ

7. ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2535 จำนวน 837 โรงเรียน จำนวนเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1,092 คน ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1,235 คน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. 2535 : 81-82)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2535 เป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 293 คน เป็นผู้บริหารโรงเรียนชาย 270 คน ผู้บริหารโรงเรียนหญิง 23 คน ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 302 คน ครูชาย 161 คน ครูหญิง 141 คน โดยใช้วิธีการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามาเน่ (Yamane. 1967 : 886) กำหนดขนาดตัวอย่างของประชากรที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังสูตร

สูตรการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของยามาเน่

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดของประชากร
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง

จากการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการนำสูตรของยามาเน่ ปรากฏว่า ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 293 คน ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 302 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 27 และ 25 ของประชากรทั้งหมด ตามลำดับ

เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเรียบร้อยแล้ว ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. สุ่มสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ กิ่งอำเภอ (สขอ/ก) 19 สขอ/ก มา 5 สขอ/ก คิดเป็นร้อยละ 25 โดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling)
2. คำนวณจำนวนผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเป็นตัวแทนในแต่ละ สขอ/ก โดยใช้สัดส่วนของประชากร กับจำนวนตัวอย่าง (Proportional Stratified Sampling)
3. สุ่มผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจากโรงเรียนที่เป็นตัวแทน โดยใช้การสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 293 คน เป็นผู้บริหารโรงเรียนชาย 270 คน ผู้บริหารโรงเรียนหญิง 23 คน และครูผู้สอน จำนวน 302 คน เป็นครูชาย 161 คน และครูหญิง 141 คน ซึ่งมีรายละเอียดดังตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริม
 ประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถม
 ศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2535 จำแนกตามอำเภอและเพศ

ลำดับ	สขอ/ก กิ่งอำเภอ	ประชากร						กลุ่มตัวอย่าง					
		ผู้บริหาร			ครูผู้สอน			ผู้บริหาร			ครูผู้สอน		
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
1.	เมืองบุรีรัมย์	134	14	148	77	86	163	129	13	142	66	73	139
2.	กระสัง	76	5	81	54	28	82	-	-	-	-	-	-
3.	คูเมือง	51	1	52	35	25	60	49	1	50	30	21	51
4.	นางรอง	92	4	96	53	50	103	-	-	-	-	-	-
5.	บ้านกรวด	53	1	54	46	18	64	-	-	-	-	-	-
6.	ประโคนชัย	95	7	102	50	49	99	-	-	-	-	-	-
7.	พุทไธสง	29	1	30	28	19	47	28	1	29	24	16	40
8.	ละหานทราย	69	2	71	55	30	85	-	-	-	-	-	-
9.	ลำปลายมาศ	89	3	92	70	35	105	-	-	-	-	-	-
10.	สตึก	105	5	110	85	50	135	-	-	-	-	-	-
11.	หนองกี่	47	4	51	29	26	55	45	4	49	25	22	47
12.	ปะคำ	25	2	27	18	13	31	-	-	-	-	-	-
13.	นาโพธิ์	27	-	27	20	11	31	-	-	-	-	-	-
14.	หนองหงส์	38	1	39	24	17	41	-	-	-	-	-	-
15.	กิ่งพลับพลายชัย	25	4	29	21	12	33	-	-	-	-	-	-

ตาราง 5 (ต่อ)

ลำดับ	สพอ/ก กิ่งอำเภอ	ประชากร						กลุ่มตัวอย่าง					
		ผู้บริหาร			ครูผู้สอน			ผู้บริหาร			ครูผู้สอน		
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
16.	กิ่งห้วยราช	19	4	23	19	10	29	19	4	23	16	9	25
17.	กิ่งโนนสุวรรณ	13	1	14	9	8	17	-	-	-	-	-	-
18.	กิ่งธานี	20	2	22	16	11	27	-	-	-	-	-	-
19.	กิ่งบ้านใหม่	24	-	24	20	8	28	-	-	-	-	-	-
ชายพจน์													
รวม		1,031	61	1,092	729	506	1,235	270	23	293	161	141	302

ที่มา : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. 2535 ไม่มีเลขหน้า.

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนหลักสูตรประถม

ศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล การบริหาร และการบริการหลักสูตร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข้อความที่สร้างขึ้นมีทั้งข้อความที่แสดงลักษณะทางนิมิต และนิเสธ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด สำหรับให้ผู้ตอบได้ระบุปัญหาอื่นๆ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อประโยชน์ในการอภิปรายผล

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

1. ถ้าข้อความมีความหมายเชิงนิมิต (Positive) คะแนนมี ดังนี้

ให้คะแนน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

1. ถ้าข้อความมีความหมายเชิงนิเสธ (Negative) คะแนนมี ดังนี้

ให้คะแนน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
เห็นด้วย	2
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5

ส่วนการประเมินค่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าเฉลี่ยของ เบสต์ (Best. 1970 : 174-178) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายความว่า	มีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายความว่า	มีความคิดเห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายความว่า	มีความคิดเห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายความว่า	มีความคิดเห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายความว่า	มีความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาความเป็นมาของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จากเอกสารต่าง ๆ ตลอดจนสาระสำคัญของหลักสูตรวิชาสุขศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเรื่องจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. สร้างแบบสอบถามให้มีเนื้อหาครอบคลุมงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน จากนั้นเป็น
  - 3.1 แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า จำนวนด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล การบริหาร และการบริการหลักสูตร
  - 3.2 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมการทําปริญญาโท เพื่อขอคำแนะนำและปรับปรุงให้ดีขึ้น

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ทหาความเที่ยงตรง (Validity)

เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว นำเสนอต่อกรรมการที่ควบคุมการทําปริญญาโท และผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตร จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงรูปแบบเนื้อหา ภาษาที่ถูกต้อง เพื่อหาความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Tryout) กับผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเสด็จ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่นำในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน จากนั้นจึงนำมาหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อด้วยการทดสอบ ค่าที่ (t-test) เทคนิคร้อยละ 25 ของเอ็ดเวิร์ด (Edwards. 1957 : 152) ข้อที่มีค่าตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ มีจำนวน 144 ข้อ

3. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161) ซึ่งใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.898 ซึ่งจัดว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความเชื่อมั่นสูง เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการศึกษาครั้งนี้

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงผู้อำนวยการการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. รับหนังสือจากข้อ 1. ส่งถึงผู้อำนวยการการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ขอความ

ร่วมมือไปยังหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ จำนวน 14 อำเภอ 5 กิ่งอำเภอ และให้หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอมีหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปมอบให้หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ แต่ละแห่งด้วยตนเอง โดยบรรจุใส่ซองถึงผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สุ่มมาให้เรียบร้อย พร้อมกับนัดวันไปรับแบบสอบถามคืนจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ปรากฏว่าแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 595 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งสิ้น 528 ฉบับ เพื่อนำไปตรวจสอบความสมบูรณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 511 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.88 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 4 สัปดาห์ คือ ตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2536 ถึง วันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2536

วิธีการเกี่ยวกับข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถามแยกออกตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา
3. ตรวจให้คะแนนแบบสอบถามทุกข้อ โดยการให้คะแนนตามเกณฑ์ประมาณค่าโดยกำหนด

เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

3.1 ข้อความที่มีความหมายเชิงนิมิต (Positive) ให้คะแนนดังนี้

	ให้คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3

ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

3.2 ข้อความที่มีความหมายเชิงนิเสธ (Negative) ให้คะแนนดังนี้

	ให้คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
เห็นด้วย	2
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5

4. วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยวิธีหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) โดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าเฉลี่ยของเบสต์ (Best, 1970 : 174-178) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00	หมายความว่า	มีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49	หมายความว่า	มีความคิดเห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49	หมายความว่า	มีความคิดเห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49	หมายความว่า	มีความคิดเห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49	หมายความว่า	มีความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

5. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มโดยการทดสอบค่าที่ (t-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1, 2, 3, 4 และ 5

6. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) โดยการทดสอบค่า เอฟ (F-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 6 และ 7

7. ดำเนินการประเมินผลข้อมูล เพื่อนำเสนอในรูปตารางและค่าสถิติต่างๆ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS^(x) (Statistical Package for The Social Science Version 10)

สถิติพื้นฐานการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 หาค่าร้อยละ

$$p = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ p แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ

n แทน ความถี่ทั้งหมด

1.2 หาค่าคะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตร (ลิวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528

: 29)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน โดยใช้สูตร (คูรี วงศ์รัตน์.

2534 : 74)

$$S = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

- เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเที่ยงตรง โดยใช้สูตร

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 124)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

- เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องของระหว่างข้อความกับลักษณะความต้องการ
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 ทาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดย
ใช้สูตร ทดสอบค่า ที (t-test) เทคนิคร้อยละ 25 ของเอ็ดเวิร์ด (Edwards. 1957 : 152)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	อำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
	$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
	S_H^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนสูง
	S_L^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มสูง
	n_L	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มต่ำ

2.3 การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธี
หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 181)
โดยใช้สูตร

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left| 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right|$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	k	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$$\sum S_i^2 \quad \text{แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อ}$$

$$S_t^2 \quad \text{แทน ความแปรปรวนของคะแนนแบบสอบถามทั้งฉบับ}$$

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน โดยการทดสอบค่า t (t-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1, 2, 3, 4 และ 5 โดยใช้สูตร (คู่มือวิจัยดุษฎีบัณฑิตก. 2534 : 180)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{\frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} \right]^2}{n_1 - 1} + \frac{\left[\frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ t แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - distribution

$\bar{X}_1$, $\bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

S_1^2 , S_2^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

n_1 , n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of freedom)

3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) หรือ ทดสอบค่า เอฟ (F-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 6 และ 7 โดยใช้สูตร (คู่มือ วงศ์รัตน์, 2534 : 249)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน f - distribution

MS_B แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกยกกำลังสองระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกยกกำลังสองภายในกลุ่ม

3.3 ถ้าพบว่าผลการทดสอบตามข้อ 3.2 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยการทดสอบค่า คิว (q) โดยวิธีของ นิวแมน-คูลส์ (Newman - Keuls Method) (Winer. 1971 : 210-218)

$$q = \frac{MS_W}{\sqrt{\tilde{n}}}$$

เมื่อ q แทน q-Statistic ที่ได้จากราง

MS_W แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกยกกำลังสอง (Mean Square) ภายในกลุ่ม

$\tilde{n}$ แทน จำนวนคะแนนในกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เท่ากัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า

ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้จำนวนใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้จำนวนใน F-distribution
df	แทน	Degree of freedom
MS	แทน	Mean of Square
SS	แทน	Sum of Square
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการศึกษาค้นคว้า

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยแจกแจงความคิดเป็นร้อยละ และเสนอเป็นตาราง
2. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร
ทรงเรียนและครูผู้สอนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา ชุดศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในรายด้านทั้ง 5 ด้าน จาแนกตามรายด้าน

และสรุปรวมทั้งหมดของแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าเฉลี่ยของเบสต์ (Best)

3. นำข้อมูลมาจำแนกตามกลุ่มตัวแปร และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยทดสอบค่า t (t -test) และค่า เอฟ (F -test) ตามรายด้านและสรุปทั้งหมดเปรียบเทียบตามสมมติฐาน ดังนี้

3.1 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การทดสอบค่า t (t -test)

3.2 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนชายและผู้บริหารโรงเรียนหญิง เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การทดสอบค่า t (t -test)

3.3 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาสูงและวุฒิการศึกษาต่ำ เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การทดสอบค่า t (t -test)

3.4 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การทดสอบค่า t (t -test)

3.5 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของครูชายและครูหญิง เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การทดสอบค่า t (t -test)

3.6 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงและวุฒิการศึกษาต่ำ เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F -test)

3.7 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์

ในการสอนต่างกัน เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การทดสอบค่า เอฟ (F-test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ดังปรากฏตามตาราง

ตาราง 6 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามตำแหน่งหน้าที่ เพศ สุขภาพการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน

ตัวแปร	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ตำแหน่งหน้าที่	238	46.60	273	53.40	
เพศ	ชาย	217	91.20	139	50.90
	หญิง	21	8.80	134	49.10
รวม	238	100.00	273	100.00	

ตัวแปร	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
วุฒิการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	16	6.70	38	13.90
	ปริญญาตรี	222	93.30	231	84.50
	สูงกว่าปริญญาตรี	-	-	4	1.60
รวม	238	100.00	273	100.00	
ประสบการณ์ในการสอน	น้อยกว่า 5 ปี	-	-	32	11.80
	5 - 10 ปี	45	18.90	91	33.30
	มากกว่า 10 ปี	193	81.10	150	54.90
รวม	238	100.00	273	100.00	

จากตาราง 6 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างถ้าพิจารณาในด้านต่าง ๆ พอสรุปได้ว่า จำนวนของครูผู้สอนมีมากกว่าผู้บริหารโรงเรียน แต่มีสัดส่วนไม่ต่างกันมาก ในด้านเพศ ผู้บริหารโรงเรียนชายมีสัดส่วนเพศชายมากกว่าเพศหญิงมาก ส่วนครูผู้สอนชาย และครูผู้สอนหญิงมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ในด้านวุฒิการศึกษา ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีสัดส่วนผู้จบปริญญาตรีมากกว่าระดับอื่น ๆ มาก (เกินร้อยละ 80) ในด้านประสบการณ์ในการสอนทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจะมีประสบการณ์เกิน 10 ปี โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนมีถึงร้อยละ 81.10

2. ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายด้านและสรุปรวมทั้งหมด ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังปรากฏตามตาราง 7

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายด้านและสรุปรวมทั้งหมดของความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จาแนกตามรายด้าน

รายด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านจุดประสงค์	3.66	.60	ดี
2. ด้านเนื้อหา	3.78	.56	ดี
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.83	.57	ดี
4. ด้านการประเมินผล	3.86	.62	ดี
5. ด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร	3.65	.66	ดี
รวม	3.75	.60	ดี

จากตาราง 7 แสดงว่า หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในเกณฑ์ดีในทุก ๆ ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3.65 ในข้อ 5. ด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ จากแนกตามรายด้าน

รายด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. สอนให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้	4.24	.78	ดี
2. ภาษาชัดเจนเข้าใจง่าย	4.15	.72	ดี
3. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.17	.74	ดี
4. สามารถสอนให้บรรลุผลดีการการเรียนรู้ได้มาก	3.93	.72	ดี
5. สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับความต้องการของสังคม	3.95	.77	ดี
รวม	4.09	.75	ดี

จากตาราง 8 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความเห็นว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ของวิชาสุขศึกษาเหมาะสมดีแล้ว โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3.93 ในข้อ 4. ด้านสามารถสอนให้บรรลุผลดีการการเรียนรู้ได้มาก

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและ
ครูผู้สอน เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสุศึกษา เรื่องอวัยวะที่สำคัญของร่างกาย จาแนกตามรายด้าน

เนื้อหาเรื่องอวัยวะที่สำคัญของร่างกาย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.80	.81	ดี
2. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.02	.76	ดี
3. สามารถสอนได้ครบตามเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดไว้	4.01	.75	ดี
4. สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ง่าย	3.85	.81	ดี
5. ผู้สอนไม่ทราบแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	3.74	.89	ดี
6. ผู้สอนไม่ได้สนใจอ่านเนื้อหาวิชาสุศึกษา ระดับ ประถมศึกษา	3.62	1.00	ดี
7. สามารถสอนให้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เหมาะสมกับสภาพในสังคมปัจจุบัน	3.80	.91	ดี
8. เหมาะสมกับเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน	3.82	.88	ดี
รวม	3.83	.85	ดี

จากตาราง 9 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความเห็นว่า เนื้อหาเรื่อง
อวัยวะที่สำคัญของร่างกายอยู่ในเกณฑ์ที่ดีแล้ว ค่าความเห็นเฉลี่ยต่ำสุด 3.62 ในข้อ 6. ด้าน
ผู้สอนไม่ได้สนใจอ่านเนื้อหาวิชาสุศึกษาระดับประถมศึกษา

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสุขศึกษา เรื่องโภชนาการ จำแนกตามรายด้าน

เนื้อหาเรื่อง โภชนาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.82	.88	ดี
2. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.00	.81	ดี
3. สามารถสอนได้ครบตามเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดไว้	4.00	.72	ดี
4. สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ง่าย	3.81	.80	ดี
5. ผู้สอนไม่ทราบแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	3.74	.88	ดี
6. ผู้สอนไม่ได้สนใจอ่านเนื้อหาวิชาสุขศึกษา ระดับประถมศึกษา	3.61	.98	ดี
7. สามารถสอนให้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้			
เหมาะสมกับสภาพในสังคมปัจจุบัน	3.83	.84	ดี
8. เหมาะสมกับเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.81	.83	ดี
รวม	3.83	.84	ดี

จากตาราง 10 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความเห็นว่า เนื้อหาเรื่องโภชนาการอยู่ในเกณฑ์ที่ดีแล้ว ค่าความเห็นเฉลี่ยต่ำสุด 3.61 ในข้อ 6. ด้านผู้สอนไม่สนใจอ่านเนื้อหาวิชาสุขศึกษาระดับประถมศึกษา

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสุขศึกษา เรื่องบุคลิกภาพ จำแนกตามรายด้าน

เนื้อหาเรื่อง บุคลิกภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.94	.75	ดี
2. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	3.85	.80	ดี
3. สามารถสอนได้ครบตามเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดไว้	3.83	.79	ดี
4. สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ง่าย	3.74	.82	ดี
5. ผู้สอนไม่ทราบแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	3.67	.96	ดี
6. ผู้สอนไม่ได้สนใจอ่านเนื้อหาวิชาสุขศึกษา ระดับประถมศึกษา	3.68	.93	ดี
7. สามารถสอนให้นักเรียนชีวิตประจำวันได้เหมาะสมกับสภาพในสังคมปัจจุบัน	3.81	.79	ดี
8. เหมาะสมกับเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.83	.77	ดี
รวม	3.79	.83	ดี

จากตาราง 11 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความเห็นว่า เนื้อหาเรื่องบุคลิกภาพอยู่ในเกณฑ์ดีแล้ว ค่าความเห็นเฉลี่ยต่ำสุด 3.67 ในข้อ 5. ด้านผู้สอนไม่ทราบแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ความเชิงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสุศึกษา เรื่องมนุษย์สัมพันธ์ จำนวนตามรายด้าน

เนื้อหาเรื่อง มนุษย์สัมพันธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.95	.72	ดี
2. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	3.90	.74	ดี
3. สามารถสอนได้ครบตามเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดไว้	3.86	.78	ดี
4. สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ง่าย	3.70	.90	ดี
5. ผู้สอนไม่ทราบแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	3.60	.99	ดี
6. ผู้สอนไม่ได้สนใจอ่านเนื้อหาวิชาสุศึกษา ระดับประถมศึกษา	3.62	.94	ดี
7. สามารถสอนให้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้			
เหมาะสมกับสภาพในสังคมปัจจุบัน	3.80	.87	ดี
8. เหมาะสมกับเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.85	.80	ดี
รวม	3.78	.84	ดี

จากตาราง 12 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความเห็นว่า เนื้อหาเรื่องมนุษย์สัมพันธ์อยู่ในเกณฑ์ดี ค่าความเห็นเฉลี่ยต่ำสุด 3.60 ในข้อ 5. ด้านผู้สอนไม่ทราบแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสู่ศึกษา เรื่องการบูรณาขยบาล จำแนกตามรายด้าน

เนื้อหาเรื่อง การบูรณาขยบาล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.04	.74	ดี
2. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.00	.75	ดี
3. สามารถสอนได้ครบตามเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดไว้	3.86	.74	ดี
4. สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ง่าย	3.79	.81	ดี
5. ผู้สอนไม่ทราบแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	3.59	1.03	ดี
6. ผู้สอนไม่ได้สนใจอ่านเนื้อหาวิชาสู่ศึกษา ระดับ ประถมศึกษา	3.61	1.01	ดี
7. สามารถสอนให้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เหมาะสมกับสภาพในสังคมปัจจุบัน	3.88	.81	ดี
8. เหมาะสมกับเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน	3.81	.81	ดี
รวม	3.82	.84	ดี

จากตาราง 13 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความเห็นว่า เนื้อหาเรื่อง การบูรณาขยบาลอยู่ในเกณฑ์ที่ดีแล้ว ค่าความเห็นเฉลี่ยต่ำสุด 3.59 ในข้อ 5. ด้านผู้สอนไม่ทราบ แหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสุขศึกษา เรื่องสิ่งเสียดัด จากแนกตามรายด้าน

เนื้อหาเรื่อง สิ่งเสียดัด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.20	.69	ดี
2. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.13	.70	ดี
3. สามารถสอนได้ครบตามเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดไว้	3.96	.76	ดี
4. สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ง่าย	3.80	.84	ดี
5. ผู้สอนไม่ทราบแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	3.56	1.05	ดี
6. ผู้สอนไม่ได้สนใจอ่านเนื้อหาวิชาสุขศึกษา ระดับประถมศึกษา	3.56	1.05	ดี
7. สามารถสอนให้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เหมาะสมกับสภาพในสังคมปัจจุบัน	3.96	.78	ดี
8. เหมาะสมกับเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.94	.71	ดี
รวม	3.89	.82	ดี

จากตาราง 14 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความเห็นว่า เนื้อหาเรื่องสิ่งเสียดัดอยู่ในเกณฑ์ที่ดีแล้ว ค่าความเห็นเฉลี่ยต่ำสุด 3.56 ในข้อ 5 และ 6 ด้านผู้สอนไม่ทราบแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม และด้านผู้สอนไม่ได้อ่านเนื้อหาวิชาสุขศึกษาระดับประถมศึกษา

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสุขศึกษา เรื่องสุขภาพของบุคคลในวัยต่าง ๆ จำแนกตามรายด้าน

เนื้อหาเรื่อง สุขภาพของบุคคลในวัยต่าง ๆ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.07	.68	ดี
2. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.00	.71	ดี
3. สามารถสอนได้ครบตามเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดไว้	4.83	.76	ดี
4. สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ง่าย	3.70	.85	ดี
5. ผู้สอนไม่ทราบแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	3.52	1.03	ดี
6. ผู้สอนไม่ได้สนใจอ่านเนื้อหาวิชาสุขศึกษา ระดับประถมศึกษา	3.52	1.03	ดี
7. สามารถสอนให้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เหมาะสมกับสภาพในสังคมปัจจุบัน	3.99	.75	ดี
8. เหมาะสมกับเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.86	.77	ดี
รวม	3.81	.82	ดี

จากตาราง 15 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความเห็นว่า เนื้อหาเรื่องสุขภาพของบุคคลในวัยต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์ที่ดีแล้ว ค่าความเห็นเฉลี่ยค่าสุด 3.52 ในข้อ 5 และ 6 ด้านผู้สอนไม่ทราบแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม และด้านผู้สอนไม่ได้สนใจอ่านเนื้อหาวิชาสุขศึกษา ระดับประถมศึกษา

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสุขศึกษา เรื่องการสาธารณสุข จาแนกตามรายด้าน

เนื้อหาเรื่อง การสาธารณสุข	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.05	.71	ดี
2. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	3.96	.70	ดี
3. สามารถสอนได้ครบตามเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดไว้	3.84	.71	ดี
4. สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ง่าย	3.68	.87	ดี
5. ผู้สอนไม่ทราบแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	3.51	1.02	ดี
6. ผู้สอนไม่ได้สนใจอ่านเนื้อหาวิชาสุขศึกษา ระดับประถมศึกษา	3.55	1.03	ดี
7. สามารถสอนให้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เหมาะสมกับสภาพในสังคมปัจจุบัน	3.86	.78	ดี
8. เหมาะสมกับเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.84	.74	ดี
รวม	3.79	.82	ดี

จากตาราง 16 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความเห็นว่า เนื้อหาเรื่อง การสาธารณสุขอยู่ในเกณฑ์ดี ค่าความเห็นเฉลี่ยต่ำสุด 3.51 ในข้อ 5. ด้านผู้สอนไม่ทราบแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามกิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การเรียนการสอนสอดคล้องกับความคิดรวบยอด	3.91	.66	ดี
2. กิจกรรมการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.93	.65	ดี
3. กิจกรรมการสอนสอดคล้องกับเนื้อหา	3.94	.62	ดี
4. กิจกรรมการสอนเหมาะสมกับวัยและความสามารถ ของนักเรียน	3.84	.73	ดี
5. กิจกรรมการสอนสอดคล้องกับความแตกต่างระหว่าง บุคคล	3.64	.83	ดี
6. กิจกรรมการสอนที่หลักสูตรเสนอแนะไว้สามารถ ปฏิบัติได้	3.67	.79	ดี
7. ครูสามารถดัดแปลงกิจกรรมให้เหมาะสมกับนักเรียนได้	3.96	.69	ดี
8. ครูสามารถจัดกิจกรรมให้เสร็จได้ตามเวลาที่กำหนด	3.56	.89	ดี
9. นักเรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้เป็นอย่างดี	3.70	.79	ดี
10. กิจกรรมการสอนต่าง ๆ ที่หลักสูตรเสนอแนะท่าน คิดว่า น่าจะเพียงพอที่จะทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียน ได้ดี	3.46	.96	ปานกลาง
11. การที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการสอนเป็น ปัญหาและทำให้เกิดอุปสรรคในการเรียนการสอน แต่ละคาบเวลาเรียน	3.21	1.91	ปานกลาง

ตาราง 17 (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
12. ทรงเรียนของท่านจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียน	4.04	.81	ดี
13. พฤติกรรมของนักเรียนเป็นไปตามจุดประสงค์ที่ระบุไว้ในสมุด ป.02	3.68	.76	ดี
14. สามารถจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศส่งเสริมการเรียน	3.89	.68	ดี
15. สามารถปรับเปลี่ยนการสอนให้มีความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวิชา	3.89	.68	ดี
16. นักเรียนส่วนมากสนใจในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน	3.95	.65	ดี
17. นักเรียนขาดแหล่งทรัพยากรในห้องเรียน	3.97	.88	ดี
18. ครูขาดแคลนอุปกรณ์ที่จะใช้ประกอบการเรียนการสอน	3.93	.93	ดี
19. นักเรียนไม่สามารถนำความรู้วิชาสุขศึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	3.30	1.10	ปานกลาง
20. นักเรียนมีจำนวนมาก ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบางอย่างได้	3.07	1.23	ปานกลาง
21. บางเนื้อหาขาดต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.82	1.02	ดี
22. ครูสามารถติดตามผลการสอนได้เป็นระยะ ๆ	3.83	.77	ดี

ตาราง 17 (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
23. ครูมีความพร้อมที่จะปรับปรุงวิธีการสอนให้เป็นไป ตามแผนการสอนของหลักสูตร	3.90	.74	ดี
24. กิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีต่าง ๆ ต่อไปนี้ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร ต่อการจัดกิจกรรม			
24.1 การแบ่งกลุ่ม	4.17	.74	ดี
24.2 การค้นคว้าและรายงาน	4.06	.77	ดี
24.3 การจัดนิทรรศการ	4.01	.83	ดี
24.4 การสาธิตและการทดลอง	4.15	.77	ดี
24.5 การสร้างสถานการณ์จำลอง	4.06	.78	ดี
24.6 การอภิปราย	4.03	.76	ดี
24.7 การแสดงบทบาทสมมติ	4.08	.78	ดี
24.8 การสังเกตและจดบันทึก	4.10	.73	ดี
รวม	3.83	.81	ดี

จากตาราง 17 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความคิดเห็นว่า กิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์ดี ค่าความเห็นเฉลี่ยต่ำสุด 3.07 ในข้อ 20. นักเรียนมีจำนวนมาก ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบางอย่างได้

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับการประเมินผล จาแนกตามการประเมินผล

การประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การทดสอบความรู้พื้นฐานก่อนการเรียนเป็นสิ่งจำเป็น	4.23	.78	ดี
2. เครื่องมือที่กำหนดค่าให้ใช้วัดพฤติกรรม มีความเหมาะสมแล้ว	3.66	.90	ดี
3. การประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.80	.80	ดี
4. การกรอกแบบประเมินผล แบบ ป.02 มีความยุ่งยากซับซ้อนสำหรับครู	3.43	1.08	ปานกลาง
5. เวลาเรียนที่กำหนดค่าไว้มีความเหมาะสมดีแล้ว	3.52	.98	ดี
6. การอภิปรายหรืออธิบายผลงานเป็นสิ่งจำเป็นในการประเมินผล	3.77	.89	ดี
7. การตรวจผลงานภาคปฏิบัติเป็นสิ่งจำเป็นในการประเมินผลวิชาสุศึกษา	4.00	.82	ดี
8. ครูสามารถประเมินผลที่หลักสูตรเสนอแนะได้จริง	3.70	.82	ดี
9. นักเรียนสามารถผ่านเกณฑ์จุดประสงค์การเรียนรู้	3.76	.70	ดี
10. ครูมีเวลาเพียงพอในการประเมินผล	3.66	.87	ดี
11. การใช้วิธีต่าง ๆ ต่อไปนี้ ในการวัดมากน้อยเพียงใด			
11.1 การสังเกต	3.98	.77	ดี
11.2 การสัมภาษณ์	3.91	.81	ดี
11.3 การสอบปากเปล่า	3.93	.78	ดี

ตาราง 18 (ต่อ)

การประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
11.4 การตรวจแบบฝึกหัด	4.13	.69	ดี
11.5 การตรวจผลงาน	4.20	.67	ดี
11.6 การสอบด้วยข้อเขียน	4.17	.71	ดี
รวม	3.86	.81	ดี

ตาราง 18 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความคิดเห็นว่าการประเมินผล
 อยู่ในเกณฑ์ดี ค่าความเห็นเฉลี่ยต่ำสุด 3.43 ในข้อ 4. การกรอกแบบประเมินผล แบบ ป.02
 มีความยุ่งยากลำบากสำหรับครู

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามการบริหารและการบริการหลักสูตร

การบริหารและการบริการหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการเรียนการสอน			
วิชาสุศึกษา	4.15	.69	ดี
2. ผู้บริหารมีการติดตามผลสม่ำเสมอ	4.00	.79	ดี
3. การจัดการเข้าสอนสุศึกษา มีความเหมาะสมกับ			
ความสามารถและความถนัดของครู	3.86	.83	ดี
4. ผู้บริหารได้จัดสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา			
วิชาสุศึกษาเป็นประจำสม่ำเสมอ	3.67	.91	ดี
5. มีเอกสารบริการหลักสูตรเพียงพอ	3.54	1.03	ดี
6. มีการแนะนำส่งเสริมการให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร			
ใหม่อยู่เสมอ	3.64	1.00	ดี
7. มีการแนะนำช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาขึ้นอย่างสม่ำเสมอ	3.77	.90	ดี
8. มีอุปกรณ์การสอนเพียงพอกับความต้องการของครู	3.42	1.11	ปานกลาง
9. ศึกษานิเทศก์ให้บริการนิเทศการเรียนการสอน			
สุศึกษาในโรงเรียนของท่านอยู่เสมอ	3.39	1.14	ปานกลาง
10. ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้อุ้สุสอนสุศึกษา			
ได้ปฏิบัติงานเต็มความสามารถ	3.87	.84	ดี
11. โรงเรียนได้มีการปรับปรุงการบริการสุภาพสำหรับ			
นักเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอนสุศึกษา	3.89	.87	ดี

ตาราง 19 (ต่อ)

การบริหารและการบริการหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
12. โรงเรียนส่งเสริมการจัดบริการแนะแนวสุขภาพ โดยเฉพาะ	3.86	.88	ดี
13. โรงเรียนส่งเสริมให้มีการบริการด้านห้องพยาบาลที่ เหมาะสมเพียงพอ	3.94	.81	ดี
14. ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อเพื่อใช้ในการประกอบการสอน	3.95	.86	ดี
15. การจัดงบประมาณที่ให้กับการเรียนการสอนวิชา สุขศึกษามีจำนวนน้อย	3.05	1.30	ปานกลาง
16. จัดให้มีการวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้นแบบ บ.02 ว่ามีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในบทเรียน เพื่อจัด ทำกำหนดการสอนและการวัดผล	3.75	.97	ดี
17. อาคาร สถานที่ไม่สะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน	3.09	1.18	ปานกลาง
18. การใช้วิทยากรในห้องเรียน ประสพกับปัญหาในด้าน			
18.1 งบประมาณ	3.98	1.01	ดี
18.2 วิทยากรไม่มีเวลา	2.91	1.24	ปานกลาง
18.3 ขาดแคลนวิทยากรในห้องเรียน	3.78	1.11	ดี
18.4 วิทยากรไม่ให้ความร่วมมือ มองไม่เห็น ความสำคัญ ของวิชา สุขศึกษา	3.10	1.16	ปานกลาง
รวม	3.65	.98	ดี

จากตาราง 19 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความเห็นว่า การบริหารและ
การบริการหลักสูตร อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี ค่าความเห็นเฉลี่ยต่ำสุด 2.91 ในข้อ 18.2 วิทยากร
ไม่มีเวลา

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ดังปรากฏตามตาราง 20

ตาราง 20 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายด้าน	ผู้บริหาร (N = 238)		ครูผู้สอน (N = 273)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านจุดประสงค์	3.62	.61	3.70	.66	-2.61 *
2. ด้านเนื้อหา	3.76	.54	3.80	.57	-1.44
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.80	.57	3.86	.57	-2.11 *
4. ด้านการประเมินผล	3.83	.62	3.89	.62	-1.71
5. ด้านการบริหารและการบริการ					
หลักสูตร	3.66	.61	3.65	.70	.22
รวม	3.73	.59	3.78	.62	-.76

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = \pm 1.96$)

จากตาราง 20 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร
ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโรงเรียน
ประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า
ด้านจุดประสงค์และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนชายและผู้บริหารโรงเรียนหญิงเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังปรากฏตามตาราง 21

ตาราง 21 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนชายและผู้บริหารโรงเรียนหญิงเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายด้าน	ผู้บริหารโรงเรียนชาย		ผู้บริหารโรงเรียนหญิง		t
	N = 217		N = 21		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านจุดประสงค์	3.62	.61	3.46	.67	1.51
2. ด้านเนื้อหา	3.76	.55	3.74	.52	.20
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.80	.58	3.77	.55	.38
4. ด้านการประเมินผล	3.83	.62	3.88	.57	-.51
5. ด้านการบริหารและการบริการ					
หลักสูตร	3.66	.61	3.62	.61	.49
รวม	3.73	.59	3.69	.58	.19

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = \pm 1.96$)

จากตาราง 21 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนชายและผู้บริหารโรงเรียนหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า ผู้บริหารโรงเรียนชายและผู้บริหารโรงเรียนหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกัน

5. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาสูงและวุฒิการศึกษาต่ำเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังปรากฏตามตาราง 22

ตาราง 22 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาสูงและวุฒิการศึกษาต่ำเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายด้าน	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป		t
	N = 16		N = 222		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านจุดประสงค์	3.75	.55	3.61	.61	1.50
2. ด้านเนื้อหา	3.82	.56	3.75	.54	.96
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.87	.57	3.79	.57	.98
4. ด้านการประเมินผล	3.89	.63	3.83	.62	.61
5. ด้านการบริหารและการบริการ					
หลักสูตร	3.72	.63	3.65	.67	1.07
รวม	3.81	.59	3.73	.60	.40

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = \pm 1.65$)

จากตาราง 22 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาสูงตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป และผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำคือ ต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาสูงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่ำ

6. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน
เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังปรากฏตามตาราง 23

ตาราง 23 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน
เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายด้าน	10 ปี ลงมา (N = 45)		มากกว่า 10 ปี (N = 193)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านจุดประสงค์	3.90	.60	3.63	.55	2.07 *
2. ด้านเนื้อหา	3.70	.40	3.75	.55	-.35
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.59	.50	3.83	.56	-1.65
4. ด้านการประเมินผล	3.71	.60	3.83	.63	-.64
5. ด้านการบริหารและการบริการ					
หลักสูตร	3.56	.80	3.63	.70	-.55
รวม	3.69	.58	3.73	.60	-.32

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = \pm 1.96$)

จากตาราง 23 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านจุดประสงค์ มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูชายและครูหญิงเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังปรากฏตามตาราง 24

ตาราง 24 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูชายและครูหญิงเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายด้าน	ครูชาย (N = 139)		ครูหญิง (N = 134)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านจุดประสงค์	3.70	.66	3.72	.66	-.47
2. ด้านเนื้อหา	3.78	.57	3.82	.58	-1.07
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.84	.57	3.88	.57	-.95
4. ด้านการประเมินผล	3.84	.61	3.92	.64	-1.95
5. ด้านการบริหารและการบริการ					
หลักสูตร	3.65	.65	3.65	.71	-.09
รวม	3.76	.61	3.80	.63	-.44

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = \pm 1.96$)

จากตาราง 24 แสดงว่า ครูชายและครูหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน
ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่า ครูชายและครูหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร
ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
แตกต่างกัน

8. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงและวุฒิการศึกษาต่ำ เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังปรากฏตามตาราง 25

ตาราง 25 การวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงและวุฒิการศึกษาต่ำเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายด้าน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านจุดประสงค์	ระหว่างกลุ่ม	2	4.13	2.07	.01
	ภายในกลุ่ม	270	100999.90	374.07	
	รวม	272	101004.03		
2. ด้านเนื้อหา	ระหว่างกลุ่ม	2	317.43	158.71	.35
	ภายในกลุ่ม	270	120432.20	446.05	
	รวม	272	120749.63		
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	32.98	16.49	.16
	ภายในกลุ่ม	270	27619.64	102.30	
	รวม	272	27652.62		

ตาราง 25 (ต่อ)

รายด้าน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
4. ด้านการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	9.86	4.93	.13
	ภายในกลุ่ม	270	10542.28	39.05	
	รวม	272	10552.14		
5. ด้านการบริหารและ การบริการหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	144.04	72.02	.66
	ภายในกลุ่ม	270	29299.18	108.52	
	รวม	272	29443.12		
รวมความคิดเห็นทั้ง 5 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	101.69	50.83	.24
	ภายในกลุ่ม	270	57778.64	213.99	
	รวม	272	57880.33		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{2,270} = 3.05$)

จากตาราง 25 แสดงว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงและวุฒิการศึกษาต่ำ คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 6 ที่ว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำ

9. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังปรากฏตามตาราง 26

ตาราง 26 การวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายด้าน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านจุดประสงค์	ระหว่างกลุ่ม	2	159.70	79.85	.21
	ภายในกลุ่ม	270	100844.33	373.50	
	รวม	272	101004.03		
2. ด้านเนื้อหา	ระหว่างกลุ่ม	2	2234.44	1117.22	2.55
	ภายในกลุ่ม	270	118515.19	438.95	
	รวม	272	120749.63		
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	474.02	237.01	2.35
	ภายในกลุ่ม	270	27178.59	100.66	
	รวม	272	27652.61		

ตาราง 26 (ต่อ)

รายด้าน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
4. ด้านการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	50.83	25.42	.35
	ภายในกลุ่ม	270	19463.16	72.09	
	รวม	272	19513.99		
5. ด้านการบริหารและ การบริการหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	216.80	108.40	.67
	ภายในกลุ่ม	270	43947.66	162.77	
	รวม	272	44164.46		
รวมความคิดเห็นทั้ง 5 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	627.16	313.58	1.37
	ภายในกลุ่ม	270	61989.79	229.59	
	รวม	272	62616.95		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{2,270} = 3.05$)

จากตาราง 26 แสดงว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน คือ น้อยกว่า 5 ปี 5 - 10 ปี และมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 7 ที่ว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกัน

บทที่ 5

บทย่อ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 238 คน และครูผู้สอน จำนวน 273 คน รวมทั้งสิ้น 511 คน โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2535 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) โดยการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างมาจากสูตรของยามาเน (Yamane)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริม

ประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม การเรียนการสอน การประเมินผล การบริหารและการบริการหลักสูตร ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 144 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ระบุปัญหาต่าง ๆ และ ข้อเสนอแนะ เพื่อประโยชน์ในการอภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยการแจกแจงความถี่ คิดเป็นร้อยละ และเสนอเป็นตาราง
2. ทาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในรายด้านทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามรายด้าน และสรุปรวมทั้งหมดของแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าเฉลี่ยของเบสท์ (Best)
3. ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยการทดสอบค่า ที (t-test)
4. ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน 1 ตัวประกอบ (One - Way Analysis of Variance) และถ้าพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของคะแนนเป็นรายคู่ โดยวิธีของ นิวแมน - คูลส์ (Newman - Keuls Method)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในเกณฑ์ดี
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน
3. ผู้บริหารโรงเรียนชายและผู้บริหารโรงเรียนหญิง โรงเรียนประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน
4. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่า และวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน
5. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน
6. ครูชายและครูหญิงโรงเรียนประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน
7. ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าและวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน
8. ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถม

ศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุดศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความเห็นว่าหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล และการบริหารและการบริการหลักสูตร ส่วนรายละเอียดทั้ง 5 ด้านรวมทั้งปัญหา และข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ปรากฏว่า

1.1 ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความเห็นว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่วนมากมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี ทั้งทางด้านเนื้อหาที่เกิดผลตามประสงค์ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ภาษาชัดเจน เข้าใจง่าย สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ยกเว้นการสอนที่บรรลุผลตามผลกิจกรรมการเรียนรู้ได้ อาจเป็นเพราะจุดประสงค์กำหนดกว้างเกินไปทำให้ครูผู้สอนเกิดความสับสนมีผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมอื่น ๆ อีก เช่น กลุ่มเพื่อน ครู ตลอดทั้งครอบครัวที่ได้รับการดูแลและปฏิบัติตนของผู้ปกครองที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

1.2 ด้านเนื้อหา ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความเห็นว่า เนื้อหาทุกเรื่องที่กำหนดไว้ในหลักสูตรส่วนมากมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี เนื้อหาเรื่องบุคคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ การปฐมพยาบาล สิ่งเสพติด สุขภาพของบุคคลในวัยต่าง ๆ และการสาธารณสุขมีความเหมาะสมอยู่ในเกณฑ์สูงที่สามารถสอนให้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้มากที่สุด ส่วนเรื่องอวัยวะที่สำคัญของร่างกาย และโภชนาการเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในเกณฑ์สูงที่สามารถสอนได้ครบตามเนื้อหาที่กำหนดไว้และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนตามลำดับ ปัญหาที่พบเนื้อหาทุกเรื่องที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ส่วนมากครูผู้สอนไม่ทราบแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ตลอดทั้งครูผู้สอนไม่ได้สนใจอ่าน

เนื้อหาวิชาสู่ศึกษาระดับประถมศึกษา อาจเป็นเพราะขาดแหล่งค้นคว้า มีการบูรณาการกับวิชาอื่น ๆ น้อยเกินไป และบางเนื้อหาไม่ต่อเนื่องกับระดับชั้นเรียน ทำให้เกิดปัญหายุ่งยากและซับซ้อน บางเนื้อหาเริ่มมากเกินไป ไม่เหมาะกับเวลาที่หลักสูตรกำหนดไว้ ในโรงเรียนระดับประถมศึกษามีครูผู้สอนที่มีความรู้ทางศึกษาน้อย จึงทำให้ครูผู้สอนเกิดความเบื่อหน่าย

1.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความเห็นว่าการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรส่วนมากมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี แสดงว่ากิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ในคู่มือการสอน สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ครูได้มากพอสมควร ซึ่งจะส่งผลทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้น แต่มีข้อเสนอแนะว่า กิจกรรมการค้นคว้าและการรายงานโรงเรียนระดับประถมศึกษา ขาดแหล่งศึกษาค้นคว้าและเนื้อหาบางเรื่องกำหนดกิจกรรมมากเกินไป ทำให้สอนได้ไม่ครบทุกกิจกรรม ขาดอุปกรณ์และสื่อการสอน เช่น ชุดหุ่นจำลอง อุปกรณ์ที่นำเข้ามาสาธิตทดลอง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์โดยตรง สิ่งที่ต้องการความช่วยเหลือ คือ การจัดงบประมาณควรมีเพียงพอ และจัดหาสื่อการเรียนการสอน ซึ่งมีน้อยไม่เพียงพอและขาดความรู้ในเรื่องการผลิตสื่อ ซึ่งถ้าหากสามารถแก้ไขเรื่อง สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอได้แล้ว ก็จะสามารถทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลได้มากกว่านี้

1.4 ด้านการประเมินผล ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความเห็นว่าการประเมินผลส่วนมากดี โดยเฉพาะการทดสอบความรู้พื้นฐานก่อนการเรียนเป็นสิ่งจำเป็น การตรวจผลงาน การสอบด้วยข้อเขียน และการตรวจแบบฝึกหัดมีความเหมาะสมดีแล้ว จะมีปัญหาอยู่บ้าง เวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีน้อย ทำให้ประเมินผลได้ไม่ครบตามเวลาที่กำหนด และขาดการติดตามผลที่นักเรียนจะนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน อาจเป็นเพราะครูมีเวลาไม่เพียงพอ ครูไม่ใส่ใจในเรื่องการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ ควรจะได้มีการให้คำแนะนำให้ครูเข้าใจที่ถ่องแท้ในเรื่องเหล่านี้ด้วย

1.5 ด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความเห็นว่าการบริหารและการบริการหลักสูตรส่วนมากอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี ผู้บริหารโรงเรียนเห็นความ

สำคัญของการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา มีการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ และโรงเรียนส่งเสริมให้มีการบริการด้านห้องพยาบาลที่เหมาะสม จะมีปัญหาอยู่บ้างเกี่ยวกับการจัดงบประมาณที่ให้การเรียนการสอนวิชาสุขศึกษามีจำนวนน้อย และอาคารสถานที่ไม่สะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาเหล่านี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ในด้านสุขศึกษาน้อย ถึงแม้จะเห็นความสำคัญ แต่ก็ไม่ได้ให้การสนับสนุนในการจัดงบประมาณที่เพียงพอ โรงเรียนประถมศึกษาส่วนมากจะขาดห้องพยาบาลในการจัดให้บริการด้านสุขภาพ ตลอดทั้งมีปัญหาในเรื่องไม่มีครูที่จบวิชาเอกสุขศึกษาในบางโรงเรียนที่จะทำหน้าที่สอนโดยเฉพาะ

2. จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ หลักสูตรระดับประถมศึกษาได้ให้แนวคิดใหม่ ๆ ทางการศึกษาเป็นอย่างมาก และการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาค่อนข้างจะยุ่งยากซับซ้อน ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจะต้องติดตามค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้านหลักสูตรอยู่เสมอให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ของสังคม เพื่อให้ได้มาความรู้ที่นำมาปรับปรุงด้านการใช้หลักสูตร ตลอดจนปรับปรุงด้านการเรียนการสอนให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ และที่สำคัญหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในการเรียนกลุ่มนี้จะเน้นความสัมพันธ์กับชีวิต และความเป็นอยู่ของมนุษย์ในสังคม การเรียนในระดับประถมศึกษาจะมุ่งให้ความรู้พื้นฐานแก่นักเรียน เพื่อเป็นเครื่องมือศึกษาหาความรู้ในระดับมัธยมศึกษา เด็กในวัยนี้เป็นวัยที่ทางโรงเรียนสามารถจะพัฒนาบุคลิกภาพและปลูกฝังนิสัยของเด็กให้เป็นไปในทางที่ต้องการได้ จึงอาจทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อนุพันธ์ วาสุติก (2522 : 139 - 143) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูประจำการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 พบว่า ผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการมีความคิดเห็นส่วนใหญ่อันแตกต่างกัน ในด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียน การ

วัดและการประเมินผล และจากการศึกษาของ วิญญู ทรัพย์ประภา (2524 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 วิชาดนตรี และนาฏศิลป์ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ในด้านการเตรียมตัวของผู้สอนก่อนการสอน วิธีสอน กิจกรรมการเรียน การสอน และการวัดผลและประเมินผล

ส่วนในด้านจุดประสงค์และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียน ไม่ได้ทำการสอนโดยตรงเหมือนกับครูผู้สอน ซึ่งจะทำการสอนโดยเฉพาะ และถึงแม้ว่าผู้บริหาร โรงเรียนจะเห็นความสำคัญของหลักสูตร แต่การบริหารงานด้านอื่น ๆ เช่น ความต้องการผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะเน้นไปในด้านกลุ่มทักษะสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ จึงทำให้การดำเนินงานของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่คิดว่า กลุ่มทักษะสำคัญกว่ากลุ่มอื่น ๆ จึงทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนแตกต่างกัน

3. จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนชายและผู้บริหารโรงเรียนหญิง เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนำเอาแนวความคิดใหม่ ๆ ทางศึกษามาใช้เพื่อปรับปรุงการศึกษาที่บังเกิดผลดี และประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จำเป็นจะต้องร่วมมือกันจากผู้บริหารการศึกษา ที่ปรึกษาทางการศึกษา เพื่อที่จะนำเอาแนวความคิดใหม่ ๆ จากหลายฝ่ายมาใช้บริหารหลักสูตรในโรงเรียนเป็นอย่างดี ยิ่งความสำเร็จของการศึกษาจะขึ้นอยู่กับการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ดังนั้นความแตกต่างในด้านการรับรู้ และความเอาใจใส่เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และการปรับพฤติกรรมไปในแนวเดียวกัน จะทำให้การนำเอาแนวความคิดใหม่ ๆ นั้นมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนชายและผู้บริหารโรงเรียนหญิงไม่แตกต่างกัน

4. จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาสูงและวุฒิการศึกษาต่ำ เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในสภาพการณ์ที่ปรากฏในชีวิตประจำวันนี้ ได้มีการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามา มีบทบาทในชีวิตมากขึ้น ทุกคนจะต้องรู้จักัดตนแปลงตนเองเข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สิ่งที่จะช่วยได้ในเรื่องนี้คือ การศึกษาเพื่อเพิ่มพูนสติปัญญา และบทบาทสำคัญในปัจจุบันนี้ได้เน้นให้ผู้บริหารโรงเรียนมีโอกาสได้สัมมนา อบรม และศึกษาดูงานเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีความเข้าใจในหลักสูตรและโครงสร้างเป็นอย่างดี เพื่อที่จะนำความรู้ที่ได้รับมาปรับปรุงแก้ไขการบริหารหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพชีวิตจริง และความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งการศึกษาค้นคว้านี้สอดคล้องกับการศึกษาของ กิตติศักดิ์ เปรมสุข (2524 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการในการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตาก พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิทางวิชาชีพครูต่างกัน มีปัญหาด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลไม่แตกต่างกัน และจากการศึกษาของ วีระ เสาวโกมุท (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิทางวิชาชีพครูต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

5. จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนมีโอกาสได้รับประสบการณ์ในการสัมมนา อบรม และศึกษาดูงานเท่าเทียมกัน ในกรณีที่ประสบกับปัญหาในการบริหารหลักสูตรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน หรือการปฏิบัติงานในชั้นเรียนหรือในโรงเรียนก็จะได้รับความร่วมมือกับศึกษานิเทศก์ คอยเป็นที่พึ่งทาง

วิชาการ จึงทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับ การศึกษาของ กิตติศักดิ์ เปรมสุข (2524 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการในการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตาก พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีปัญหาด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลไม่แตกต่างกัน และจากการศึกษาของ วีระ เสาวโกมุท (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ประสบการณ์ในการบริหารมีอิทธิพลที่ทำให้การนำหลักสูตรไปใช้ของผู้บริหารโรงเรียนต่างกัน

ส่วนในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปีลงมา จะมีความคิดเห็นดีกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอยู่เสมอ จะนำมาซึ่งความรู้ ความเข้าใจงาน การปฏิบัติงาน และการได้รับความร่วมมือจากครู จะส่งผลให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกัน

6. จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่า ความคิดเห็นของครูชายและครูหญิง เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูมีความเข้าใจในหลักสูตรดีและเห็นความสำคัญของสุขภาพอนามัย แต่การจัดการเรียนการสอนไม่ค่อยประสบผลสำเร็จ อาจเนื่องมาจากครูมีความรู้ทางสุขศึกษาน้อย ประสบกับปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งค้นคว้า โดยเฉพาะโรงเรียนระดับประถมศึกษาในชนบท จะประสบกับปัญหาในด้านต่าง ๆ มากมาย ถึงแม้ว่าครูจะมีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรดีเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าขาดงบประมาณในการดำเนินงาน ก็จะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

7. จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงและวุฒิการศึกษาต่ำ เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในปัจจุบันนี้ครูมีความกระตือรือร้นในการศึกษาต่อในระดับสูงมากขึ้น และเห็นคุณค่าความสำคัญของสุขภาพอนามัย เมื่อศึกษาความคิดเห็นด้านเนื้อหา พบว่า เนื้อหาทุกเรื่องที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีแล้ว ซึ่งการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ชลลดา แสงวัฒน์ (2524 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มทักษะของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดโรงเรียนราษฎร์ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มทักษะไม่แตกต่างกันในทุกด้าน และจากการศึกษาของ ดารารัตน์ อุทัยย์คม (2524 : 2 - 24) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็น เกี่ยวกับหลักสูตรไม่แตกต่างกัน และจากการศึกษาของ อุษา ชำประมุข (2524 : 126 - 127) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตไม่แตกต่างกันในทุกด้าน และจากการศึกษาของ จิราภรณ์ ศรีศฤงคาร (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและความต้องการในการจัดเนื้อหาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ แขนงงานเลือกของจังหวัดลำพูน พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีผลต่อความต้องการในการจัดเนื้อหาหลักสูตรกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ แขนงงานเลือกไม่แตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปใช้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งจะเป็นเครื่องชี้แนะให้เห็นว่าหลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรที่

มีความเหมาะสมในการสื่อความหมายที่ทำให้ครูผู้สอนมองเห็นหลักสูตรได้ตรงกัน เป็นประโยชน์และใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาที่บรรลุเป้าหมายในแนวเดียวกัน

8. จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 7 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนมีความเข้าใจในหลักสูตรดี เนื้อหาทุกเรื่องที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และจากผลการศึกษาปรากฏว่า ครูผู้สอนมีประสบการณ์ในการสอนใกล้เคียงกัน จึงทำให้ครูผู้สอนมองเห็นและเข้าใจหลักสูตรดี แต่การสอนจะประสบผลสำเร็จได้นั้น ต้องอาศัยองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน เช่น ครอบครัวยุคชน และสังคม ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ จะมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย ทั้งโดยทางตรงและโดยทางอ้อม การปลูกฝังหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ต้องใช้เวลา ปัจจัยและวิธีการต่าง ๆ อย่างเหมาะสม จึงจะบังเกิดผลในทางพฤติกรรมอย่างแท้จริง ซึ่งจากการศึกษาปรากฏว่า ผู้บริหารโรงเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ครูผู้สอนเห็นความสำคัญของสุขภาพอนามัย เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรไม่แตกต่างกัน ซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ใญ่ศรี สีนภา (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2521 : 18 ; อ้างอิงมาจาก ใญ่ศรี สีนภา. ม.ป.บ.) ได้ศึกษาเรื่อง ความเข้าใจของครูประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ไม่มีผลทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรแตกต่างกัน และจากการศึกษาของ ชลลดา แสงวัฒน์ (2524 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มทักษะของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดโรงเรียนราษฎร์ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มทักษะไม่แตกต่างกันในทุกด้าน และจากการศึกษาของ ดารารัตน์ อุทัยพยัคฆ์ (2524 : 2 - 24)

ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริม
 ลักษณะนิสัยของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี พบว่า ครูที่มี
 ประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรไม่แตกต่างกันในทุกด้าน และจากการ
 ศึกษาของ อุษา ชาติประยูร (2524 : 126 - 127) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้
 หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของครูชั้นประถมศึกษา
 ปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็น
 ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน นอกจากนี้จากการศึกษาของ จิราภรณ์ ศรีศฤงคาร (2530 : บทคัดย่อ) ได้
 ศึกษาเรื่อง ปัญหาและความต้องการในการจัดเนื้อหาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่ม
 การงานและพื้นฐานอาชีพ แขนงงานเลือกของจังหวัดลาปูน พบว่า ประสบการณ์ในการสอนของครูมีผล
 ต่อความต้องการในการจัดเนื้อหาหลักสูตรกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ แขนงงานเลือกไม่แตกต่างกัน
 แต่อย่างไรก็ตามน่าจะเป็นเรื่องชี้แนะให้เห็นว่า ประสบการณ์ในการสอนของครูมิได้เป็นองค์ประกอบ
 สาคัญที่ทำให้ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ผลจากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร
 ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 อยู่ในเกณฑ์ดี แต่หลักสูตรที่ใช้เป็นระยะเวลากว่า 10 ปี จึงได้มีการติดตามผลและประเมินผลหลักสูตร
 ที่ผ่านมา เพื่อที่จะได้ทราบปัญหา และข้อบกพร่องต่าง ๆ ถึงแม้ว่าขณะนี้จะได้ทำการปรับปรุงหลักสูตร
 แล้วก็ตาม จากการศึกษาครั้งนี้สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อให้บรรลุเป้า
 หมายของการมีสุขภาพดีถ้วนหน้า และจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตร การศึกษาของชาติต่อไป
2. ผู้บริหารโรงเรียนควรประสานงานกับศึกษานิเทศก์ และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ เข้าใจ
 หลักสูตรอย่างแท้จริงในทุก ๆ ด้าน ควรให้มีการอบรม หรือสัมมนาเป็นประจำ เพื่อครูที่เข้าอบรม
 จะได้รับความรู้ทั้งด้านเนื้อหา วิธีสอน การผลิตสื่อการสอน และการวัดผล การเข้ารับการอบรมควร

ให้ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่เข้าอบรมโดยทั่วถึงกันทุกคน และควรจะได้มีการประเมินผล เพื่อหาข้อบกพร่องในการจัดอบรมในแต่ละครั้ง จะได้นำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มาแก้ไขปรับปรุงการอบรมครั้งต่อไป

3. ผู้บริหารโรงเรียนควรพิจารณาจัดครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่มีจรรยาบรรณและความสนใจในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถ้าได้ครูที่มีความรู้ด้านสุขศึกษาโดยตรงก็ยิ่งดี เพราะมีพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อวิชานี้อยู่แล้ว

4. โรงเรียนกับชุมชน ควรร่วมมือกันในการหาทางแก้ไขปัญหาสุขภาพของนักเรียน

5. การจัดบริการหนังสือหลักสูตร คู่มือครู และเอกสารต่าง ๆ ควรมีการจัดให้ทั่วถึงและกระทำอย่างรวดเร็ว ถ้าเป็นไปได้ควรมีการจัดให้มีหนังสืออ่านประกอบที่เพียงพอทั่วทุกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของสังกัดเทศบาล และสังกัดการศึกษาเอกชนในแต่ละจังหวัด เพื่อทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นว่า แตกต่างกันหรือไม่

2. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองและนักเรียนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อไป

3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เพื่อที่จะได้นำมาพิจารณาและเป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีการสอนของครูต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล สุดประเสริฐ. แนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. ม.ป.ท., ม.ป.ป.
กาญจนา คณาภิรักษ์. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2527.
- การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์, สำนักงาน. ดัชนีข้อมูลและสถิติการศึกษาสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดบุรีรัมย์. บุรีรัมย์ : ม.ป.ท., 2535. อัดสำเนา.
- กิตติศักดิ์ เปรมสุข. ปัญหาการบริหารงานวิชาการในการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521
ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตาก.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.
อัดสำเนา.
- แก้วตา คณะวรรณ. "ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของครูใหญ่
ประธานกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ",
ครูศาสตร์. 6 : 89-94 ; พฤศจิกายน-ธันวาคม 2521.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. "แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทย," สารสนเทศ
การศึกษา สำนักงานกวีรมนตรี. 12(2) : ธันวาคม 2530 - มกราคม 2531.
- _____ . องค์กำหนดประสิทธิภาพของการประถมศึกษา : รายงานการวิจัย และประเมินผล
ประสิทธิภาพของการประถมศึกษา เล่มที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักงานการศึกษาแห่งชาติ,
2526.
- จิราภรณ์ ศรีศฤงคาร. ปัญหาและความต้องการในการจัดเนื้อหาหลักสูตรประถมศึกษากลุ่มการงาน
พื้นฐานอาชีพ แขนงงานเลือกของจังหวัดลำพูน. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

- อวีวรรณ ทาพรวิบ. การสำรวจการเรียนการสอนสู่ศึกษาในโรงเรียนของโครงการสู่ศึกษา
สายการศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
อட்சาเนา.
- ขณะดี พายบึงแก้ว. การค้นหาคือหลักสูตรศึกษาประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของครูผู้สอน
ศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อட்சาเนา.
- ชลลดา แสงวัฒน์. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่ม
ทักษะของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดโรงเรียนราษฎร์ ในเขตกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.
อட்சาเนา.
- ชาลิต พุทธวงศ์. การบริหารโครงการสู่สภาพในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์,
2528.
- สุศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- ธรงค์ นาคเจริญ. ความคิดเห็นของครูผู้สอนสู่ศึกษาในเขตการศึกษา 11 เกี่ยวกับหลักสูตรวิชา
สู่ศึกษาดตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อட்சาเนา.
- ดารารัตน์ อุทัยชัย. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 กลุ่มสร้างเสริม
ลักษณะนิสัยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.
อட்சาเนา.
- ทวีสิทธิ์ สิทธิกร. หลักและการจัดโครงการสู่สภาพในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : อักษรพาณิชย์,
2531.

- চারং ฐัพพ. การวิเคราะห์เนื้อหาข่างหลักสูตรประถมศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
อัสสาเนา.
- চারং บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2532.
- บันลือ พลกษะวัน. การประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2525.
- บุญดิษฐ์ วาสูสิค. ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา ครูประจำการ และนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัสสาเนา.
- บุญญา สมบูรณ์ศิลป์. หลักการจัดสภาพในโรงเรียน ฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2523.
- บริธา นิพนธ์พิทยา. การประถมศึกษากับการพัฒนา. นครปฐม : วิทยาลัยครูนครปฐม, 2524.
- พรสุข หุ่นนิรันดร์. การพัฒนาหลักสูตรสุศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ที่างหุ้นส่วนจำกัด เอ็ชเพรสมีเดีย, 2534.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล, 2531.
- พะยอม แก้วกำเนิด. หลักการของหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2533.
- ไพฑราภรณ์ จิตรโต. การใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัสสาเนา.
- ภิญโญ สาธร. หลักการศึษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คุรุสภา, 2521.

บรมสมร อยู่สถาพร. การสร้างและการวิจัยหลักสูตรประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาประถมศึกษา
ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักสูตรวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ทรงนิรันดร์ศึกษาร,
2528.

วิบูล ทรัพย์ประภา. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับกรวิจัยหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 วิชาคณิต และนาอศิลป์ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. ชัดสำเนา.

วิชัย วงษ์ชาติ. พัฒนาหลักสูตรและการสอน-มิติใหม่. กรุงเทพฯ : ทรงนิรันดร์รุ่งเรืองธรรม, 2521.

_____ . พัฒนาหลักสูตรและการสอน-มิติใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์,
2525.

วิระ เสาวโกมล. การนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา
จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2533. ชัดสำเนา.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.
2533). กรุงเทพฯ : ทรงนิรันดร์การศาสนา, 2534.

_____ . แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ : ทรงนิรันดร์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2532.

_____ . แผนการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 6 (2530-2534). กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2528.
ชัดสำเนา.

_____ . แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539). กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2534.
ชัดสำเนา.

_____ . รายงานการวิจัยเรื่องกรวิจัยสังเคราะห์ที่กระบวนการหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช
2521. กรุงเทพฯ : ทรงนิรันดร์การศาสนา, 2532.

- ศึกษาธิการ, กระทรวง. สรุปผลการติดตามผลการใช้หลักสูตรของโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร
ปีการศึกษา 2533. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ, 2534. อัดสำเนา.
- _____. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2520.
- _____. "หลักสูตรใหม่", เอกสารแนะนำหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ฉบับปรับปรุง.
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2521.
- สัจจ อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : นิตรสยาม,
 2532.
- สันต์ ชรรณบำรุง. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2527.
- สุกัญญา สุจิตต์จิตร. ปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มแนวทางการตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช
2521 ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
 กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา.
- สุธานี โสภประมุข. การบริหารงานสูงศึกษาในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- สุมิตร คุณากร. หลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2523.
- สมน อมรวิวัฒน์. "วาระกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต," ใน
เอกสารการสอนศึกษาวาระกรรมประถมศึกษา หน่วยที่ 1-7. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
 อรุณการพิมพ์, 2525.
- สมพงษ์ จิตระดับ. ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและครูประจำโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
กรุงเทพมหานคร ต่อการใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
 กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520. อัดสำเนา.
- อนามัย, กรม. การศึกษาภาวะสุขภาพของนักเรียนในประเทศไทย ปีการศึกษา 2533-2534.
 กรุงเทพฯ : กองอนามัยโรงเรียน กรมอนามัย, 2534.

อุษาวรรณ มั่นใจ. ความคิดเห็นของครู ผู้บริหารศึกษา ศิษยานุเทศ์ และนักวิชาการการศึกษา

พิเศษเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

อุษา ขาประยูร. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่ม

สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.

วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.
อัดสำเนา.

Best, John W. Research in Education. 2nd ed. New Jersey : Prentice Hall
Hall Inc. Englewood Cliffs, 1970.

Cronbach, Lee Joseph. Essential of Psychological Testing. 3rd ed.
New York : Harper and Row, 1970.

Edwards, Allen L. Statistical Analysis. New York : Rinehart and Company,
1957.

Good, C.V. Dictionary of Education. New York : McGraw-Hill Book Co.,
1973.

Hilda, Taba. Curriculum Development : Theory and Practice. Harcourt :
Brace and World, Inc., 1962.

Langenbach, Michael. "Development of an Instrument to Measure Teacher's
Attitude toward Curriculum Use and Planning," Educational Research.
1 : 35-58 ; September, 1972.

Read DonLD A. and Nalter H. Greene. Creative Teaching in Health. 2 nd ed.
New York : Macmillan Publishing Co., Inc., 1975.

Saylor, Galen J. and William M Alexander. Planning Curriculum for Schools.
New York : Holt Rinehart and Winston, 1974.

- Shim, Chung Phing. "A Study of the Curriculum Effect of Four Teacher Characteristic on the Achievement of Elementary School pupils," Dissertation Abstracts. 12 : 5225-5226 ; June, 1964.
- Tyler, Ralah. Basic Principles of Curriculum and Instruction. University of Chicago press, 1970.
- Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Design. 2 nd. ed. New York : McGraw-Hill Book Company, 1971.
- Yamane, Taro. Statistics : Introductory Analysis. 2nd ed. New York : Harper and Row, 1970.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

(หนังสือขอความอนุเคราะห์ที่ตอบแบบสอบถาม)

ที่ ทม 1007/3204

ครุฑ

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร สุขุมวิท 23

กรุงเทพฯ 10110

24 ธันวาคม 2535

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวมยุรี อุทัยวัฒนา เป็นนิสิตปริญญาโท วิชาเอกศึกษาศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้ี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความช่วยเหลือในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับการ
ใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6

ทั้งนี้อยู่ในความดูแลของ

ผศ. ทวีสิทธิ์ สิทธิการ

ประธาน

อ.ดร.กาญจนา รุ่งตรานนท์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความ
ร่วมมือจากโรงเรียนในสังกัดการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน
ตอบแบบสอบถามในระหว่างเดือนมกราคม 2536 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้ี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. สมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร 2584119

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 10110

4 มกราคม 2536

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห์ในการกรอกแบบสอบถาม

เรียน .....

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวมยุรี อุทัยวัฒนา นิสิตปริญญาโท วิชาเอกสุศึกษา ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงใคร่ขออนุญาตเคราะห์จากท่าน ในการตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวตามความเป็นจริง ข้อมูลต่าง ๆ จากท่านจะเป็นประโยชน์และมีความจำเป็นสำหรับการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาของชาติ และการศึกษาขั้นแล้ว

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาในการตอบแบบสอบถามจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวมยุรี อุทัยวัฒนา)

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาสุศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ภาคผนวก ข.

(เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล)

แบบสอบถาม

เรื่อง

**ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต (สุศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ และเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตร นำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร และปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นขอให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อโดยละเอียด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ และแต่ละข้อ ตอบเพียงคำตอบเดียว

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้อันแบบ ป.02
2. ด้านเนื้อหา
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
4. ด้านการประเมินผล
5. ด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น
ต่อเนื้อหาวิชาสุขศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างอิสระ

ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิจัยเป็นส่วนรวม ซึ่งจะไม่กระทบกระเทือนต่อตัวท่าน หรือผู้อื่นแต่
อย่างใด ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง ____ หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง

_____ ผู้บริหารโรงเรียน

_____ ครูผู้สอน

2. เพศ

_____ ชาย

_____ หญิง

3. ระดับการศึกษา

_____ ต่ำกว่าปริญญาตรี

_____ ปริญญาตรี

_____ สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์ในการสอน

_____ น้อยกว่า 5 ปี

_____ 5 - 10 ปี

_____ มากกว่า 10 ปี

สำหรับผู้วิจัย

--	--	--

_____ (1)

_____ (2)

_____ (3)

_____ (4)

ท่านเขียนเครื่องหมาย / ตรงกับหมายเลข 5 ในช่องสอนให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้
หมายความว่า ท่านมีความคิดเห็นว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ในแบบ บ.02 ซ่อนนี้ เกี่ยวกับการสอน
ให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

หมวดที่ 1 ความคิดเห็นด้านจุดประสงค์การเรียนรู้

สถานการณื	สอนให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้	ภาษาชัดเจน					เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					สามารถสอนให้บรรลุผลดีการการเรียนรู้ได้มาก					สามารถนำแบบปฏิบัติได้จริงสอดคล้องกับความต้องการของการคลัง					สำหรับผู้วิจัย				
		เข้าใจง่าย	ชัด	สั้น	กระชับ	เหมาะสม	เหมาะสม	เหมาะสม	เหมาะสม	เหมาะสม	เหมาะสม	เหมาะสม	เหมาะสม	เหมาะสม	เหมาะสม	เหมาะสม	เหมาะสม	เหมาะสม	เหมาะสม							
จุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1. อธิบายหน้าที่การทำงานและปฏิบัติตนเพื่อป้องกันและบำรุงรักษาอวัยวะภายในที่สำคัญในระบบต่าง ๆ ของร่างกายได้																										

จุดประสงค์การเรียนรู้	สอนให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้					ภาษาชัดเจน เข้าใจง่าย					เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					สามารถสอนให้บรรลุผลดี การเรียนรู้ได้มาก					สามารถนำไปใช้ได้จริงสอดคล้องกับความต้องการของสังคม					สำหรับผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2. บอกประเภทประโยชน์ของสารอาหารและลักษณะของอาหารที่ไม่ควรรับประทานและเลือกรับประทานอาหารประจำวันตามความต้องการของร่างกายได้																										

สถานการณ์ จุด ประสงค์ การเรียนรู้	สอนให้เกิดผล ตามจุดประ สงค์ได้					ภาษาชัดเจน เข้าใจง่าย					เหมาะสมกับ วัยของผู้ เรียน					สามารถสอน ให้บรรลุ ผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้ ได้มาก					สามารถนำ ไปปฏิบัติได้ จริงสอดคล้อง คลึงกับ ความต้องการ ของคน					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
7. บอกความ เปลี่ยนแปลงใน ด้านต่างๆ ของ บุคคลในวัยเด็ก วัยผู้ใหญ่ และ ปฏิบัติตนต่อตน เอง ต่อผู้อื่นให้ สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลง ในแต่ละ วัยได้																										

จุด ประสงค์ การเรียนรู้	สถานการณ์ สอนให้เกิดผล ตามจุดประ สงค์ได้					ภาษาชัดเจน เข้าใจง่าย					เหมาะสมกับ วัยของผู้ เรียน					สามารถสอน ให้บรรลุ ผลดีการ การเรียนรู้ ได้มาก					สามารถนำ ไปปฏิบัติได้ จริงสอดคล้อง กับ ความต้องการ การของ สังคม					สำหรับ ผู้วิจัย				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	8. บอกปัญหาเสนอ แนะแนวทางแก้ ปัญหา และ ปฏิบัติตนในการ แก้ปัญหาด้าน สาธารณสุขของ ท้องถิ่นได้																													

หมวดที่ 2 ความคิดเห็นด้านเนื้อหา

เนื้อหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
<u>เรื่องที่ 1</u> ภาระที่สาคัญของร่างกาย						
1. มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้.....						(13)
2. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน.....						(14)
3. สามารถสอนได้ครบตามเนื้อหาที่ หลักสูตรกำหนดไว้.....						(15)
4. สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ได้ง่าย.....						(16)
5. ผู้สอนไม่ทราบแหล่งค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติม.....						(17)
6. ผู้สอนไม่ได้สนใจอ่านเนื้อหาวิชา สู่ศึกษา ระดับประถมศึกษา.....						(18)
7. สามารถสอนให้นำไปใช้ในชีวิต ประจำวันได้เหมาะสมกับสภาพใน สังคมปัจจุบัน.....						(19)
8. เหมาะสมกับเวลาในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้.....						(20)

เนื้อหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
<u>เรื่องที่ 2 โภชนาการ</u>						
1. มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้.....						____(21)
2. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน						____(22)
3. สามารถสอนได้ครบตามเนื้อหาที่ หลักสูตรกำหนดไว้						____(23)
4. สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้ง่าย						____(24)
5. ผู้สอนไม่ทราบแหล่งค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติม						____(25)
6. ผู้สอนไม่ได้สนใจอ่านเนื้อหาวิชา สู่ศึกษาระดับประถมศึกษา						____(26)
7. สามารถสอนให้นำไปใช้ในชีวิต ประจำวันได้ เหมาะสมกับสภาพใน สังคมปัจจุบัน						____(27)
8. เหมาะสมกับเวลาในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน						____(28)

เนื้อหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
เรื่อง บุคลิกภาพ						
1. มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้.....						____(29)
2. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน						____(30)
3. สามารถสอนได้ครบตามเนื้อหาที่ หลักสูตรกำหนดไว้						____(31)
4. สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้ง่าย						____(32)
5. ผู้สอนไม่ทราบแหล่งค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติม						____(33)
6. ผู้สอนไม่ได้สนใจอ่านเนื้อหาวิชา สู่ศึกษา ระดับประถมศึกษา.....						____(34)
7. สามารถสอนให้นำไปใช้ในชีวิต ประจำวันได้ เหมาะสมกับสภาพใน สังคมปัจจุบัน						____(35)
8. เหมาะสมกับเวลาในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน						____(36)

เนื้อหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
เรื่องที่ 4 มนุษยสัมพันธ์						
1. มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้.....						(37)
2. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน						(38)
3. สามารถสอนได้ครบตามเนื้อหาที่ หลักสูตรกำหนดไว้						(39)
4. สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ง่าย						(40)
5. ผู้สอนไม่ทราบแหล่งค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติม						(41)
6. ผู้สอนไม่ได้สนใจอ่านเนื้อหาวิชา สู่ศึกษาระดับประถมศึกษา						(42)
7. สามารถสอนให้นำไปใช้ในชีวิต ประจำวันได้เหมาะสมกับสภาพใน สังคมปัจจุบัน						(43)
8. เหมาะสมกับเวลาในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้						(44)

เนื้อหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
<u>เรื่องที่ 5 การปรับขยายขาด</u>						
1. มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้.....						(45)
2. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน						(46)
3. สามารถสอนได้ครบตามเนื้อหาที่ หลักสูตรกำหนดไว้						(47)
4. สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ง่าย						(48)
5. ผู้สอนไม่ทราบแหล่งค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติม						(49)
6. ผู้สอนไม่ได้สนใจอ่านเนื้อหาวิชา สุขศึกษา ระดับประถมศึกษา.....						(50)
7. สามารถสอนให้นำไปใช้ในชีวิต ประจำวันได้เหมาะสมกับสภาพใน สังคมปัจจุบัน						(51)
8. เหมาะสมกับเวลาในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้						(52)

เนื้อหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
เรื่องที่ 6 สิ่งเสริมคิด						
1. มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้.....						(53)
2. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน						(54)
3. สามารถสอนได้ครบตามเนื้อหาที่ หลักสูตรกำหนดไว้						(55)
4. สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้ง่าย						(56)
5. ผู้สอนไม่ทราบแหล่งค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติม						(57)
6. ผู้สอนไม่ได้สนใจอ่านเนื้อหาวิชา สู่ศึกษาระดับประถมศึกษา						(58)
7. สามารถสอนให้นำไปใช้ในชีวิต ประจำวันได้เหมาะสมกับสภาพใน สังคมปัจจุบัน						(59)
8. เหมาะสมกับเวลาในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน						(60)

เนื้อหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
เรื่องที่ 7 สุขภาพของบุคคลในวัยต่างๆ						
1. มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้.....						___(61)
2. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน						___(62)
3. สามารถสอนได้ครบตามเนื้อหาที่ หลักสูตรกำหนดไว้						___(63)
4. สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้ง่าย						___(64)
5. ผู้สอนไม่ทราบแหล่งค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติม						___(65)
6. ผู้สอนไม่ได้สนใจอ่านเนื้อหาวิชา สู่ศึกษา ระดับประถมศึกษา.....						___(66)
7. สามารถสอนให้นำไปใช้ในชีวิต ประจำวันได้ เหมาะสมกับสภาพใน สังคมปัจจุบัน						___(67)
8. เหมาะสมกับเวลาในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน						___(68)

เนื้อหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
เรื่องที่ 8 การสาขาสสย						
1. มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้.....						____(69)
2. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน						____(70)
3. สามารถสอนได้ครบตามเนื้อหาที่ หลักสูตรกำหนดไว้						____(71)
4. สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้ง่าย						____(72)
5. ผู้สอนไม่ทราบแหล่งค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติม						____(73)
6. ผู้สอนไม่ได้สนใจอ่านเนื้อหาวิชา สุขศึกษาระดับประถมศึกษา						____(74)
7. สามารถสอนให้นำไปใช้ในชีวิต ประจำวันได้ เหมาะสมกับสภาพใน สังคมปัจจุบัน						____(75)
8. เหมาะสมกับเวลาในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน						____(76)

หมวดที่ 3 ความคิดเห็นด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

เนื้อหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
1. การเรียนการสอนสอดคล้องกับ ความคิดรวบยอด						____(77)
2. กิจกรรมการสอนสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้						____(78)
3. กิจกรรมการสอนสอดคล้องกับเนื้อหา						____(79)
4. กิจกรรมการสอนเหมาะสมกับวัยและ ความสามารถของนักเรียน						____(80)
5. กิจกรรมการสอนสอดคล้องกับความ แตกต่างระหว่างบุคคล						____(81)
6. กิจกรรมการสอนที่หลักสูตรเสนอแนะ ไว้สามารถปฏิบัติได้						____(82)
7. ครูสามารถจัดแปลงกิจกรรมให้ เหมาะสมกับนักเรียนได้						____(83)
8. ครูสามารถจัดกิจกรรมให้เสร็จได้ ตามเวลาที่กำหนด						____(84)
9. นักเรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ เป็นอย่างดี						____(85)

เนื้อหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
10. กิจกรรมการสอนต่าง ๆ ที่หลักสูตร เสนอแนะท่านคิดว่า น่าจะเพียงพอที่ จะทำให้เด็กเรียน เข้าใจบทเรียนได้ดี						(86)
11. การที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม การสอน เป็นปัญหาและทำให้เกิด อุปสรรคในการเรียนการสอนแต่ละ คาบเวลาเรียน						(87)
12. ทรายเรียนของท่านจัดให้มีการสอน ซ่อมเสริมให้แก่เด็กเรียน						(88)
13. พฤติกรรมของนักเรียน เป็นไปตาม จุดประสงค์ที่ระบุไว้ในสมุด บ.02						(89)
14. สามารถจัดสภาพแวดล้อมและ บรรยากาศส่งเสริมการเรียน						(90)
15. สามารถปรับเปลี่ยนการสอนให้มีความ สัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวิชา						(91)
16. นักเรียนส่วนมากสนใจในการร่วม กิจกรรมการเรียนการสอน						(92)
17. นักเรียนขาดแหล่งทรัพยากรใน ท้องถิ่น						(93)

เนื้อหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
18. ครูขาดแคลนอุปกรณ์ที่จะใช้ประกอบ การเรียนการสอน						(94)
19. นักเรียนไม่สามารถนำความรู้วิชา สู่ศึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้						(95)
20. นักเรียนมีจำนวนมาก ทำให้ไม่ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการ สอนบางอย่างได้						(96)
21. บางเนื้อหายากต่อการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน						(97)
22. ครูสามารถติดตามผลการสอนได้ เป็นระยะ ๆ						(98)
23. ครูมีความพร้อมที่จะปรับปรุงวิธีการ สอนให้เป็นไปตามแผนการสอนของ หลักสูตร						(99)
24. กิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธี ต่าง ๆ ต่อมานี้ ท่านมีความคิดเห็น อย่างไร ต่อการจัดกิจกรรม 24.1 การแบ่งกลุ่ม						(100)

เนื้อหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
24.2 การค้นคว้าและรายงาน						___(101)
24.3 การจัดการทรัพยากร						___(102)
24.4 การสาธิตและการทดลอง						___(103)
24.5 การสร้างสถานการณ์ จำลอง						___(104)
24.6 การอภิปราย						___(105)
24.7 การแสดงบทบาทสมมติ						___(106)
24.8 การสังเกตและจดบันทึก						___(107)

หมวดที่ 4 ความคิดเห็นด้านการประเมินผล

เนื้อหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
1. การทดสอบความรู้พื้นฐานก่อนการ เรียนเป็นสิ่งจำเป็น						___(108)
2. เครื่องมือที่กำหนดให้ใช้วัดผลดีกรรม มีความเหมาะสมแล้ว						___(109)

เนื้อหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
3. การประเมินผลสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้						(110)
4. การกรอกแบบประเมินผล แบบ ป.02 มีความยุ่งยากลำบาก สำหรับครู						(111)
5. เวลาเรียนที่กำหนดไว้มีความ เหมาะสมดีแล้ว						(112)
6. การอภิปรายหรืออธิบายผลงานเป็น สิ่งจำเป็นในการประเมินผล						(113)
7. การตรวจผลงานภาคปฏิบัติเป็นสิ่ง จำเป็นในการประเมินผลวิชา สุขศึกษา						(114)
8. ครูสามารถประเมินผลที่หลักสูตร เสนอแนะได้จริง						(115)
9. นักเรียนสามารถผ่านเกณฑ์ จุดประสงค์การเรียนรู้						(116)
10. ครูมีเวลาเพียงพอในการประเมินผล						(117)

เนื้อหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
11. การใช้วิธีต่าง ๆ ต่อไปนี้ ในการวัด มากน้อยเพียงใด						
11.1 การสังเกต						___(118)
11.2 การสัมภาษณ์						___(119)
11.3 การสอบปากเปล่า						___(120)
11.4 การตรวจแบบฝึกหัด						___(121)
11.5 การตรวจผลงาน						___(122)
11.6 การสอบด้วยข้อสอบ						___(123)

หมวดที่ 5 ความคิดเห็นด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร

เนื้อหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
1. ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการ เรียนการสอนวิชาสุขภาพ						___(124)
2. ผู้บริหารมีการติดตามผลสม่ำเสมอ						___(125)

เนื้อหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
3. การจัดครูเข้าสอนสุศึกษา มีความ เหมาะสมกับความสามารถและความ ถนัดของครู						(126)
4. ผู้บริหารได้จัดสัมมนาให้ความรู้เกี่ยว กับเนื้อหาวิชาสุศึกษา เป็นประจำ สม่ำเสมอ						(127)
5. มีเอกสารบริการหลักสูตรเพียงพอ						(128)
6. มีการแนะนำส่งเสริมการให้ความรู้ เกี่ยวกับหลักสูตรใหม่อยู่เสมอ						(129)
7. มีการแนะนำช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหา ขึ้นอย่างสม่ำเสมอ						(130)
8. มีอุปกรณ์การสอนเพียงพอกับความ ต้องการของครู						(131)
9. ศึกษานิเทศก์ให้บริการนิเทศการ เรียนการสอนสุศึกษาในโรงเรียน ของท่านอยู่เสมอ						(132)
10. ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ ครูผู้สอนสุศึกษาได้ปฏิบัติงานเต็ม ความสามารถ						(133)

เนื้อหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
11. โรงเรียนได้มีการปรับปรุงการ บริการสุขภาพสำหรับนักเรียนให้ เอื้อต่อการเรียนการสอนสู่ศึกษา						(134)
12. โรงเรียนส่งเสริมการจัดบริการ แนะแนวสุขภาพโดยเฉพาะ						(135)
13. โรงเรียนส่งเสริมให้มีการบริการ ด้านห้องพยาบาลที่เหมาะสมเพียงพอ						(136)
14. ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อเพื่อใช้ในการ ประกอบการสอน						(137)
15. การจัดงบประมาณที่ให้กับการเรียน การสอนวิชาสุขศึกษามีจำนวนน้อย						(138)
16. จัดให้มีการวิเคราะห์จุดประสงค์การ เรียนรู้ในแบบ ป.02 ว่ามีความ สัมพันธ์กับเนื้อหาในบทเรียน เพื่อจัด ทำกำหนดการสอนและการวัดผล						(139)
17. อาคาร สถานที่ไม่สะดวกในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน						(140)

เนื้อหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
18. การเชิญวิทยากรในห้องเรียน ประสบ กับปัญหาในด้าน						
18.1 งบประมาณ						(141)
18.2 วิทยากรไม่มีเวลา						(142)
18.3 ขาดแคลนวิทยากรใน ห้องเรียน						(143)
18.4 วิทยากรไม่ให้ความร่วมมือ มองไม่เห็นความสำคัญ ของวิชาสุขศึกษา						(144)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหาวิชาศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างอิสระ

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถาม โดยเขียนข้อความแสดงความคิดเห็น หรือ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ

ลงในช่องว่างที่เว้นไว้ในแต่ละข้อเพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรเนื้อหาวิชาศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อไป

1. ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้

ปัญหา _____

ข้อเสนอแนะ _____

---

2. ด้านเนื้อหา

ปัญหา _____

ข้อเสนอแนะ _____

---

3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ปัญหา _____

ข้อเสนอแนะ _____

---

4. ด้านการประเมินผล

ปัญหา _____

ข้อเสนอแนะ _____

5. ด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร

ปัญหา _____

ข้อเสนอแนะ _____

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวมยุรี ชื่อสกุล อุทัยวัฒนา

เกิดวันที่ 29 เดือน กันยายน พุทธศักราช 2501

สถานที่เกิด กิ่งอำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 78 หมู่ 3 ตำบลห้วยราช

กิ่งอำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ 31000

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 2 ระดับ 5

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนบ้านเพชรประชาสามัคคี ตำบลห้วยราช

กิ่งอำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ 31000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2518 มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม

พ.ศ. 2520 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาวិทยาลัยครูบุรีรัมย์

พ.ศ. 2523 ประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมัธยม (พ.ม.)

พ.ศ. 2526 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (วิชาเอกสุขศึกษา)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

พ.ศ. 2536 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สุขศึกษา)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์
เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มสร้าง
เสริมประสบการณ์ชีวิต (สูงศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

บทคัดย่อ
ของ
มยุรี อุทัยวัฒนา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เอกสาขาสอน

เมษายน 2536

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามตัวแปร เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอนของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 511 คน เป็นผู้บริหารโรงเรียน 238 คน และเป็นครูผู้สอน 273 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบตรวจรายการ และมาตราส่วนประมาณค่า การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า ที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)

ผลการศึกษาพบว่า

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในเกณฑ์ดี
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน
3. ผู้บริหารโรงเรียนชายและผู้บริหารโรงเรียนหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน
4. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี และวุฒิการศึกษาด้านต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน

5. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน
6. ครูชายและครูหญิงโรงเรียนประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน
7. ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี และวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน
8. ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน

OPINIONS OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS UNDER THE OFFICE OF BURIRAM
PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION CONCERNING THE IMPLEMENTATION OF
THE PRIMARY SCHOOL CURRICULUM 1978 IN THE LIFE EXPERIENCE
GROUP SUBJECT (HEALTH EDUCATION) OF PRATHOM SUKSA VI

AN ABSTRACT

BY

MAYUREE UTHAIWATTANA

Presented in partial fulfillment of requirements for the

Master of Education degree in Health Education

at Srinakharinwirot University

April 1993

The objectives of this study were to investigate and compare the opinions of School administrators and teachers under the office of Buriram provincial primary education concerning the implementation of the primary school curriculum 1978 in the life experience group subject (Health Education) of prathom suksa VI. The variables were sex, graduated, teaching experience.

The samples of this study were 511 persons of the School administrators and teachers under the office of Buriram provincial primary education ; they were 238 school administrators and 273 teachers obtained from multistage sampling. The instrument, used for collecting the data were a set Checklist and Rating Scales questionnaires. The analysis data was by percentile, mean, standard deviation, t-test and One-Way Analysis of Variance.

The results were as the following:

1. Opinion of administrators and teachers under the office of Buriram provincial primary education concerning the implementation of the primary school curriculum 1987 in the life experience group subject (Health Education) of prathom suksa VI showed their at a high level.

2. The School administrators and teachers showed their similar opinions concerning the implementation of primary school curriculum 1978 in the life experience group subject (Health Education) of prathom suksa VI.

3. The School male and female administrators showed their similar

opinions concerning the implementation of the primary school curriculum 1978 in the life experience group subject (Health Education) of prathom sukka VI.

4. The graduated, high graduated and under graduated school administrators showed their similar opinions concerning the implementation of the primary school curriculum 1978 in the life experience group subject (Health Education) of prathom sukka VI.

5. The administrators with difference in their teaching experience showed their similar opinions concerning the implementation of the primary school curriculum 1978 in the life experience group subject (Health Education) of prathom sukka VI.

6. The School male and female teachers showed their similar opinions concerning the implementation of the primary school curriculum 1978 in the life experience group subject (Health Education) of prathom sukka VI.

7. The graduated, high graduated and under graduated teachers showed their similar opinions concerning the implementation of the primary school curriculum 1978 in the life experience group subject (Health Education) of prathom sukka VI.

8. The teacher with difference in their teaching experience showed their similar opinions concerning the implementation of the primary school curriculum 1978 in the life experience group subject (Health Education) of prathom sukka VI.